

Nejprodávanejší
počítačový časopis

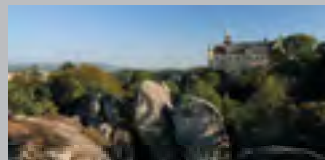
www.ppk.cz

Cena: 55 Kč / 89 Sk

počítač

pro každého

PRŮVODCI PRO 21. STOLETÍ

NEJKRÁSNEJŠÍ TRASY V ČR

Seznamte se s unikátní kolekcí
na CD-ROM, která vám
přesvedčí, že naše země
je skutečně krásná.

**PLNÁ VERZE:
NEJKRÁSNEJŠÍ
TRASY V ČR**

S navigací GPS na výlet

**Hledáme poklady
podle souřadnic ▶ 10**

Kancelář v kapse

**PŘENOSNÉ PROGRAMY
NA USB FLASH DISKU ▶ 48**

**Jak vylepšit
Windows XP**

OPRAVNÉ BALÍČKY & SPOL. ▶ 50

**Nevyhazujte
videokazety ▶ 18**

**Otočný
monitor ▶ 16**

**JAK NA TO
22 STRAN
NÁVODŮ**

- ▶ Sestavte si rodokmen
- ▶ Zálohování pro pokročilé
- ▶ Diář v počítači
- ▶ Tiskneme tabulky
- ▶ Změny v dokumentech

POJĎTE NA VÝLET!

Vážení čtenáři, začínající léto a blížící se prázdniny nás lákají k tomu, abychom si vzali aspoň pár dní volna a vyrazili někam ven. Na procházku do blízkého okolí, na výlet na kole, anebo třeba autem na druhý konec republiky nebo Evropy. Turistika je výborný odpočinek. Abyste měli z výletu ten správný požitek, je důležité stanovit si cíl a pak jej také dosáhnout. A když k tomu přidáte ještě trochu tajemství a dobrodružství, tím lépe.

O prázdninách mají rodiče školáků a studentů příležitost strávit více času s dětmi a výlety jsou k tomu ideální. Ale možná víte, jak je někdy těžké vylákat potomka z jeho pokojíčku, neřkuli od počítače, aby se zúčastnil rodinného výletu někam, kam se mu právě vůbec nechce. V tom případě zkuste zorganizovat dobrodružnou výpravu na neznámé místo, kde je ukryt opravdový poklad. Máte-li přístup k internetu a navigační zařízení GPS, nic víc už nepotřebujete. Vyzkoušejte hru geocaching – jde o hledání pokladů ukrytých na místech, kam vás podle zeměpisných souřadnic zavede právě navigační přístroj. Pokladů (skrýš) je po celém světě rozmístěno bezpočet a jistě jsou nějaké i v okolí místa, kde žijete nebo kde právě trávíte dovolenou. Stačí najít popisy skrýší na internetových stránkách této hře věnovaných, některou skrýš si vybrat, zjistit její souřadnice a vyrazit na lov pokladů. Poklady jsou ukryty většinou na pěkných a zajímavých místech, která stojí za to navštívit. Zapojit se může každý a možná to začne bavit nejen vaše děti, ale i vás. Chcete-li se o této hře dozvědět víc, přečtěte si článek v rubrice Téma čísla.

Nejste-li hravý typ, nebo nemáte-li k dispozici internetové připojení a satelitní navigační přístroj, vyberte si námět na výlet z nabídky programu Nejkrásnější trasy pro pěší turisty v ČR. Plná verze tohoto programu je na příloženém DVD a najdete tu podrobné trasy dvou set výletů, doplněné o mapy a fotografie.

Pokud právě nebude počasí vhodné na výlety, využijte volna k tomu, abyste si udělali pořádek v rodinných albech a v různých dokladech po svých předcích. Právě v dnešní úspěšné době je dobré občas se zastavit a ohlédnout. A počítač vám pomůže udržet si pořádek v příbuzenstvu: Sestavte si vlastní rodokmen. Na DVD k tomu najdete šikovný prográmk, který má navzdory anglickému názvu Family Tree Builder české rozhraní.

Fandíte-li fotbalu, pravděpodobně sledujete právě probíhající evropský šampionát. Pak se vám možná bude hodit

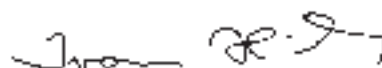
excelovská tabulka s rozpisem jednotlivých utkání, kterou jsme zařadili na příložené dévédéčko. Po zadání výsledků zápasů tabulka spočítá pořadí mužstev ve skupinách a také složení dvojic pro utkání ve vyřazovací části turnaje. V průběhu mistrovství v ní můžete modelovat varianty možných výsledků. Zjistíte, „co se stane, když...“, případně jaká kombinace výsledků zajistí vašemu oblíbenému týmu postup do dalších bojů. Po skončení turnaje budete mít v tabulce uloženy výsledky všech utkání.

Nezapomněli jsme ani na ty, kdo rádi hrají počítačové hry; to je dobrá náplň těch prázdninových dnů, ve kterých se nevydaří počasí. V plné verzi skvělé akční hry „UFO: Aftermath“, zařazené na naše DVD, můžete zachránit svět před nájezdy útočníků z vesmíru. Hodně štěstí, pevné nervy a dobrou zábavu!

Na DVD je však spousta užitečných programů i pro uživatele, které nezajímá ani fotbal, ani počítačové hry. Vybrali jsme přibližně sto padesát nejužitečnějších bezplatných programů z různých oblastí. Určitě si mezi nimi každý vybere ten, který právě potřebuje. Třeba klientský program pro elektronickou poštu a prohlížeč WWW stránek: Tato zařízení můžete nainstalovat na USB flash disk a nosit je všude s sebou, včetně své pošty a vlastních nastavení. Přenosné neboli portable aplikace jsou jedním z témat tohoto vydání.

Přeji našim fotbalistům, ať si na Euru zahrají co nejvíce zápasů (a ať jsou pokud možno všechny vítězné). Fanouškům zase přeji spoustu pěkných sportovních zážitků při sledování turnaje v televizi, na internetu, nebo přímo na stadionech. Hlavně však přeji nám všem, abychom se fotbalovému nadšení neoddávali příliš. Úspěchy národního týmu v „národním“ sportu na mezinárodním poli jsou pěkná věc, ale výlet do přírody či návštěva nějaké historické památky mají také něco do sebe.

Ivan Heisler, šéfredaktor

SLEDUJTE SVÉ PŘEDPLATNÉ ON-LINE!

Každý předplatitel má nyní možnost sledovat své předplatné prostřednictvím internetu. Na internetové stránce www.send.cz (vpravo v sekci **Přihlášení**, viz obrázek) jako jméno zadejte své příjmení včetně diakritiky, první písmeno velké (organizace zadá IČ), jako heslo uveďte svoje předplatitelské číslo (to je specifický symbol na faktuře k předplatnému, číslo je rovněž uvedeno na třetím řádku adresy na obálce každého doručeného časopisu). Na své kartě uvidíte seznam předplacených časopisů, předplacené období a to, jestli máme zaevidovanou Vaši platbu. Můžete zde také změnit zaslací adresu, ukončit předplatné, případně si vytisknout fakturu nebo daňový doklad.

Upozorňujeme, že tato adresa se týká jen předplatitelů v České republice, protože společnost Send zajišťuje předplatné právě jen v ČR.

ÚVODNÍK ► 3

NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ ► 6

TÉMA ČÍSLA

VÝLETY ZA POKLADEM ► 10

Geocaching je celosvětová hra pro turisty všeho druhu, kteří chtějí poznávat nová místa a při tom si hrát s navigačním přístrojem GPS.

SPOLEHLIVÝ PRŮVODCE ► 13

První dojmy z používání navigačního zařízení Mio Moov, modelu 360, jsou víc než příznivé.

HURÁ NA DOVOLENOU! ► 14

Při cestování autem do neznámých končin přijde vhod kvalitní navigační zařízení – je jím např. přístroj TomTom GO 730.

MALÝ ŠIKULA ► 15

Malý rozměr, ale velký svými možnostmi, vybavením a funkcemi. Takový je nový navigační přístroj Evolve CoolTraxx.

PŘEDSTAVUJEME

MONITOR S OTOČNÝM DISPLEJEM ► 16

22palcový LCD monitor zaujme možností otočit displej do polohy na výšku.

STABILNĚ A ŠIROKOÚHLE ► 17

Již v titulku této recenze jsme v kostce prozradili hlavní přednosti digitálního fotoaparátu Casio EX-Z200.

NEVYHAZUJTE VIDEOKAZETY! ► 18

Pinnacle Video Transfer je hardwarový převodník videa, který digitalizuje video z libovolného analogového zdroje – z VHS kazet, videokamer a podobně.

KAMERKA NA KOLO I DO VODY ► 19

Sportovní digitální kamera ATC-2K vydrží drsnější jízdu na terénním kole i letní hrátky v bazénu.

SOUBOJ NOVÝCH UNIVERZÁLŮ ► 20

Novými přírůstkami na poli ochrany jsou bezpečnostní balíky AVG Internet Security 8.0 a Norton 360 2.0.

KRÁLOVSKÁ CESTA ► 22

Většina z nás ví, co to Královská cesta je, ale jistě nezaškodí dozvědět se o této prohlídkové cestě historickou Prahou něco víc prostřednictvím CD-ROM.

INTERNET

INTERNET 2008: ZAMĚŘENO NA VIDEO ► 40

Největším „tahákem“ internetu je v současnosti videoobsah. Služeb, které nabízejí video na internetu, přibývá jako hub po dešti, a to dokonce už i u nás.

JAK NA TO

VYTVÁŘÍME VLASTNÍ RODOKMEN ► 23

Tvorba rodokmenu dnes nabývá na popularitě. Představíme vám jednoduchý program Family Tree Builder.

ZÁLOHOVÁNÍ PRO POKROČILÉ ► 25

Podíváme se na některé pokročilé funkce programu Cobian Backup 8 a na další možnosti jeho využití.

NAPLÁNUJTE SI SVŮJ ČAS ► 27

Ukážeme vám bezplatnou alternativu programu MS Outlook. Řeč bude o kalendáři a plánovači Mozilla Sunbird.

JAK NA PŘENOSNÉ APLIKACE ► 29

S přenosnými aplikacemi můžete pracovat jako s jejich „mateřskými“ verzemi. Jiná je pouze instalace. Komplikovanější však může být počestění přenosného programu.

JEDNODUCHÉ DOKUMENTY RYCHLE A ZDARMA ► 31

Program AbiWord je bezplatnou alternativou prodáváných textových editorů. I když nenabízí tolik funkcí, je mnohem přehlednější a rychlejší.

JAK NAFORMÁTOVAT TABULKU ► 33

V tomto článku vám ukážeme, jaké jsou nové možnosti formátování buňky a tabulky v programu MS Excel 2007.

SLEDOVÁNÍ ZMĚN V DOKUMENTECH ► 35

Díky funkcím pro sledování změn můžete všechny opravy v dokumentech Writeru a Calcu od různých recenzentů posoudit a vytvořit výsledný dokument.

BALÍME VE WINRARU ► 37

Komprimační programy nabízejí možnost sbalit libovolné množství souborů a složek do jednoho souboru, takzvaného archivu, ze kterého je pak možné sbalené soubory obnovit.

CO NAJDETE NA DVD?

NEJKRÁSNEJŠÍ TRASY PRO PĚŠÍ TURISTY V ČR

Jedná se o nejrozsáhlejší dílo svého druhu, které vám může být pomocníkem na dovolené. Jsou v něm zpracovány jak výlety náročné, při kterých pokoříte nejednu tisícovku a překonáte sami sebe, tak výlety relaxační a oddechové, při kterých můžete odpočívat a hodit každodenní starosti a stres za hlavu. Některé z nich jsou zpracovány i jako autovýlety. Svým rozsahem jsou vhodné zvláště pro ty, kdo upřednostňují jen málo kilometrů, avšak velkou podívanou. Na své si přijdou milovníci vyhlášených a hojně navštěvovaných lokalit, ale i turisté toužící po klidu a tichu.

rubrika na DVD: obsah DVD/bonusy

PRŮVODCI PRO 21. STOLETÍ

NEJKRÁSNEJŠÍ TRASY V ČR

Seznamte se s unikátní kolekcí multimediálních průvodců na CD-ROM, kteří vám poradí s trase, a zároveň nabízejí reprezentativní výběr osobně prověřených výletů s precizním informačním servisem.

...PRO PĚŠÍ TURISTY (verze 3.0) DVD Novinka
3.165 prověřených km - 2.800 fotografií - 200 kartografických map.

www.mavlast.cz

UFO: AFTERMATH

UFO: Aftermath kombinuje taktické boje malých jednotek a globální strategickou hru, ve které stojíte v čele boje proti hrozbě z vesmíru. Využijte všech svých schopností a dovedností, abyste ochránili rodnou planetu Zemi před totálním zničením. Bojujte proti mnoha druhům mutantů a vetřelců z kosmu, objevte nové technologie, vyrobte neuvěřitelné zbraně a přístroje, které vám pomohou ve válce s nezvanými hosty.

rubrika na DVD: obsah DVD/bonusy

RÁDCE NAKUPUJÍCÍHO ► 42

Připravili jsme přehledy 32palcových LCD televizorů, digitálních fotoaparátů s cenou do 5 000 Kč a rychlých monochromatických laserových tiskáren.

REJSTRÍK V MS WORDU ► 44

Ukážeme vám, jak vytvořit rejstřík automaticky odkazující na klíčová slova v dokumentu.

POTŘEBUJETE SI PŘI PREZENTACI ČÍST POZNÁMKY? ► 45

PowerPoint nabízí možnost promítat přes projektor prezentaci a současně sledovat na druhém monitoru poznámky.

JAK OBARVIT BUŇKY PODLE ZADANÉ HODNOTY? ► 46

Když do buňky napíšete určitou hodnotu, hned po potvrzení obsahu se podle hodnoty zapsaného údaje změní barva, podbarvení či ohrazení buňky.

MĚJTE SVÉ PROGRAMY VŽDY PO RUCE ► 48

Různé problémy s přenosem programů a dat mezi počítači dokáží vyřešit přenosné neboli „portable“ aplikace.

WINDOWS XP OPĚT V PLNÉ SÍLE ► 50

Microsoft se sice snaží Windows XP poslat do důchodu co nejdříve a uživatele přimět k přechodu na Windows Vista, ale „ikspéčka“ ještě neřekla své poslední slovo.

TISK VELKÝCH TABULEK ► 52

Při tisku veliké tabulky je výhodné, aby se na každé nové stránce vytisklo záhlaví tabulky a teprve potom vlastní data.

KŘÍŽOVKA ► 54

Ceny pro pět výherců věnovala společnost LangSoft.

LISTÁRNA ► 55

SEZNAM PROGRAMŮ NA DVD

BONUS

Nejkrásnější trasy pro pěší turisty v ČR
UFO: Aftermath
Tabulka ME 2008

NEJLEPŠÍ PROGRAMY V ČEŠTINĚ

7-Zip 4.57
AbiWord 2.6.3
Absolute Uninstaller 2.5
Adobe Reader 8.1.2 CZ
ALZip 7.0 beta 1
Atlas ICQ 6
Audacity 1.3.5 Beta
Avast! 4.8 Home Edition
Avast! Virus Cleaner 1.0.211
CCleaner 2.07.575
CDex 1.7 Beta 2
CDCheck 3.1.13.0
Cobian Backup 8.4.0.202
DeepBurner Free 1.9
EssentialPIM Free 2.5
FileZilla 3.0.10
Foxit Reader 2.3
FreeCommander 2007.10a
GIMP 2.4.5
GreatNews 1.0 Beta
Hanz Calculator 1.5
Inkscape 0.46
IrfanView 4.1
JAlbum 8.0.4
JetAudio 7.1.0 Basic
KeePass Password Safe 1.11
Media Player Classic 6.4.9.0+

MediaCoder 0.6.1.4045
MediaMonkey Standard 3.0.2.1134
MediaPortal 1.0.0.0 RC1
Miranda IM 0.7.6
Mozilla Firefox 2.0.0.14
Mozilla Sunbird 0.8
Mozilla Thunderbird 2.0.0.14
Mp3tag 2.41
MS Internet Explorer 7.0
Nástroj pro odstranění škodlivého softwaru 1.41
Nero CD-DVD Speed 4.7.7.15
Nero InfoTool 5.2.3.0
Nvu 1.0 CZ
OpenOffice.org 2.4.0 CZ
Opera 9.27
Organizér 4.7.2
PDFCreator 0.9.5
PhotoFiltre 6.3.1
Picasa 2.7
Pinnacle VideoSpin 1.1.2.542 CZ
Pracovní kalendář 2.0.3
PSPad 4.5.4
QIP 2005 Build 8060
Rainlendar 2.3 Lite
Registry Repair 2.7
Scribus 1.3.3.11
Skype 3.8.0.115
Songbird 0.5
Spybot – Search and Destroy 1.5.2.20
Sunbelt Kerio Personal Firewall Free (4.5.916)

Tweak UI 2.10
Verdict Free 1.5
VLC Media Player 0.8.6f
Winamp 5.53 Full
Windows Media Player 11
XnView 1.93.6
Complete version
Xplorer2 1.7.0.5 Lite

WINDOWS XP

Custom Start 1.2
Desktop Manager 1.0
Desktop Sidebar 1.05
Ghoster 1.2
Google Desktop 5.5
KlipFolio 4.0.1
Knocks Virtual Desktops 1.0
MediaPortal 0.2.3
ObjectDock 1.9 Free
RocketDock 1.3.5
TaskSwitchXP 2.11
TightVNC 1.3.9
TransApps 1.1
TrueTransparency 0.9.2
Visual Task Tips 3.2
Windows Defender 1.1.1593
Windows Desktop Search 3.01
Windows Live Fotogalerie 12.0
Windows Live Mail 12.0
WinFlip 0.42
Yahoo Widget Engine 4.5.1
Zune Desktop Theme 1.0

USB

7-Zip Portable 4.57
AbiWord Portable 2.6.3
Audacity Portable 1.2.6 Rv3
DeepBurner Free Portable 1.9.0.228
Eraser Portable 5.82 Rv3
FileZilla Portable 3.0.10
GIMP Portable 2.4.5 Rv2
InfraRecorder Portable 0.45
KeePass 1.11 Portable
Mines-Perfect Portable 1.4 Rv3
Miranda IM Portable 0.7.6
Mozilla Firefox 2.0.0.14 Portable
Mozilla Sunbird Portable 0.8
Mozilla Thunderbird 2.0.0.14 Portable
OpenOffice.org Portable 2.4
Opera USB 9.27
Pidgin Portable 2.4.2
Rainlendar 2.3 Lite
Sudoku Portable 1.1.7.2
Sumatra PDF Portable 0.8 Rv3
VLC Media Player Portable 0.8.6f

HRY

NOVINKY

ZAJÍMAVOSTI

Notebooky Toshiba

Společnost Toshiba uvádí na český a slovenský trh nové řady notebooků. Vybrané modely obsahují technologii Face Recognition, která umožňuje přihlásit se do systému díky rozpoznání vašeho obličeje vestavěnou webovou kamerou. Notebooky Satellite jsou určeny především pro domácí použití a obsahují operační systém Windows Vista Home Premium Edition. Modely Satellite Pro jsou připraveny splnit profesionální nároky uživatelů. Notebooky řady „Pro“ kromě toho obsahují i bezpečnostní prvky, jako například ochranu proti otřesům. Modely Satellite U400 a Satellite Pro U400 mají 13palcový širokoúhlý displej, který pracuje v rozlišení 1 280 × 800 bodů, má 250GB pevný disk a 2 GB operační paměti. Řada Satellite A300 a řada Satellite Pro A300 používají širokoúhlý 15,4palcový displej s rozlišením 1 280 × 800 bodů. Pro uložení dat slouží až 250GB pevný disk a některé modely jsou vybaveny grafickou kartou ATI Mobility

Radeon HD 3470. Pro nejnáročnější uživatele je určena řada Satellite P300 a řada Satellite Pro P300. Obě řady mají 17palcový širokoúhlý displej s rozlišením 1 440 × 900 bodů a 320GB pevný disk a jsou v nich vestavěny stereoreproduktory Harman Kardon. O grafiku se stará karta ATI Mobility Radeon HD 3650.

TOSHIBA SATELLITE U400

Cena včetně DPH: od 22 598 Kč.

TOSHIBA SATELLITE A300

Cena včetně DPH: od 20 694 Kč.

TOSHIBA SATELLITE PRO A300

Cena včetně DPH: od 20 694 Kč.

TOSHIBA SATELLITE P300

Cena včetně DPH: od 30 928 Kč.

www.toshiba.cz

Navigace GPS do kapsy

Navigationální přístroj Evolve touchTraxx je malý (79 × 50 × 7 mm) a lehký (jen 30 g) přijímač signálu GPS. Nemá vlastní displej ani paměť na uložení map, takže jej musíte připojit k notebooku, ke kapesnímu počítači (PDA) nebo k „chytřejšímu“ mobilnímu telefonu. Mapy a navigační program jsou pak uloženy v tomto zařízení, s nímž přijímač touchTraxx komunikuje prostřednictvím bezdrátové technologie Bluetooth (až na vzdálenost 10 m). Navigační přístroj se jednoduše ovládá. Najdete na něm jen jedno tlačítko a tři kontrolní diody (indikace napájení, signálu GPS a připojení přes Bluetooth). V chodu jej udržuje vestavěný lithiumiontový akumulátor, který můžete dobít (ze sítě nebo v autě) prostřednictvím dodaných adaptérů. Doporučená cena je 2 092 Kč, ale v internetových obchodech tento přístroj seženete i za cenu kolem 1 600 Kč.

EVOLVE TOUCHTRAXX

Cena včetně DPH: 2 092 Kč.

www.evolve.cz

Levné fotoaparáty

Digitální fotoaparáty BenQ C750 a BenQ C850 na první pohled zaujmou tím, že v přední i zadní části jsou opatřeny koženým úchopem, který zaručuje pohodlné a bezpečné přenášení přístroje. Model C750 je

BENQ C750

Cena včetně DPH: 1 890 Kč.

BENQ C850

Cena včetně DPH: 2 199 Kč.

www.benq.cz

vybaven 7Mpx snímačem, fotoaparát C850 je schopen zachytit 8 megapixelů. Oba přístroje nabízejí objektiv Pentax s trojnásobným optickým zoomem, režim tlumení vibrací „Super Shake Free“ a režim „Smile Catch“ pro zachycení úsměvu fotografované osoby. Nechybí ani možnost pořizovat videozáznamy s optickým zoomem. Videozáznam se pořizuje ve formátu MJPEG 4 při rozlišení 640 × 480 nebo 720 × 400 bodů rychlostí 30 snímků za sekundu, a to v běžném nebo širokoúhlém formátu. V zadní části fotoaparátu C750 se

nachází displej s 2,5palcovou úhlopříčkou, model C850 je vybaven displejem 2,7palcovým.

inzerce

Kapesní videokamera

Creative Vado Pocket Video Cam je malá a lehká videokamera, která se díky rozměrům 100 × 55 × 16 mm bez problémů vejde do kapsy. Hmotnost je i s odnímatelným akumulátorem 84 g. Toto zařízení bude k dostání ve stříbrné nebo zářivě růžové barvě a velkou předností je podle informací výrobce snadné ovládání. Snímač CMOS umožňuje pořizovat záběry v rozlišení 640 × 480 bodů, k dispozici je dvojnásobný optický zoom a pro uložení videa je připravena paměť o velikosti 2 GB. LCD displej má úhlopříčku dlouhou 2 palce (5,1 cm) a díky portu USB lze kamerku připojit k PC. Creative Vado obsahuje zabudovaný software, který uživatelům umožňuje zkopírovat video do počítače nebo jej snadno přehrát na YouTube nebo na Photobucketu.

CREATIVE VADO POCKET VIDEO CAM

Cena včetně DPH: 2 100 Kč.

cz.europe.creative.com

Filmový přehrávač do auta

Zajímavým produktem, který se instaluje do automobilu na místo opěrky hlavy, je DVD přehrávač se 7palcovým LCD displejem. Tento displej je otočný o 180° a umožňuje naklápění – při vypnutí se přístroj automaticky překlápí a je vidět pouze zadní kryt displeje. Pro ukrytí je navíc možné přehrávač zakrýt koženým krytem. Systém montáže je uzpůsoben pro všechny vozy. Opěrka je vybavena stereoreproduktory a vysílačem pro

bezdrátová sluchátka. Veškeré funkce ovládáte pomocí přiloženého dálkového ovladače. Opěrka disponuje dvěma videovstupy a jedním videovýstupem pro propojení dalšího zařízení. Ovládací prvky jsou umístěny na čelním panelu.

BATON PLUS1(D)-B

Cena včetně DPH: 9 990 Kč.

www.in-tech.cz

inzerce

CZ.NIC SPUSTIL PROJEKT HÁČKYČÁRKY.CZ

Adresy českých internetových stránek by mohly v budoucnu vypadat například i takto: www.úřadpráce.cz. Umožnilo by to zavedení systému IDN (Internationalized Domain Name), díky kterému by internetové domény fungovaly i se znaky národních abeced. IDN přináší kromě větší svobody při výběru adresy také řadu sporných otázek. Zájmové sdružení CZ.NIC, správce internetové domény nejvyšší úrovně .CZ, proto spouští internetové stránky www.hackyčárky.cz, na nichž chce o IDN informovat a podpořit mezi uživateli českého internetu diskusi, zda IDN do českého internetu zavést, či nikoli.

<http://www.nic.cz>, <http://www.hackyčárky.cz>

SROVNAME.CZ MÁ NOVÝ A PŘEHLEDNÝ VZHLED

Srovnávač cen internetových e-obchodů www.srovnaj.cz změnil vzhled. Hlavní důraz je kladen na lepší orientaci uživatelů a na větší přehlednost při výběru produktů a obchodů s nejpříznivější cenou. Díky propojení s aktuálními ceníky jednotlivých e-obchodů sleduje systém Srovnaj.cz denně změny mnoha cen na českém trhu. Prostřednictvím stránek tohoto systému nalezne uživatel nejen nejlepší cenu, ale díky nabídce podobných produktů si také udělá jasno o alternativách v podobné cenové hladině. U každého produktu je také uveden odkaz na výrobce, a pokud existuje, také na nezávislou recenzi. Uživatelé na Srovnaj.cz navíc hvězdičkami hodnotí jak produkty, tak obchody – tím pomáhají ostatním vyvarovat se rizikového nákupu.

<http://www.srovnaj.cz>

MICROSOFT ZPŘÍSTUPNIL SLUŽBU WINDOWS LIVE SKYDRIVE V ČEŠTINĚ

Microsoft zpřístupnil službu Windows Live SkyDrive ve 24 nových zemích, včetně České republiky. SkyDrive je služba pro on-line ukládání a sdílení dat. V případě sdílení dat mohou uživatelé snadno nastavit pro různé lidi různou úroveň přístupu. Čeští uživatelé tak získávají možnost zdarma ukládat na webu svá data až do objemu 5 GB a mít k nim neustále přístup odkudkoliv. Stejnou možnost získávají v případě sdílení souborů a informací se svými přáteli či kolegy. Jedinou podmínkou je přístup k počítači s připojením na internet.

<http://skydrive.live.com>

PŘÍSTUPNOST.CZ

Projekt radí, jak zpřístupnit informace zdravotně postiženým. Webové prezentace úřadů veřejné správy mají nově zákonnou povinnost poskytovat informace v takové formě, aby s nimi mohly pracovat i osoby se zdravotním postižením. Web Přístupnost.cz nabízí obecné informace o tom, co přístupnost vlastně je a k čemu je dobrá. Tvůrci webů zde najdou praktické rady, jak dosáhnout toho, aby s webem dokázali pracovat i hendikepovaní uživatelé, a na které aspekty je třeba brát zřetel. K dispozici jsou i pravidla přístupnosti, jejichž dodržování by mělo tvůrcům zajistit maximální možnou přístupnost jejich webu.

<http://www.dobryweb.cz>, <http://www.iinfo.cz>

NOTEBOOK POHROMADĚ S PŘÍSLUŠENSTVÍM

Společnost Belkin představila pod jménem Hideaway nové pouzdro na notebook. Toto pouzdro udrží notebook a příslušenství k němu pěkně pohromadě a zároveň je chrání a zajišťuje, aby nepřekážely, když je zrovna nechcete použít. Pouzdro Belkin Hideaway pojme standardní i širokouhlé notebooky s úhlopříčkou 15,4". K dostání je ve dvou barevných kombinacích (čokoládová a světle modrá; khaki a pistáciová) a jeho povrch můžete očistit vlhkým hadříkem.

Orientační cena: 999 Kč včetně DPH.

<http://www.belkin.com/cz>

Výlety za pokladem

Geocaching (čti: džiokešink) je celosvětová hra pro turisty všeho druhu, kteří chtějí poznávat nová místa a při tom si hrát s navigačním přístrojem GPS. Výlety jsou při této hře „vylepšeny“ o dobrodružství při hledání pokladu a o radost z jeho nalezení, což ocení hlavně děti.

Hledáním „kešek“, jak se u nás říká schránkám ukrytým na různých zajímavých místech, mohou strávit čas všichni majitelé navigačních přístrojů. K tomu, aby se do této celosvětové hry mohli zapojit, potřebujete navigační přístroj GPS a aspoň občasný přístup k internetu. A samozřejmě také volný čas a chuť strávit jej na výletech do přírody.

TIPY NA VÝLET

Hra spočívá v tom, že její účastníci si navzájem doporučují místa, která stojí za to navštívit. A aby to bylo trochu napínavé, udává se cíl výletu „naslepo“, jen pomocí zeměpisných souřadnic. To však není všechno; ten, kdo nějaký výlet doporučuje, umístí na jeho trase schránku s pokladem. Hledáním těchto pokladů si pak ostatní hráči výlety zpestřují. Do schránek hráči umísťují

Zeměpisné souřadnice jsou pro účely geocachingu udávány ve stupních a minutách (minuty jsou udávány desetinným číslem s přesností na tři desetinná místa) zeměpisné šířky a délky. U nás jde o severní šířku (N) a východní délku (E), takže souřadnice mohou vypadat třeba takto: N 50° 23,178' E 14° 17,360'.

Věnujte pozornost také tzv. geodetickému souřadnicovému systému. Zatímco GPS používá tzv. světový geodetický systém z roku 1984 (WGS-84), některé naše turistické mapy jsou založeny na starším vojenském systému S-42. Na těchto mapách se souřadnice sice dají odečíst pomocí pravítka, ale bod se stejnými souřadnicemi může být oproti systému WGS-84 posunut i o více než sto metrů.

inzerce

drobné předměty (malé hračky, mince, odznaky apod.). Každý, kdo schránku najde, si z ní může něco vzít a na oplátku do ní něco vložit. Nejdůležitější však je to, že se díky této hře podíváte na zajímavá místa, která by vás jinak ani nenapadlo navštívit, a navíc se dozvíte mnoho zajímavého (o přírodě nebo o historii). Ten, kdo schránku zakládá, totiž o daném místě většinou něco zajímavého ví a napíše to do popisu skryše.

Popis skryše obsahuje především souřadnice místa, kde je schránka uložena, nebo návod, jak je zjistit. Dále je tu uvedena velikost schránky (od tzv. microcache v podobě lékové krabičky přes plastové misky do mikrovlnné trouby až po schránky o velikosti vědra) a také obtížnost terénu. Je totiž důležité vědět, zda se k pokladu dostanete po pohodlném chodní-

▲ Na mapě vidíte ikonky skryší umístěných ve vybrané oblasti. Po kliknutí na ikonku se dostanete na stránku s popisem cache. Začít můžete třeba v okolí svého bydliště.

MALÝ SLOVNÍČEK GEOCACHINGU

Cache, geocache – schránka, skryš. Nejčastěji plastová krabička ukrytá na místě udaném zveřejněnými souřadnicemi. Obsahuje notýsek pro záznamy o nález, tužku a různé drobné předměty, které si nálezce může odnést, když místo nich vloží do schránky něco jiného.

Cacher, geocacher – účastník hry, „hledač pokladů“.

Geocoin (GC) – putovní „trasovatelná“ (trackable) mince, která má svůj unikátní kód a také svůj záznam na internetových stránkách. Je určena k putování ze schránky do schránky (každý, kdo ji ze schránky vyzvedne, o tom zveřejní záznam a do určité doby ji umístí do jiné schránky). Díky těmto záznamům lze na internetu sledovat pohyb mince.

GPS (Global Positioning System) – navigační systém založený na rádiových signálech; ty jsou vysílány z družic, které krouží kolem Země po známých drahách. Přijímače dokážou z těchto signálů vypočítat svou zeměpisnou polohu.

Logbook – notýsek (nebo i jen list papíru), kam se zapisují ti, kdo cache našli. Jde o povinnou výbavu schránky. Nálezce zapíše, kdo a kdy schránku našel, co si z ní vzal a co do ní uložil. Pro ty, kdo s sebou nenosí psací potřeby, bývá přiložena tužka a ořezávátko.

Owner – vlastník a správce skryše. Tím se může stát každý, kdo zná nějaké pěkné místo, v jeho blízkosti vybuduje cache a na internetových stránkách hry pak zveřejní popis skryše a její souřadnice.

Reviewer – schvalovatel je dobrovolník, který je pověřen posoudit, zda nově založená cache, umístěná v „jeho“ oblasti, odpovídá pravidlům hry. Popis každé nové skryše je zveřejněn až po schválení reviewerem.

Stage – úsek, etapa trasy vedoucí k nalezení multicache.

Travelbug (TB) – předmět určený k „cestování“ podobně jako geocoin. Je doprovázen kovovým štítkem („psí známkou“) s vyraženým unikátním kódem a jeho pohyb z cache do cache lze prostřednictvím záznamů nálezců evidovat na internetu a sledovat jej.

Waypoint – bod na mapě, který má nějaký význam (například je zde uložena cache). Je uložen v paměti navigačního přístroje nebo v počítačové databázi a je reprezentován souřadnicemi a identifikačním kódem, případně ikonou a popisem.

Tradiční cache (Traditional cache) – nejběžnějším typem je schránka uložená přímo na místě udaném souřadnicemi. K nalezení takové skrýše teoreticky nepotřebujete žádné navigační zařízení; doma si do mapy zakreslíte hledaný bod a do terénu pak vyrazíte s mapou a s busolou. Při hledání vám pomůže i nápověda, která bývá obsažena v popisu cache na internetu.

Multicache – trasa k ní obsahuje alespoň jeden postupový bod, po jehož dosažení dostanete instrukce k dalšímu postupu. Jde vlastně o „výlet do neznáma“, neboť konečné souřadnice místa, kde je uložena schránka, zjistíte až na předposlední zastávce (jednotlivým úsekům se říká anglicky stage).

Mystery cache – cache s tajemstvím (též někdy označovaná jako „unknown“ – neznámá). Souřadnice skrýše nejsou v popisu uvedeny přímo – k jejich získání musíte vyluštit nějaký rébus nebo správně zodpovědět kvízové otázky.

Event cache – to není skrýš, ale událost, akce; jde o plánované setkání geocacherů s nějakým programem.

Virtuální cache – jak napovídá název, na místě této cache není schránka. Nálezce tedy musí nalezení správného místa prokázat jinak než zápisem do notýsku. Majitel virtuální cache v jejím popisu uvádí, jak to máte udělat (např. mu e-mailem máte poslat nějaký údaj z pamětní desky, kterou na místě najdete).

Webcam cache – nejde o schránku s notýskem, ale o místo, které je snímáno webovou kamerou, jejíž obrázky jsou zveřejněny na internetu. Cacher má za úkol prokázat nalezení cache tím, že se dostane do záběru kamery a vlastníkovvi pošle snímek obrazovky (k tomu je většinou nutná spolupráce s někým, kdo právě sedí u počítače a v dohodnutou dobu nebo po telefonické domluvě snímek obrazovky uloží).

ku, nebo zda se budete muset prodírat houštím či lézt po skalách. Bývá tu i nápověda, kde přesně schránka leží, ale ta bývá zašifrována tak, aby ji nechtěně nepřečetl ten, kdo se bez ní chce obejít (nápovědu lze rozšifrovat pouhým kliknutím myši).

INTERNET JE NUTNOST

Popis skrýše je zveřejněn na internetu, a to na některém ze serverů věnovaných této hře. Z nich nejznámější je server www.geocaching.com. Na jeho stránkách se můžete bezplatně zaregistrovat. Popisy některých skrýší získáte i jako neregistrovaný návštěvník, ale s registrací jich tu najdete daleko víc. Můžete si zaplatit tzv. prémiové členství (za 3 dolary na měsíc nebo za 30 dolarů na rok) a získat tak dal-

americkém serveru. Pak si jen opíšete nebo vytisknete popis vybrané skrýše, do paměti navigačního přístroje zadáte souřadnice a můžete vyrazit na lov.

NAVIGAČNÍ PŘÍSTROJ

Navigační přístroj GPS přijímá rádiové signály vysílané navigačními družicemi a z těchto signálů (s využitím přesných hodin) dokáže určit svou polohu na Zemi. Polohu vám sdělí buď tak, že zobrazí zeměpisné souřadnice, nebo tak, že na displeji ukáže mapu a na mapě vyznačí polohu.

Některé přijímače GPS nemají vlastní displej, a tak je musíte připojit (buď prostřednictvím kabelu, nebo bezdrátově) k jinému zařízení. Takovým zařízením může být mobilní telefon, kapesní počítač nebo notebook.

Geocaching je vhodnou náplní volných dnů. Tato hra bude bavit vás i vaše děti.

ší služby navíc, ale pro běžného cache- ra plně postačí bezplatná základní registrace.

Je tu obsáhlá databáze skrýší, umístěných po celém světě. Vyhledávat v ní můžete podle různých kritérií, ale asi nejpřehlednější je to v mapě (jednotlivé skrýše jsou představeny ikonkami na mapě, po kliknutí na ikonku se dostanete k popisu vybrané skrýše). Nevýhodou těchto stránek je, že jsou v angličtině (popisy skrýší od českých autorů, které vás ale asi budou zajímat nejvíc, jsou však i tady česky).

Chcete-li získat o geocachingu velké množství informací v češtině, navštivte české stránky www.geocaching.cz. I zde jsou odkazy na popisy skrýší, ale vedou k popisům uloženým na stránkách www.geocaching.com, takže se stejně musíte zaregistrovat na tomto

Příslušná mapa a navigační program jsou v takovém případě nainstalovány v tomto zařízení.

Pro geocaching jsou nevhodnější turistické přístroje, které jsou provedením (jsou odolnější, nevadí jim vlhkost a mají delší výdrž při provozu na baterie) i programovou výbavou vhodnější do terénu a z nichž některé můžete upevnit i na řídítka svého kola, ale k hledání „kešek“ vám dobře poslouží i většina automobilových navigačních přístrojů. Je však potřeba nastavit například to, aby vám „dovolily“ pohyb mimo silnici (aby se vás nesnažily k cíli navádět pouze po silnicích a dálnicích), a také počítejte s tím, že přístroj je konstruován na stálé napájení elektrinou ze zásuvky v autě a že jeho baterie v terénu zpravidla příliš dlouho nevydrží. ■ ihe

Automobilový GPS navigační systém

Cena včetně DPH: 6 990 Kč.

Výrobce/zapůjčil:

Mio Technologies, Ltd.

www.mio.com/cz/

Pokrytí: mapy 38 evropských států.

GPS přijímač: SiRF III s technologií
SiRF InstantFix II.

Displej: 4,3palcový širokoúhlý.

Další funkce: Bluetooth data/hands
free, fotonavigace NavPix, vícejazyčná
mapa, fonetická klávesnice a chytré
vyhledávání adresy.

Spolehlivý průvodce

Začátkem května představila společnost Mio první tři přístroje ze své nové řady automobilových navigačních zařízení Mio Moov. A první dojmy z používání nejlépe vybaveného modelu 360, byť šlo o jeho předprodejní, ještě „nevytlačený“ vzorek, byly víc než příznivé.

OVLÁDÁNÍ NAVIGACE A MAPOVÉ PODKLADY

Vzhledem k tomu, že se jednalo o první model s novým mapovým softwarem (společnost Mio vzhledem k akvizici společnosti Navman přestala používat mapový software od iGO), byli jsme velmi zvědaví na kvalitu mapových podkladů a na ovládání přístroje. Ani v jednom případě jsme během prvního týdne testování rozhodně nebyli zklamáni.

Nová grafika ovládacího rozhraní je přehledná a práce s ní je snadná a intuitivní. Oproti předchozím modelům je na obrazovce mapy zobrazeno více informací a kromě jiného se nyní při navigaci zobrazí výřez s podrobnějším náhledem příštího manévru. Zajímavostí nových mapových podkladů je i to, že místní názvy se nyní zobrazují

vždy v místním jazyce. Při cestování v cizině je tak velmi usnadněna orientace, protože např. názvy obcí nebo ulic jsou uvedeny tak, jak je skutečně najdete na tabulích.

VYHLEDÁVÁNÍ ADRES A POI

Vyhledávání adres je nyní rychlejší a snadnější díky tomu, že není nutno zadávat jméno země a že pro zadání dotazu si přístroj vystačí s jednou obrazovkou. V ní je třeba zadat pouze jméno města, případně i ulice, a během chvilky se zobrazí všech-

ny výsledky, které jsou v databázi adres dostupné. Díky funkci označované *fonetická klávesnice* je přístroj navíc schopen najít správný výsledek i v případě, že zadaný text obsahuje překlepy.

Dále bylo například vylepšeno i vyhledávání tzv. bodů zájmu (POI); těch v novém navigačním přístroji dokonce výrazně přibýlo. K jejich vyhledávání opět stačí jedna obrazovka, na které vybíráte typ bodu zájmu a oblast, ve které jej chcete vyhledat.

■ Jan Jírovec

inzerce

Hurá na dovolenou!

TIP PPK
12/2008

Je tu doba dovolených a s ní spojené cestování za odpočinkem či za krásami přírody a památek. Při cestování automobilem do neznámých končin přijde vhod kvalitní navigační zařízení, díky němuž se nemusíte obávat, že zabloudíte.

kvalita navigace, rozhraní Bluetooth, FM vysílač, snadné použití

ovládání hlasitosti v menu

Takovým zařízením je TomTom GO 730 Traffic, jehož doporučená cena je 11 990 Kč.

S navigačním přístrojem se dodává adaptér pro instalaci na čelní sklo automobilu, napájecí adaptér pro napájení v automobilu, externí anténa a dokovací stanice s USB kabelem pro připojení k počítači. Mapové pokrytí zahrnuje evropské státy včetně balkánských zemí – viz infobox Mapové podklady.

Barevný širokoúhlý displej s poměrem stran 16 : 9 má úhlopříčku dlou-

hou 11,2 cm a zobrazuje v rozlišení 480 × 272 bodů. Veškerá menu jsou zpracována v češtině a česky je namluvena i hlasová navigace. Velké ikony a ovládání dotykem prstu umožňují velmi snadnou manipulaci. Nedostatkem je pouze absence tlačítek či páčky pro nastavení hlasitosti – ta se ovládá uvnitř menu.

Zadávat adresy cílového místa je velmi snadné – pomocí zobrazených znaků zadáte stát, obec, název ulice a číslo domu. Při testování tohoto přístroje jsme k navigačním schopnostem neměli žádné připomínky – líbila se

razili na nesrovnalosti – např. při jízdě po pražské Jižní spojnici směrem od Barrandovského mostu navigační zařízení připouští rychlost 130 km/h, i když je zde přes den povolena rychlost pouze 80 km/h.

Tento přístroj kromě navigování

TomTom GO 730 Traffic Europe 31 nabízí spolehlivou navigaci a díky mapám 42 zemí se vyzná v celé Evropě.

nám vysoká rychlost výpočtu trasy a podle našich představ byl také výběr trasy. Když jsme při jízdě minuli navrženou odbočku, přístroj velmi rychle přepočítal trasu a navrhl novou cestu. Nenastala situace, že bychom byli směrováni do jednosměrné ulice, a před blížící se odbočkou jsme byli upozorněni vždy s dostatečným předstihem. U některých sjezdů z vícepruhových komunikací se na displeji dokonce zobrazí podrobný náčrtek sjezdu a usnadní se tak zapojení do správného pruhu.

PRAKTICKÉ INFORMACE

Velice praktický je informační řádek ve spodní části displeje. Na první pohled zde vidíte směr dalšího odbočení a to, za kolik metrů máte odbočit. Dále se zde zobrazuje údaj o vzdálenosti do cíle, aktuální čas, čas příjezdu do cíle a to, za jak dlouho do cíle dorazíte. Nechybí ani informace o aktuální rychlosti a na mnoha místech jste informováni o tom, jaká je povolená rychlost. Zde jsme však několikrát na-

▲ Zde se zadá volba pro přenos zvuku do autorádia.

dokáže díky integrovanému adaptéru Bluetooth fungovat i jako sada hands-free, umí zobrazovat obrázky a přehrávat hudbu ve formátu MP3. Díky FM vysílači můžete přehrávané soubory MP3 poslouchat i prostřednictvím ve voze zabudovaných reproduktorů – stačí s navigačním přístrojem sladit rádiový přijímač v automobilu. TomTom GO 730 Traffic je celkově velmi povedený přístroj a nejen za předvedené navigační schopnosti jsme mu udělili ocenění Tip PPK. ■ mse

TOMTOM GO 730 TRAFFIC EUROPE 31

Cena včetně DPH: 11 990 Kč.

Poskytl: TomTom; www.tomtom.com.

Úhlopříčka displeje: 11,2 cm.

Rozlišení displeje: 480 × 272 bodů.

Paměť flash: 2 GB.

Slot pro karty: SD, MMC.

Rozměry: 118 × 84 × 26 mm.

Hmotnost: 218 g.

MAPOVÉ PODKLADY

Albánie, Andorra, Belgie, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Chorvatsko, Černá Hora, Česko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Gibraltar, Irsko, Itálie, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Makedonie, Moldávie, Monako, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, San Marino, Slovensko, Slovinsko, Srbsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Ukrajina, Vatikán, Velká Británie.

CO JE GPS?

GPS je zkratkou ze slov Global Positioning System, tedy globální polohový systém. Je to navigační systém, který je tvořen 24 družicemi, jež krouží kolem Země ve výšce přibližně 20 000 km na 6 oběžných drahách. Pomocí GPS přijímače pak určíte svoji polohu kdekoliv na zemském povrchu. GPS byl původně vyvíjen (cca od roku 1973) Spojenými státy pro vojenské účely. Začátkem 90. let se tento systém s úmyslně zhoršenou přesností určení polohy (pro omezení jeho zneužitelnosti) začal používat i v civilní sféře. V současné době je toto omezení již zrušeno a je tak zajištěna vysoká přesnost určení polohy.

Malý šikula

Malý svými rozměry, ale velký svými možnostmi, vybavením a funkcemi. Takový je nový navigační přístroj CoolTraxx od společnosti Evolve.

POUŽÍVÁNÍ PŘÍSTROJE

Při prvním spuštění se nejprve objeví hlavní menu, ve kterém vybíráte, k jakému účelu chcete přístroj právě použít, resp. zda chcete upravit jeho nastavení. Jak už bylo naznačeno výše, můžete jej využít nejen jako navigaci, ale i k přehrávání hudby a videí, k prohlížení fotografií nebo ke čtení elektronických knih ve formátu E-book.

Jakmile zvolíte navigaci, přístroj se restartuje, načte mapové podklady, pokusí se vyhledat satelity a zobrazí úvodní menu. Zde můžete zvolit zobrazení mapy, naposledy vyhledané trasy nebo vyhledání nového bodu a nalezení „optimální“ trasy. Návrat do hlavního menu přístroje pak provedete tlakem na tlačítko Ukončit v pravém dolním rohu obrazovky.

Přístroj používá u nás poměrně rozšířený a oblíbený navigační software iGO, a tak je jeho ovládání standardní a relativně jednoduché. Pro snazší práci s tlačítky na anti-reflexním dotykovém displeji je k dispozici dotykové pero. Nutno ale podotknout, že ani ovládání „pouhým“ prstem nám nečinilo žádné obtíže.

MAPOVÉ PODKLADY A VYHLEDÁVÁNÍ

Mapové podklady pokrývají celou Evropu (celkem 43 států) kromě Ruska a dodala je společnost TeleAtlas. Během našeho několika denního testování přístroje v Praze a v jejím nejbližším okolí jsme se při navigaci nesetkali s žádnou chybou a přístroj neměl problém ani se správným určením průjezdu jednosměrnými ulicemi. Během jízdy jste informováni o čase příjezdu do cíle, o zbývajícím čase, o vzdálenosti k cíli a o vzdálenosti k další změně směru jízdy.

Přístroj umožňuje vyhledávat body podle adresy, GPS souřadnic a bodů

zájmu (POI). Definovat můžete dva body, k jejichž rychlému vyhledání pak máte přístup prostřednictvím dvou tlačítek, standardně pojmenovaných Domů a Práce. Vyhledání požadovaného bodu usnadňuje také seznam Historie, který zahrnuje body, jež jste na mapě vyhledali už dříve. Vyhledanou trasu si pak můžete pomoci funkcí „Průlet“ předem virtuálně projet. Samozřejmostí je funkce pro automatické/ruční přepočítávání trasy, volba 2D/3D zobrazení, zahrnující automatické přepínání mezi denním a nočním režimem, a možnost zobrazit podrobný itinerář vyhledané trasy.

■ Jan Jírovec

EVOLVE COOLTRAXX

Automobilový GPS navigační systém

Cena včetně DPH: 4 374 Kč.

Poskytl: Abacus Electric, s. r. o.

www.evolve.cz

Pokrytí: mapy 43 evropských států.

GPS přijímač: Centrality Atlas III Dual Core.

Displej: 3,5palcový barevný dotykový TFT.

Rozměry: 90 × 75 × 19 mm.

Hmotnost: 150 g.

Monitor s otočným displejem

Ceny LCD monitorů jsou příznivější než kdykoli dříve a díky tomu si mohou i běžní domácí uživatelé dopřát LCD monitor s velkým displejem.

HP L2245W

Doporučená cena včetně DPH:
6 616 Kč.

Poskytl: Hewlett-Packard, s. r. o.,
www.hp.cz.

Úhlopříčka displeje: 22" (55,9 cm).

Rozlišení: 1 680 × 1 050 bodů.

Jas: 300 cd/m².

Kontrastní poměr: 1 000 : 1.

Udávaná doba odezvy: 5 ms.

Úhly pohledu
horizontálně/vertikálně: 160°/160°.

Vstup videosignálu: D-Sub, DVI-D.

Maximální naměřený příkon: 38 W.

Maximální udávaný příkon: 65 W.

Rozměry: 514 × 345 × 280 mm.

Hmotnost: 7,7 kg.

výškově nastavitelný displej, možnost otočit displej na výšku, nízká spotřeba energie, přehledné menu, velmi dobrý kontrast, porty USB

chybějící zářítka při natáčení displeje, malé úhly pohledu, nepraktické umístění portů USB

Malé úhly pohledu nejsou pro monitor s displejem otočným na výšku dobrou vizitkou.

Ve vydání PPK 9 vyšel test sedmi LCD monitorů s úhlopříčkou 22 palců. Jejich konkurentem je „elcéděčko“ HP L2245w. Jako většina 22palcových monitorů také tento širokoúhlý přístroj vykresluje obraz v rozlišení 1 680 × 1 050 bodů. Podstavec tohoto monitoru umožňuje výškově nastavit displej v rozsahu cca 13 cm, otáčet ho do stran a také ho otočit o 90 stupňů do polohy na výšku. Je však škoda, že jak v poloze vodorovné, tak v poloze na výšku nejsou u tohoto otočného displeje zářítka – displej lze přetočit dál, ale to již není žádoucí.

MALÉ ÚHLY POHLEDU

Další nevýhodou tohoto modelu jsou malé úhly pohledu. Displej je založen na technologii TN, ale ta v tomto směru mnoho výhod nenabízí. Při provo-

zování monitoru s displejem naležato jsou malé úhly pohledu patrné při pohledu ze stran, ale velmi malý úhel se uživateli naskýtá při pohledu zespodu. Při otočení displeje do polohy na výšku tak tento monitor nabízí velmi malý zorný úhel při pohledu zleva, a proto jeho použitelnost v této poloze je velmi omezená.

DVA OBRAZOVÉ VSTUPY

Pro připojení k počítači si můžete vybrat mezi analogovým vstupem

D-Sub a digitálním vstupem DVI-D – díky nim lze k monitoru připojit dva počítače zároveň. Přepínání mezi obrazovými vstupy se v takovém případě provádí jedním ze tří tlačítek určených pro ovládání menu. Menu je strukturováno velmi přehledně, takže se v něm brzy zorientujete, přestože nekomunikuje česky. Ovládání pomocí tří tlačítek je snadné. Jedno z nich slouží i pro automatické nastavení obrazu.

KVALITA OBRAZU

Kvalita obrazu odpovídá použité technologii TN: Jak již bylo řečeno, úhly pohledu jsou menší a ani jas není nijak oslnivý. Spokojeni jsme byli s rozsahem kontrastu a s kvalitním rozlišením světlé části odstínů šedé. V tmavém spektru jsme byli s předvedeným obrazem spokojeni méně. Velmi dobrá je i spotřeba monitoru, neboť ta se v běžném provozu ustálila na 26 W. Při volbě maximálních hodnot jasu a kontrastu se spotřeba „vyšplhala“ na stále příjemných 38 W. Pro mnohé uživatele bude u tohoto monitoru lákadlem i přítomnost dvou portů USB. Je jen škoda, že jsou vyvedeny v hůře přístupné zadní části displeje – hned vedle portů pro přívod obrazových dat z počítače. ■ mse

▼ V zadní části jsou nejen konektory D-Sub a DVI-D, ale i dva porty USB.

USB.

DVI-D.

D-Sub.

Digitální fotoaparát Casio EX-Z200 je vybaven dostatečně účinným mechanickým stabilizátorem obrazu a jeho optická soustava umožňuje širokoúhlé snímání. Možnost kvalitního videozáznamu, svižný provoz a velký LCD displej tento povedený kousek korunují.

Stabilně a širokoúhle

Tento štíhlý (jen 2,3 cm), designově povedený fotoaparát se velmi snadno ovládá pomocí několika tlačítek, která se nacházejí hlavně na zadní straně modelu, a to vpravo od 2,7palcového LCD displeje. Ten – i díky vysokému rozlišení – poskytuje ostrý a jasný obraz. Také menu je přehledné, přestože Casio EX-Z200 nabízí velké množství funkcí.

STABILNÍ OBRAZ

V testu velmi spolehlivě fungoval třífázový mechanický stabilizátor obrazu, pracující na základě jemných posu-

Málokterý kapesní fotoaparát má tak kvalitní videozáznam jako Casio EX-Z200.

vů snímáče CCD. Objektiv umožňuje až čtyřnásobné optické přiblížení, navíc modelem lze pořídit širokoúhlý záběr, protože nejkratší ohnisko je 28 mm. Překvapivě rychlé je přezoomování z nejkratšího ohniska na nejdelší. Přezoomování trvá necelou sekundu, takže žádný zajímavý záběr nepromeškáte.

KVALITNÍ VIDEO

Fotoaparátem Casio EX-Z200 natočíte velmi kvalitní ozvučený videozáznam – v širokoúhlém režimu při maximálním rozlišení 848 × 480 bodů jej zachytíte rychlostí až 30 snímků za sekundu. Během natáčení videozáznamu můžete vybrané objekty na scéně také opticky přibližovat. V režimu

+ širokoúhlé snímání, stabilizátor obrazu, kvalita videozáznamu, velký displej, manuální kalibrace teploty bílé

– šum od ISO 200

CASIO EX-Z200

Cena včetně DPH: 6 999 Kč.

Poskytl: FAST ČR, a. s., www.fastcr.cz.

Objektiv: 4× optický zoom, ohnisková vzdálenost 28–112 mm v přepočtu na kinofilm, světelnost F2,6–F5,8.

Snímač: 1/2,3" CCD, 10,1 mil. snímacích elementů, ISO 50 až 1 600.

Rozlišení snímků: 3 648 × 2 736, 3 648 × 2 432, 3 648 × 2 048, 3 072 × 2 304, 2 304 × 1 728, 1 600 × 1 200 a 640 × 480 bodů.

Displej: 2,7", rozlišení 230 160 bodů.

Paměťová karta: SD, SDHC, MMC a MMC plus.

Rozměry: 9,3 × 5,5 × 2,3 cm.

Hmotnost fotoaparátu: 148 g.

MĚŘENÍ RYCHLOSTI

Náběh po startu: 1,7 s.

Další snímek: 2,5 s.

Ukládání snímku (v maximální kvalitě): 1,7 s.

Přezoomování: 0,9 s.

AUTOMATICKÁ ZÁVĚRKA

Model Casio EX-Z200 je expoziční automat. V menu fotoaparátu je přednastaveno celkem 39 scén v režimu „Best Shot“, takže správnou expozici v různých světelných podmínkách „trefí“ pomocí automatiky i naprostí začátečníci. Hlavním obrazovým problémem tohoto „rudého krasavce“ je mírná zrnitost již při hodnotě citlivosti ISO 200; při hodnotě ISO 400, nebo dokonce ISO 800 je šum na fotografiích již nepřehlédnutelný. Soudkovité i poduškovité zkreslení jsou minimální. ■ mak

Nevyhazujte videokazety!

Pinnacle Video Transfer je hardwarový převodník videa. Pod tímto nepřilíš průhledným označením se skrývá malá černá krabička, která stisknutím jednoho tlačítka zdigitalizuje video z libovolného analogového zdroje – VHS kazet, videokamer a podobně. A nemusíte ani zapínat počítač!

Společnost Pinnacle znají všichni příznivci digitálního videa díky vynikajícímu softwaru i velmi kvalitnímu hardwaru. Když jsme v její nabídce objevili zařízení, které dokáže mimo jiné snadno digitalizovat video z VHS kazet, zajásali jsme. To je totiž častý problém našich čtenářů.

nevelký, elegantně zaoblený a vyvedený v černé barvě, kterou ruší jen stříbrný kruh s logem a dvěma tlačítky. „Černou krabičkou“ je však i po funkční stránce. Z jedné strany do něj přivedete analogový signál známou žlutobíločervenou trojicí konektorů cinch (redukce na konektor SCART je součástí balení)

čít. Obvykle totiž člověk ví, kdy dané video končí, a je tedy zbytečné, aby musel konec hlídat sám. Ale lze pochopit, že podobná funkce by ovládání přístroje notně zkomplikovala, takže tento nedostatek můžeme odpustit.

Přístroji však nemůžeme prominout, že jediným výstupem je soubor s digitalizovaným videem. Pokud totiž budete digitalizovat ze zařízení pouze s jedním výstupem (což je třeba u videorekordérů apod. poměrně běžné), celý proces musíte absolvovat „naslepo“. Analogový signál totiž končí ve Video Transferu a vy nevidíte, co právě obsahuje. Třeba v případě videokazet tak musíte složitě zjišťovat délku videa, poté nastavit kazetu na začátek, přepojit výstup z televize na Video Transfer a po spuštění hlídat konec jen podle času. Extrémně náročné to není, ale pohodlné rozhodně také ne. Bylo by sice možné použít nějaký rozbočovač signálu, ale to musíte nějaké takové zařízení mít.

Výsledná videa se ukládají v AVI kontejneru, přičemž se k jejich kompresi používá moderní kodek H.264. Kvalita výstupu je tak omezena pouze kvalitou vstupu a pořízená videa lze dále snadno editovat. V nejvyšší kvalitě potřebuje výsledný soubor asi 10–12 MB na minutu záznamu. Celovečerní film se tak na jedno CD nevejde, ale na běžné DVD uložíte minimálně tři.

VERDIKT

Pinnacle Video Transfer je i přes některé nedostatky skutečně šikovné zařízení. S doporučenou maloobchodní cenou 3 290 Kč včetně DPH sice není určen pro uživatele, kteří potřebují digitalizovat několik málo videí, ale majitelé rozsáhlejších sbírek ve starších formátech budou jen těžko hledat levnější a snáze použitelnou alternativu. Takovým uživatelům Pinnacle Video Transfer rozhodně doporučujeme. ■ **aha**

Nás zaujala schopnost uložit digitalizované video na USB flash disk či na pevný USB disk.

Dlužno ovšem dodat, že produkt umí na výstupu vytvářet video ve formátech pro různé přenosné přehrávače (například pro populární iPod) a rovnou je do nich ukládat. Tuto schopnost výrobce propaguje především. Nás však zaujala schopnost uložit digitalizované video na USB flash disk či na pevný USB disk.

ČERNÁ KRABIČKA

Označení „černá krabička“ si Pinnacle Video Transfer zaslouží v doslovném i přeneseném slova smyslu. Je totiž

nebo přes konektor S-Video a na druhé straně bude vytvořen soubor v podporovaném přehrávači, na flash disku či na pevném disku. (Tato zařízení připojíte přes USB a musí být v souborovém systému FAT; NTFS není podporován.) Celý proces digitalizace přitom ovládáte jediným tlačítkem – jedním stisknutím vytváření souboru s videem spustíte, druhým tuto činnost zastavíte. Druhé tlačítko použít vůbec nemusíte. Pomocí něho se cykluje mezi třemi stupni kvality výsledného souboru (nízká, střední, vysoká).

PRAKTICKÉ POUŽITÍ

Různé stavy přístroje signalizuje několik diod. Je-li vše v pořádku, svítí modře; pokud je na některém vstupu/výstupu problém, nebo právě probíhá digitalizace, pak svítí/blikají červeně. Vše velmi snadno pochopíte i bez manuálu. K manuálu nutno poznamenat, že ten stručný zamlčuje některé důležité informace. Druhý – kompletní – tímto neduhem netrpí a naopak můžeme ocenit jeho přehlednost a kvalitní lokalizaci.

Práce s přístrojem je skutečně tak snadná, jak výrobce uvádí. Dvě výtky bychom však měli. Hodilo by se, kdyby bylo možné nastavit, za jak dlouho se má digitalizace automaticky ukon-

▼ Na jedné straně Video Transferu připojíte analogový videosignál, na druhé napájení a paměťové zařízení.

Kamera na kolo i do vody

Sportujete často? A natáčíte rádi video? Pokud ano, mohla by vás zajímat sportovní digitální kamera ATC-2K, která vydrží drsnější jízdu na terénním kole i letní hrátky v bazénu.

ATC-2K není plnohodnotnou digitální kamerou. Snadno ji ale připevníte na řídítka na kole nebo na téměř libovolnou sportovní přilbu anebo si ji můžete připevnit na zápěstí a jít si zaplavat. Otřesy nebo voda kamerce neublíží a to platí i o dešti a sněhu. Na druhé straně nedisponuje žádným hledáčkem, což vaše případné filmářské ambice může dost limitovat.

Součástí balení jsou i různé pomůcky pro upevnění. Nechybí ani kabel pro propojení s počítačem ani AV kabel pro prohlížení videa na televizní obrazovce. V balení byste však marně hledali dvě potřebné alkalické AA baterie a paměťovou kartu.

vodotěsnost, odolnost,
snadné ovládání

žádné přiblížení, jen
USB 1.1, nekvalitní zvuk

ATC-2K podporuje klasické paměťové karty SD do kapacity 2 GB, přičemž po připojení k počítači funguje kamera jako jejich čtečka. Zaznamenává video ve formátu AVI, takže není problém upravit videonahrávku v programu Windows

ATC-2K

Video: AVI (až 640 × 480 pixelů, 30 FPS).

Paměť: SD karta do 2 GB (není součástí balení).

Napájení: 2× AA baterie (nejsou součástí balení).

Cena: 3 570 Kč s DPH.

Zapůjčil: SmartStore.cz
<http://www.smartstore.cz>

Movie Maker nebo ji vystavit třeba na YouTube.

Nejvyšší možné rozlišení videa je 640 × 480 pixelů a 30 snímků za sekundu. V této kvalitě uložíte na 2GB paměťovou kartu jednu hodinu záznamu. Lze však přepnout na nižší rozlišení (320 × 240 nebo 160 × 120 pixelů) a počet snímků za sekundu snížit na polovinu. Pak se na 2GB SD kartu vejde více než třináct hodin záznamu. S nastavením a ovládáním kamery pomáhá vestavěný LCD displej.

Celkově se nám kamera při testování líbila. Ovládání je intuitivní, a tak není potřeba žádné dlouhé zkoumání manuálu. I propojení s počítačem je snadné – stačí pouze připojit kabel k volnému USB portu. Kvalitou záznamu sice nemůže kamera ATC-2K klasickým kamerám konkurovat, ale svůj účel plní více než dobře. Mohla by být zajímavým dárkem za pěkné vysvědčení.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

inzerce

Souboj nových univerzálů

Čas ve světě počítačů běží velmi rychle a v oblasti bezpečnosti platí toto tvrzení dvojnásob. Proti moderním hrozbám ochrání uživatele jen moderní programy. Jedněmi z nejnovějších přírůstků na tomto poli jsou zajímavé bezpečnostní balíky AVG Internet Security 8.0 a Norton 360 2.0. A právě jim se budeme v tomto článku věnovat.

NORTON 360 2.0

Prvním bezpečnostním balíkem, kterému se dnes podíváme na zoubek, je Norton 360 od společnosti Symantec, respektive jeho nová verze 2.0. Jedná se o komplet antivirového programu a osobního firewallu, poskytující i ochranu před spywarem a před řadou dalších hrozeb.

JAKÝ BALÍK JE

Během instalace si můžete ukrátit čas čtením základních údajů o programu. Samozřejmě že se dozvíte samé superlativy, včetně údajně nízké hardwarové náročnosti. S tím si ale dovolíme poněkud nesouhlasit, protože starší notebook HP 6110 se po nainstalování balíčku notně zadýchával.

Norton 360 bohužel patří do kategorie těch programů, které „si o sobě myslí, že jsou chytřejší než uživatel“. A dříve či později vás místy donutí změnit nastavení. Například firewall ve výchozím nastavení zakáže sdílení souborů a složek, takže až se budete divit, proč vám nefunguje domácí síť, víte, kde hledat příčinu.

Kvůli své robustnosti se Norton 360 místy mění v nepříjemného molocho. Poskytuje však kvalitní ochranu před internetovými hrozbami.

Tomuto balíku chybí určitá dávka inteligence, což se v praxi projevuje nižší uživatelskou přívětivostí. Například vás nutí použít integrovaný nástroj pro zálohování, a to i když máte nainstalován špičkový zálohovací software Norton Ghost od stejného výrobce. To v praxi znamená neustálé zbytečné výstrahy nebo nutnost zálohování ručně vypnout.

FUNKCE BALÍKU

Zálohování v Nortonu 360 preferuje kopírování záložních dat do on-line úložiště, kde je velmi limitujícím faktorem rychlost vašeho internetového připojení a kapacita úložiště, která činí jen 2 GB. Úložiště záloh sice můžete

kvalitní ochrana nejen před virem, 2GB on-line úložiště, nástroje pro zálohu dat a ladění počítače

vyšší zátěž slabších počítačů, nepříliš uživatelsky přívětivý, je třeba doinstalovat antispamový program

změnit, ale bohužel nelze použít síťové jednotky, takže třeba záloha dat z notebooku na pevný disk ve stolním počítači není možná.

Další funkcí je ochrana před phishingem, což je chvályhodné, avšak provedení opět pokulhává. Do prohlížeče (vedle Internet Exploreru je nově podporován i Firefox) se totiž vměstná dost rušivá lišta, přestože oba podporované browsery mají vlastní ochranu proti phishingu. Naštěstí tuto lištu lze skrýt, nebo vůbec neinstalovat.

ticky spouštěné bezpečnostní testy a automatické prověřování příchozích e-mailů, zda neobsahují viry.

Spam však Norton 360 filtrovat neumí – dokáže to, jen když si stáhnete a doinstalujete doplňkovou sadu Norton Add-on pack, která kromě filtrování nevyžádaných e-mailů přináší i rodičovský zámek. Ten zamezí dětem přístup na nevhodné weby.

Co naopak umí Norton 360 i bez přídatných balíčků, to je základní ladění systému, resp. defragmentace pevného disku, mazání dočasných souborů a hledání chyb v registru. Zde se ale dostáváme k dalšímu problému. Na počítačích s Windows XP SP3 a Nortone 360 se objevuje problém: Dochází k poškození registru, takže pak nefunguje třeba ani připojení k internetu. Zatím však není úplně jasné, jestli je problém na straně Microsoftu, či na straně Symantecu – každopádně však existuje a postihuje řadu počítačů.

VERDIKT

Norton 360 má své nesporné kvality a snaha o vytvoření komplexního balíku s intuitivním ovládáním je patrná. Bohužel zčásti zůstalo jen u snahy a kvůli své robustnosti se Norton 360 místy mění v nepříjemného molocho. Poskytuje však kvalitní ochranu před internetovými hrozbami a k dobru musíme přičíst, že v ceně je kromě 2GB bezpečného internetového úložiště zahrnuta i licence, umožňující legální instalaci až na tři počítače (a samozřejmě roční aktualizaci).

AVG INTERNET SECURITY 8.0

AVG Internet Security 8.0 navazuje na dlouhou tradici českého antivirového programu AVG. K testu jsme si konkrétně vybrali AVG Internet Security 8.0 ve verzi Home Edition: Ta je sice určena výhradně pro domácí uživatele, ale za 1 333 Kč ji můžete legálně nainstalovat až na tři počítače.

JAKÝ BALÍK JE

Hned po instalaci je patrné, že program vyznává zcela jinou filozofii než Norton 360. Ihned po dokončení instalace se zobrazí průvodce, jehož prostřednictvím si sami nastavíte některé důležité volby. Nelekejte se, není to nic těžkého a vše potřebné je patřičně vysvětleno přímo na obrazovce.

Po první aktualizaci a základním nastavení se spustí hlavní okno programu. Ovládání programu AVG 8 je skoro ideálním kompromisem mezi přehledným a snadným ovládáním pro technicky méně zdatné uživatele a snadno přístupnými pokročilými volbami pro náročnější uživatele.

V hlavním okně na kartě „Přehled“ vidíte všechny součásti bezpečnostního balíku a jejich stav. Jedním kliknutím zobrazíte vysvětlení, k čemu daná součást slouží. Po dvojitém kliknutí se otevře okno s nastavením této součásti.

Ani v tomto případě jsme se nevyhnuli problémům při sdílení souborů v místní síti (problémy byly způsobeny firewallem), přestože byl automaticky správně zvolen profil pro práci v malé domácí nebo kancelářské síti. Naštěstí nastavení firewallu je poměrně jednoduché a snadno přístupné, takže řešení problému trvalo jen několik sekund.

FUNKCE BALÍKU

Firewall se ve výchozím nastavení nechová jako diktátor, který vždy rozhoduje za vás, takže se vás čas od času zeptá, zdali si přejete danou akci povolit, nebo ne. Podobně se chová i antivirový program – při podezření na infikovaný soubor se zeptá, co si

Výrobce: AVG Technologies.

Cena: 1 333 Kč vč. DPH.

Jazyk: čeština.

Požadavky: Windows 2000 a vyšší.

http://download.chip.eu/cz/AVG-Internet-Security_407403.html

s ním přejete provést. To lze hodnotit ze dvou hledisek: Pro někoho to jsou obtěžující dotazy, jiný je za kontrolu počítače vděčný. Nastavení lze však změnit tak, aby vyhovovalo komukoliv.

Zmíněný antivirový program kromě rezidentního štítu disponuje i ručně či automaticky spustitelnými testy a kontrolou příchozí pošty. Sekunduje mu ochrana před spywarem, rootkity a dalšími hrozbami. Novou funkcí je webový štít, chránící před útoky ze škodnických nebo hacknutých webových stránek a před útoky vedenými přes komunikační program ICQ.

Oproti Nortonu 360 má AVG Internet Security 8 poměrně výkonný antispamový filtr již v základní výbavě. Na druhé straně chybí přímá ochrana proti phishingu. Zachytit jej sice zčásti dokáže webový štít nebo antispamový program, ale není to ono. Stejně tak chybí rodičovský zámek a není vyřešeno zálohování. Pokročilí uživatelé ale jistě ocení nástroje pro správu a monitoring běžících procesů, síťových připojení a programů spouštěných po startu systému.

VERDIKT

I když AVG Internet Security 8.0 má papírově méně funkcí než Norton 360, poskytuje víceméně dostatečnou ochranu před nástrahami internetu a vůbec před hrozbami pro vaše data a soukromí. Koncepcí a ovládáním nám více sedlo „ávégéčko“ – plusové body mu připsala i nižší zátěž notebooku, na kterém jsme oba balíky testovali. Je však pravda, že za své peníze v případě Nortonu 360 dostanete více funkcí. Hodit se může zejména zálohování.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

přívětivé ovládání, snadný přístup k pokročilým volbám, webový štít, kvalitní antispamový program

chybí kvalitnější ochrana před phishingem, rodičovský zámek a uživatelsky přívětivý zálohovací nástroj

Královská cesta

TIP PPK
12/2008

Většina z nás ví, co to Královská cesta je – mnozí z nás ji osobně prošli, ale určitě nezaškodí dozvědět se o této nejkrásnější prohlídkové cestě historickou Prahou něco víc. Představíme vám CD-ROM, který zájemce seznamuje s historií i současností Královské cesty.

CD obsahuje mnoho textových informací a stovky unikátních fotografií, které přibližují jednotlivé historické objekty Královské cesty. Díky interaktivnímu provedení CD je jeho obsah snadno přístupný jak laikům, tak i zájemcům o hlubší seznámení s tématem.

▼ Nezvyklý pohled na část Královské cesty.

▼▼ Vstupní brána Pražského hradu na mapě.

ŠEST LOKALIT

Pojem Královská cesta na normálních mapách nenajdete, ale každý školák ví, že historicky začíná v Králově

Procházka Královskou cestou je také zajímavou exkurzí do historie Prahy.

dvoře (dnes na náměstí Republiky) a pokračuje Prašnou branou a Celetnou ulicí, dále vede přes Staroměstské náměstí, Karlovou ulicí a přes Karlův most a Malostranské náměstí, stoupá „Nerudovkou“ na Pohořelec a konečně směřuje na Hrad ke katedrále sv. Víta. Tisíce turistů ji denně procházejí v opačném směru (přece je méně únavné chodit z kopce než do kopce), a proto autoři, kteří cestu rozdělili do šesti lokalit (Hradčany, Pražský hrad, Malá Strana, Karlův most, Staré Město I a II), ji představují v „turistickém“ pořadí – směr lze na CD samozřejmě jednoduše změnit.

POJĎME NA PROCHÁZKU

Autoři projektu vybrali na CD a představují na něm 350 nejznámějších a historicky nejceněnějších objektů – církevní i světské stavby, paláce i měšťan-

ské domy, sousoší i historická tržiště. Památky reprezentují řadu uměleckých slohů od gotiky přes renesanci, klasicismus a romantismus až po kubismus a současnou podobu historického jádra Prahy. Ke každému objektu je připojen stručný popis a několik charakteristických či unikátních fotografií.

K seznámení s historií Prahy můžete využít klasickou procházku od jednoho objektu ke druhému (vtipně řešenou pomocí ikon šlápot), nebo využívat hypertextové odkazy, zařazené do textu. Můžete ale také zvolit další zajímavé formy prohlídky: Objekty lze vybírat ze seznamu, nebo přímo z mapy a využít můžete i volbu Pohledy (atraktivní pohledy z vyvýšených míst na blízké i vzdálenější okolí). K rychlé volbě požadovaného objektu slouží odpovídající rejstříky (objekty, panovníci, světci, velikáni) a také rejstříky textů a fotografií.

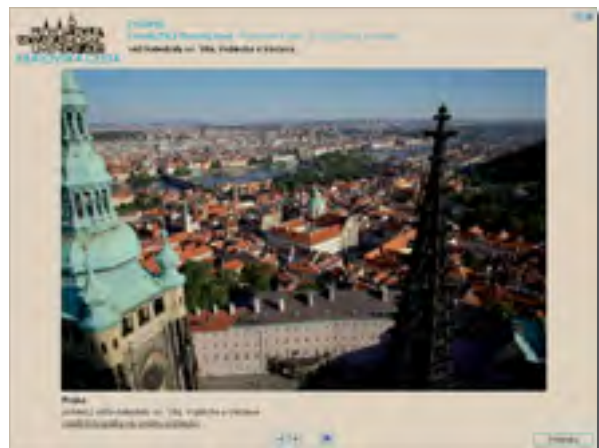
PRAHA, JEDINEČNÁ MOZAIKA UMĚNÍ

Projekt „Pražská, jedinečná mozaika umění“ ve vzdělávacím procesu představuje ucelený vzdělávací program v rámci nových možností, jak zájemcům přiblížit pražské umělecké památky. Ve dvouletém projektu je pro milovníky krás Prahy připravena řada kreativních přednášek o uměleckých památkách a v souvislosti s tím elektronická skripta, sloužící účastníkům kurzů především při jejich samostudiu. Protagonistou je akademický sochař Andrej Šumbera. Jeho přednášky i přednášky dalších odborníků jsou velmi zajímavé a pro zájemce snadno dostupné (viz www.edu-art.cz). Předchozí CD skripta Karlův most jsme vám představili v PPK 8/2007.

BONUS NAVÍC

Jako třešnička na dortu jsou na CD připraveny tři hry (puzzle, pexeso, šestnáctka) s tematickými fotografiemi a také soubor leteckých snímků a pohledů z devíti věží této části Prahy (např. z katedrály sv. Víta, Týnského chrámu, ze Staroměstské a Malostranské mostecké věže a z petřínské rozhledny).

Zájemci o historii Prahy a o její jedinečnou architekturu najdou na tomto CD-ROM mnoho studijního materiálu. A můžeme si jen přát, aby se co nejdříve naplnil slib starosty Prahy 1, že maximálně podpoří snahu začlenit toto CD a další podobné elektronické výukové materiály do výuky ve školách. ■ Milan Pola

Elektronická skripta projektu „Pražská, jedinečná mozaika umění“.
Vydal/poskytl: EDU-ART, Praha.
Informace o tom, jak CD-ROM získat zdarma, najdete na www.edu-art.cz.

Vytváříme vlastní rodokmen

Licence: freeware.

Jazyk: čeština.

Rubrika na DVD: Obsah DVD / Zajímavosti.

www.myheritage.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak vytvořit nový projekt.
- Jak do rodokmenu vložit první pár.
- Jak do rodokmenu vložit potomka.
- Jak vložit do rodokmenu fotky.

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK DVD
12/2008

Také vás zajímají vaši předci a to, odkud pocházíte? Tvorba rodokmenů dnes nabývá na popularitě, a pokud byste si jej chtěli vytvořit, můžete použít poměrně jednoduchý způsob v podobě chytrého programu. Program se nazývá Family Tree Builder a je zdarma.

JAK VYTVOŘIT PROJEKT

Po spuštění programu se zobrazí okno, které vás vyzývá k registraci (**obr. 1**). Vepište svoje jméno, e-mailovou adresu, zvolte heslo a zadejte několik dalších osobních údajů. Nakonec klikněte na tlačítko **Registrovat**. Tím je vaše kopie programu zaregistrována a vy můžete začít vytvářet rodokmen. V okamžiku registrace musíte být připojeni k internetu, ale registrace není nezbytně nutná – program můžete používat i bez ní.

Nejprve se zobrazí průvodce programem (můžete si prohlédnout ukázkový rodokmen – v tomto případě rodokmen slavné rodiny Kennedyů). Vy ale jistě chcete vytvořit svůj vlastní rodokmen, a proto klikněte na tlačítko

ko **Nový** v nástrojové liště. Otevře se okno průvodce projektem. V prvním okně vepište název projektu a klikněte na tlačítko **Dále**. Tím se přesune do okna, kde je třeba zvolit jazyk rodokmenu – pocházeli vaše rodina z jiného státu, zvolte v druhém rozbalovacím seznamu příslušný jazyk. Nakonec klikněte na tlačítko **Dokončit**. Projekt bude vytvořen a vy se můžete směle pustit do úprav.

Zadejte údaje o sobě.

► Obr. 1

JAK PŘIDAT RODINU

V hlavním okně programu se zobrazí zatím prázdný projekt budoucího rodokmenu (**obr. 2**). V tomto okně klikněte na tlačítko **Přidat rodinu**, a otevře se okno **Přidat první rodinu** (**obr. 3**). V tomto okně zadejte všechny dostupné informace o prvním páru, na základě kterého rodokmen tvoříte. Zadávatel datum, můžete kliknout na tlačítko se symbolem kalendáře. Otevře se okno **Editor data** (**obr. 4**) a v něm si můžete vybrat ze tří druhů

► Obr. 4

Zvolte typ data.

Přepočítání
z jednoho typu data
na druhý.

Vepište dostupné
údaje o tomto páru.

Vyvolání editoru data.

▲ Obr. 2

Přidání prvního
páru do rodokmenu.

► Obr. 3

Jestliže tento člen rodiny zemřel, zaškrtněte toto políčko a vepište datum.

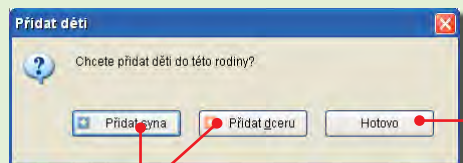
kalendářů: klasický, francouzský revoluční nebo hebrejský. Okno umožňuje mezi daty také převádět. Vraťte se zpět do okna **Přidat rodinu** a klikněte na tlačítko **OK**. Do rodokmenu se zanesou první rodina.

JAK PŘIDAT DALŠÍ ČLENY RODINY

Poté, co jste zanesli do rodokmenu první pár, zobrazí se okno, ve kterém je vám nabízeno přidání dětí do rodokmenu (**obr. 5**). Vyberte, zda chcete přidat dceru, nebo syna – nechte-li přidávat žádného potomka, klikněte na tlačítko **Hotovo**. Pokud zvolíte přidání syna,

otevře se okno **Přidat syna páru...** (**obr. 6**). Opět vepište všechny známé údaje o tomto potomkovi a klikněte na tlačítko **OK**.

Také můžete kliknout na tlačítko **Další detaily**. Otevře se okno s několika záložkami, do

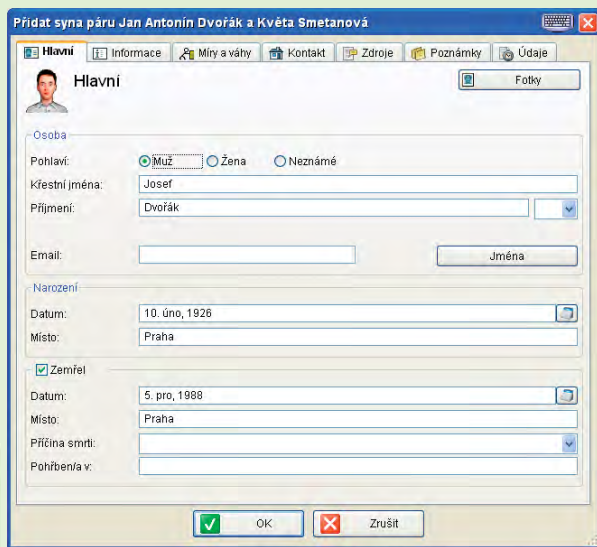
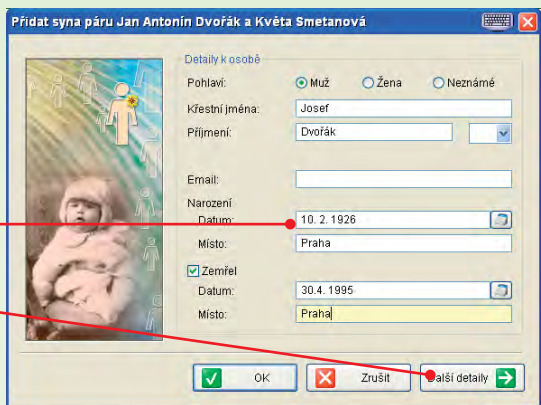
Zvolte, kterého potomka chcete do rodokmenu přidat.

▲ Obr. 5

Zadejte osobní data potomka.

Přidání dalších údajů.

► Obr. 6

▲ Obr. 7. Zadejte další známé údaje.

nichž lze vepsat ještě mnoho jiných informací o tomto členovi rodiny (**obr. 7**). Další členy rodiny (potomky, předky, sourozence i jejich partnery) pak přidáváte pomocí tlačítka **Přidat osobu** v okně s náhledem vytvářeného rodokmenu – stačí si vybrat pouze to, ke kterému členovi rodiny má nová osoba vztah.

JAK PŘIDAT DO RODOKMENU FOTOGRAFIE

Aby byl rodokmen živější, je vhodné obohatit jej o fotografie. V programu Family Tree Builder najdete nástroj, který fotografie ve vašem počítači vyhledá – vy je pak můžete přiřadit k určitému členovi rodiny. Klikněte na tlačítko **Fotky** v nástrojové liště, a zobrazí se okno **Fotografie** s několika záložkami (**obr. 8**). Přepněte do záložky **Import** a klikněte zde na tlačítko **Hledat**. Váš počítač bude prohledán (oblast, ve které se má vyhledávat, můžete určit kliknutím na tlačítko se třemi tečkami) a výsledky se zobrazí buď v tabulce, nebo jako náhledy (**obr. 9**). Nyní zaškrtnutím označíte ty

Označte zaškrtnutím ty složky, jejichž obsah má být zobrazen.

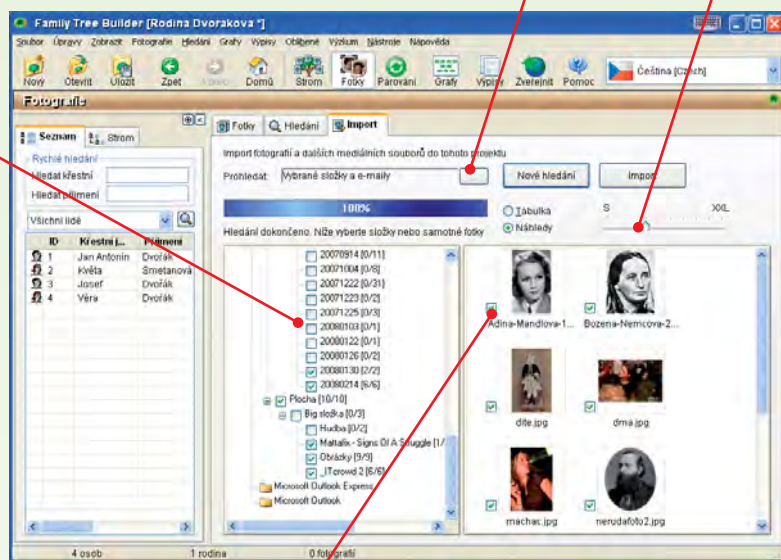
► Obr. 9

Klikněte na tlačítko **Fotky**.

Přepněte do karty **Import**.

◀ Obr. 8

Zvolte oblast, ve které se mají fotografie vyhledávat.

Velikost náhledů.

Fotografie, které se mají importovat, označte zaškrtnutím.

obrázky, které chcete do rodokmenu importovat, a klikněte na tlačítko **Import**.

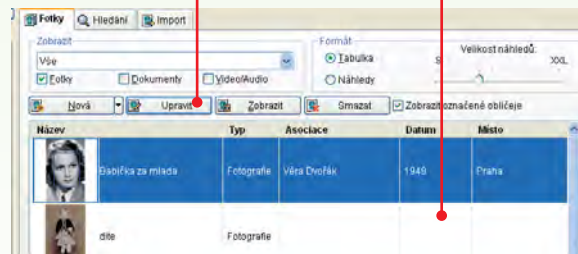
JAK FOTOGRAFII UPRAVIT A PŘIDAT K ČLENU RODINY

▼ Obr. 10

Importované fotografie se zobrazí na záložce **Fotky** (**obr. 10**). Chcete-li snímek k někomu přiřadit, klikněte na tlačítko **Upravit**. Zobrazí se okno **Upravit fotografie** se třemi záložkami. Na první záložce **Propojení** je možné přiřadit k této fotografii konkrétního člena rodiny. Klikněte na tlačítko **Asociovat**, a otevře se okno se seznamem osob z rodokmenu. Dvakrát klikněte na osobu, ke které chcete snímek přiřadit. Můžete přepnout do dalších záložek a vepsat k fotografii poznámku, případně přidat obrázek zadní strany fotografie. Klikněte na tlačítko **OK**, a fotografie se přiřadí k vybranému členovi rodiny. Pokud chcete, aby se některá fotografie zobrazila jako portrét přímo v grafu rodokmenu, klikněte na znaménko plus u tohoto člena rodiny. Zobrazí se okno **Přidat portrét**. V tomto okně klikněte na tlačítko **Procházet**, vyhledejte konkrétní snímek člena rodiny, klikněte na tlačítko **Otevřít** a poté na tlačítko **Dále** a **Dokončit**. Snímek se uloží jako portrét. ■ mia

Úprava fotografie.

Seznam importovaných fotografií.

Zálohování pro pokročilé

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK DVD
12/2008

V čísle 9/2008 jste se seznámili s šikovným programem Cobian Backup 8 pro automatizovanou zálohu dat a ukázali jsme vám, jak nastavit základní parametry pro automatické spouštění zálohy vybraných složek a souborů. Dnes se podíváme na některé pokročilé funkce tohoto programu a na další možnosti jeho využití.

Jazyk: čeština.
Cena: zdarma.
Rubrika na CD: Obsah DVD / Nejlepší programy v češtině.
V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:
► Jak zkomprimovat zálohovaná data.
► Jak ochránit archiv heslem.
► Jak zálohovaná data zašifrovat.
► Jak k zašifrované záloze přistupovat.
► Jak vytvořit kvalitní a zapamatovatelné heslo.

PŘEDCHOZÍ NÁVOD NA DVD

Tento článek volně navazuje na návod z PPK 9/2008. Čtenáři, kteří toto číslo PPK nemají, najdou předchozí návod na příloženém DVD, a to v rubrice **Obsah DVD / PPK plus / Články v PDF**.

KOMPRESSE ZÁLOHOVANÝCH DAT

V předešlém návodu jsme vám ukázali, jak naplánovat zálohu a nastavit její nejdůležitější parametry. Program Cobian Backup ale poskytuje i nadstandardní možnosti – jednou z nich je komprese zálohovaných dat. Po jejím provedení záložní kopie zabírají na disku méně místa.

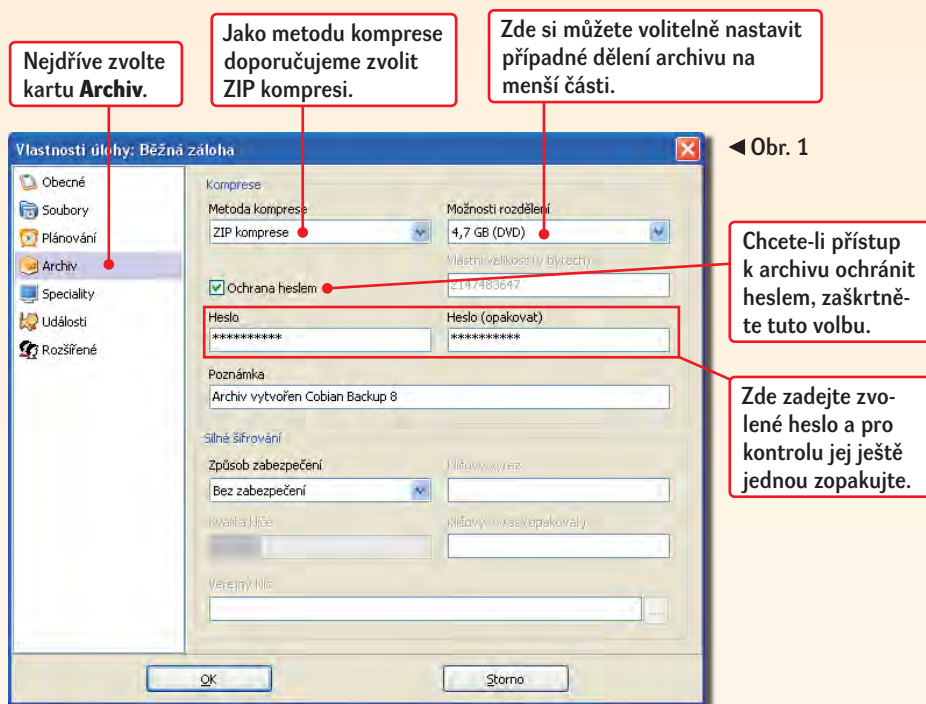
Implicitně ke kompresi dat nedochází. Musíte ji ručně nastavit a slouží k tomu karta **Archiv** v okně **Vlastnosti úlohy**, se kterým jste se setkali již v předchozím návodu (**obr. 1**).

U volby **Metoda komprese** je implicitně nastavena volba **Bez komprese**. Pokud chcete záložní kopie svých dat komprimovat, doporučujeme zvolit volbu **ZIP komprese**. Tím se všechny kopie vašich dat uloží do jednoho jediného souboru, do klasického ZIP archivu, se kterým můžete pracovat jako s kterýmkoliv jiným ZIP archivem prostřednictvím programů, jako je WinZIP, WinRAR či bezplatný 7-Zip. Ve Windows XP a Windows Vista lze ZIP archivy procházet za pomoci průzkumníka, podobně jako by se jednalo o běžnou složku.

Cobian Backup volitelně umožňuje archiv s komprimovanou zálohou vašich dat automaticky **rozdělit** na menší části. To pro případ, že rozsáhlejší zálohu budete chtít vypálit například na CD/DVD. Lze zvolit dělení podle konkrétního média, na které potřebujete jednotlivé části archivu uložit, nebo velikost jednotlivých částí archivu zadat ručně v bajtech.

My jsme pro ilustraci zvolili dělení na části maximálně o 4,7 GB, což je ideální pro vypalování na DVD. Pokud by tedy výsledný archiv měl 6 GB, dojde k jeho automatickému rozdělení na 4,7GB část a na 1,3GB část, takže jej bez problémů vypálíte na dvě DVD.

Pokud chcete záložní data ochránit, můžete přístup k archivu ochránit heslem. Nejdříve zaškrtněte volbu **Ochrana heslem** a potom zadejte heslo do políčka níže – hned vedle heslo zopakujte.

◀ Obr. 1

ZAŠIFROVÁNÍ ZÁLOHOVANÝCH DAT

Další možností, jak ochránit záložní data, ať už komprimovaná, nebo nekomprimovaná, je jejich zašifrování, takže přístup k nim není možný bez zadání hesla a běžný uživatel nemá šanci se bez znalosti hesla k záložním datům dostat. I šifrování se nastavuje na záložce **Archiv** (**obr. 2**).

Na výběr je několik způsobů zabezpečení. Pro běžné potřeby dobře poslouží třeba 128bito-

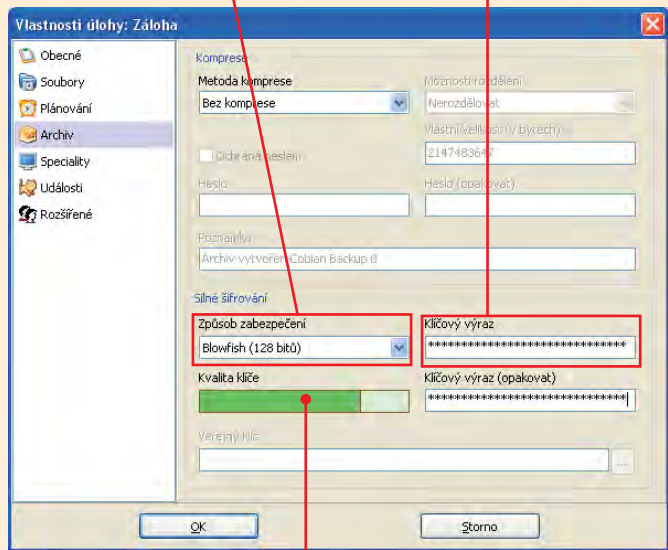
vé šifrování **Blowfish**. Následně si musíte zvolit také **klíčový výraz** (neboli heslo), který později umožní přístup k šifrovaným datům. Sílu hesla znázorňuje ukazatel **Kvalita klíče**. Čím komplikovanější a delší heslo je, tím více se ukazatel **Kvalita klíče** zabarvuje a šifrovaná data jsou tak ve větším bezpečí.

Pro opravdu silné heslo (kvalitní klíč) musíte použít dlouhý řetězec znaků s malými i vel-

kými písmeny (je mezi nimi rozdíl!), čísly, speciálními znaky a s písmeny s diakritikou. Musíte být ale schopni klíč si dobře zapamatovat. V případě havárie disku by vám zašifrovaná záložní kopie bez znalosti klíče nebyla k ničemu.

Jako způsob zabezpečení můžete zvolit poměrně silné šifrování Blowfish (128 bitů).

Zde zadejte heslo, které umožní přístup k šifrovaným datům, a pro kontrolu jej zadejte ještě jednou.

▲ Obr. 2

Kvalitu hesla, resp. jeho bezpečnost znázorňuje tento grafický ukazatel. V tomto případě je heslo (klíč) velmi kvalitní, ale přece jen by mohlo být ještě o něco kvalitnější.

JAK VYTVOŘIT SLOŽITÉ, ALE ZAPAMATOVATELNÉ HESLO

1. Složitých hesel snadno dosáhnete kombinací více jednoduchých hesel. Pokud se tedy například jmenujete *Josef Vonásek* a bydlíte v domě s číslem popisným *568*, můžete mít heslo kupříkladu *pepa-568-vonasek*, *568.vonasek* či *5-pe-6-pa-8*.

2. Oblíbeným trikem je také nahrazování písmen vizuálně podobnými čísly. Například místo písmene *O* zapíšete nulu, místo *E* trojku a podobně. Budeme-li pokračovat v našem příkladu pana *Josefa Vonásky*, můžete vytvořit heslo například *j0sefvonas3k*, jež se pamatuje dosti snadno. (Všimněte si, že jsme nenahradili všechny nahraditelné znaky. Tato nepravidelnost opět zvyšuje kvalitu hesla.)

3. U nahrazování částí textů čísly ještě zůstaňme. Druhým zajímavým způsobem je nahradit část textu takovým číslem, které se stejně vyslovuje. Například člověk bydlící v Třinci může mít heslo *me100-3nec* (tj. *město Třinec*).

4. Mnoho dobrých hesel poskytne i sama počítačová klávesnice. Při prvním pohledu na heslo *poiuztrewq* by člověk řekl, že nemůže mít absolutně žádnou logiku, a přitom je to jen pozpátku vypsany první řádek kláves se znaky.

5. Silná hesla vzniknou i použitím šifrovacích metod, známých od starověku. Kupříkladu stačí vzít své telefonní číslo a ke každé číslovce přičíst určitou hodnotu: Například z čísla *777 112 233* vytvoříte přičtením jedničky ke každé cifře heslo *888223344*, k vaší osobě se zdánlivě nevztahující. Nebo můžete využít známé Caesarovy šifry, tedy posunu každého znaku v abecedě o určitý počet pozic dál – např. při posunu o jednu pozici se z písmena *A* stane písmeno *B*, z písmena *B* písmeno *C* atd. Náš modelový uživatel *Josef Vonásek* by tedy ze svého jména mohl vytvořit heslo *KptfWpobtfl*.

6. Zajímavým způsobem je také vytváření hesel z vět. Kupříkladu původ této věty asi nemusíte nikomu objasňovat a jen málokdo by si ji nepamatoval: *Skákal pes přes oves, přes zelenou louku*. A když použijete první písmena všech obsažených slov, získáte heslo *sppopzfl*.

PŘÍSTUP K ŠIFROVANÝM DATŮM

Pro přístup k šifrovaným záložním datům opět poslouží program Cobian Backup. V hlavním okně vyberte z menu **Nástroje** položku **Dešifrovat a Klíče**.

Otevře se stejnojmenné okno (**obr. 3**) a v něm si nejdříve musíte vybrat data k dešifrování. Pro přístup jen k určitému souboru či adresáři nemusíte dešifrovat všechna zálohovaná data. Stačí si tedy vybrat požadovaný zašifrovaný soubor nebo adresář ze záložní kopie svých dat. Nutné je ovšem také zvolit složku, do níž se dešifrovaná data uloží. Může jít o jakoukoliv složku.

JAK ČASTO ZÁLOHOVAT?

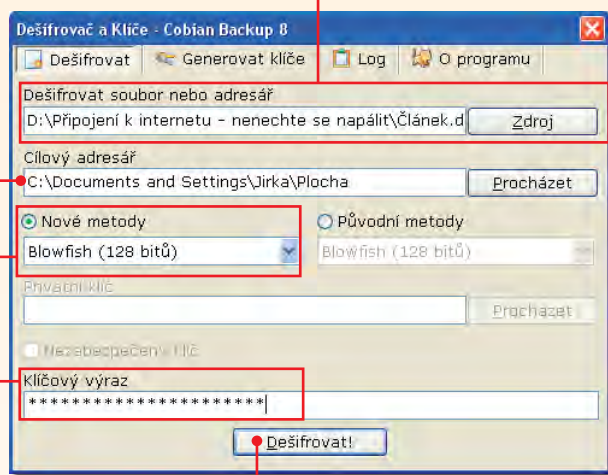
Na tuto nezřídka kladenou otázku nelze přesně odpovědět. Zálohovat by se totiž mělo tak často, jak rychle se (zásadně) mění zálohovaná data. Nemá rozhodně smysl paranoidně zálohovat každý nový řádek, dopsaný například do domácího účetnictví. Avšak strávíte-li celé odpoledne prací na počítači nebo pořídíte-li si množství zajímavých fotografií, pak už je vhodné zálohu obnovit. Při rozhodování, zda už zálohovat, či ještě nikoliv, si položte otázku: „Bylo by fatální přijít o dosud nezálohovaná data?“ nebo „Jsou dosud nezálohovaná data nenahraditelná?“ Odpovíte-li na ni kladně, je ten pravý čas zálohu obnovit.

Zde si vyberte zašifrovaná data, která chcete dešifrovat.

Zde zvolte složku (adresář), do níž se dešifrovaný soubor či složka mají uložit.

Nezapomeňte zadat použitou metodu šifrování.

Zadejte dříve zvolené heslo neboli klíčový výraz.

▶ Obr. 3

Klikněte na tlačítko **Dešifrovat**.

Zkontrolujte, jestli je správně zvolena metoda šifrování. Musí to být ta, jejímž prostřednictvím jsou data zašifrována. Pak už můžete zadat samotné heslo, resp. klíčový výraz. Nakonec klikněte na tlačítko **Dešifrovat**,

a celý proces se odstartuje. Po jeho dokončení jsou dešifrovaná data dostupná ve zvolené složce a můžete s nimi pracovat.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

Naplánujte si svůj čas

snadné

Jazyk: čeština.

Cena: zdarma.

Velikost: 5 MB.

http://download.chip.eu/cz/Sunbird_113895.html

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak nainstalovat program Mozilla Sunbird.
- Jak se v programu orientovat.
- Jak s programem pracovat.

Tento návod vám přináší

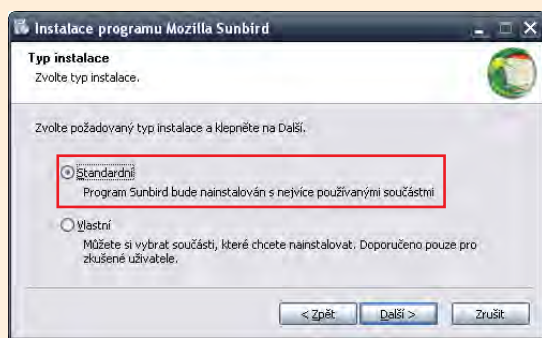
TIP: Stáhněte si tento program v nejnovější verzi zcela zdarma

<http://download.chip.eu/cz/>

Mnoho lidí si zvyklo používat program Outlook od společnosti Microsoft. Dnes si ukážeme, jak tuto drahou aplikaci nahradit bezplatnou alternativou, která se Outlooku bohatě vyrovná. Řeč bude o kalendáři a plánovači Mozilla Sunbird.

INSTALACE

Instalaci této aplikace zvládne opravdu každý, probíhá totiž v českém jazyce. Stačí spustit instalační soubor, odsouhlasit licenční podmínky a vybrat si mezi standardní a vlastní instalací (**obr. 1**). Pokud vyberete možnost **Standardní**, program se nainstaluje na předem určené místo. V případě, že zvolíte možnost **Vlastní**, můžete změnit cílovou složku (standardně je nastavena C:\Program Files\Mozilla Sunbird) a určit, kde všude program vytvoří své zástupce. Po nainstalování programu klikněte na tlačítko **Dokončit**.

▲ Obr. 1. Vlastní instalace nenabízí téměř žádné možnosti nastavení, zvolte tedy možnost označenou jako **Standardní**.

PODOBNOST „ČISTĚ NÁHODNÁ“

Pokud používáte poštovní klient Mozilla Thunderbird, vaší pozornosti by určitě nemělo ujít jeho rozšíření Lightning, které do něj přidává kalendářové funkce programu Sunbird. Velkou výhodou je, že se program Lightning integruje přímo do poštovního klienta a dělá z něj tak plnohodnotnou náhradu komerčních produktů, jako je např. Microsoft Outlook.

http://download.chip.eu/cz/Thunderbird_99755.html<https://addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/2313>

JAK SE V PROGRAMU ORIENTOVAT

Tvůrcům Sunbirdu se podařilo vytvořit pracovní prostředí, které je dostatečně jednoduché a přehledné, zejména pro začínající „plánovače“. Na druhé straně poskytuje i složitější funkce pro náročnější uživatele.

Nejdůležitějšími částmi programu jsou nástrojová lišta a plánovací okno (**obr. 2**). Nástrojová lišta má tři funkce: vytvářet nové události a úkoly, měnit zobrazení kalendáře a vyhledávat v událostech. V plánovacím okně jsou zobrazeny veškeré události a úkoly.

Nástrojová lišta.

Smazání vybrané položky.

Přesun na aktuální den.

Změna zobrazení kalendáře.

Zobrazit podokno s možností vyhledávat v událostech.

Posun mezi zobrazenými týdny.

Nová událost.

Nový úkol.

Úprava vybrané položky.

Postranní lišta.

Úkoly.

Kliknutím sem si můžete vybrat, které detaily o úkolech chcete zobrazit.

Plánovací okno.

Údlosti a úkoly jsou podle použitého kalendáře barevně rozlišeny.

Takto vypadá zadaná událost.

Zadaný úkol zobrazený v kalendáři.

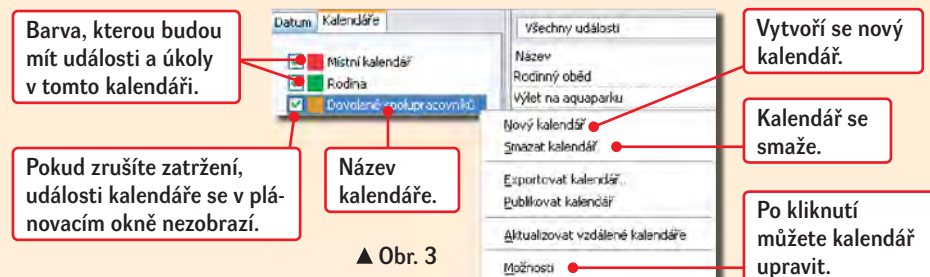
Pokud je číslo tučně zvýrazněno, obsahuje tento den úkol nebo událost.

ZOBRAZENÍ KALENDÁŘE

V aplikaci můžete přepínat mezi různými úrovněmi zobrazení kalendáře. Změnu provedete buď pomocí **nástrojové lišty**, nebo pomocí klávesy **Ctrl+1** až **Ctrl+4**, anebo v menu **Zobrazení**. Na výběr máte mezi zobrazením jednoho dne, týdne, tzv. **vícetýdne** a měsíce. První dvě možnosti zobrazí jeden den/týden, a to včetně rozdělení na jednotlivé hodiny a na události, které se k danému času vážou. Naproti tomu pokud zvolíte vícetýden/měsíc,

uvidíte pouze jednotlivé dny a případné události/úkony. Pokud si přejete, aby program zobrazoval pouze pracovní dny, zvolte v menu **Zobrazení** možnost **Pouze pracovní dny**. V tomto menu můžete v zobrazení **Vícetýden** dále ovlivnit počet zobrazených týdnů.

V Sunbirdu může být uloženo více kalendářů najednou. Toho využijete, například když chcete oddělit svůj soukromý a pracovní čas.

► Obr. 3

Nový kalendář přidejte pomocí menu **Soubor** a příkazu **Přidat kalendář...** (klávesová zkratka **Ctrl+L**). V nově otevřeném okně zvolte možnost **Na tomto počítači** a klikněte na tlačítko **Další**. V dalším okně zadejte **název** kalendáře, zvolte barvu (díky různým barvám snadno rozlišíte události z různých kalendářů) a znovu klikněte na tlačítko **Další**. Celý průvodce ukončete kliknutím na tlačítko **Dokončit**.

Kalendáře, které program spravuje, si můžete prohlédnout a upravit na kartě **Kalendáře** (obr. 3). Tuto kartu najdete v levém postranním panelu. K úpravě se dostanete tak, že na vybraný kalendář kliknete pravým tlačítkem myši. Kalendáře můžete mazat, vytvářet, exportovat, publikovat či měnit jejich nastavení. Pokud nechcete, aby se události z určitého kalendáře zobrazovaly, zrušte na této kartě zaškrtnutí (vlevo od názvu kalendáře).

PŘIDÁNÍ NOVÉ UDÁLOSTI

K plánování můžete využít dvou položek: *události* a *úkonu*. Snadno si tak můžete rozvrhnout svůj den a vždy tak budete mít přehled (nejen) o tom, kde máte být a co musíte zvládnout.

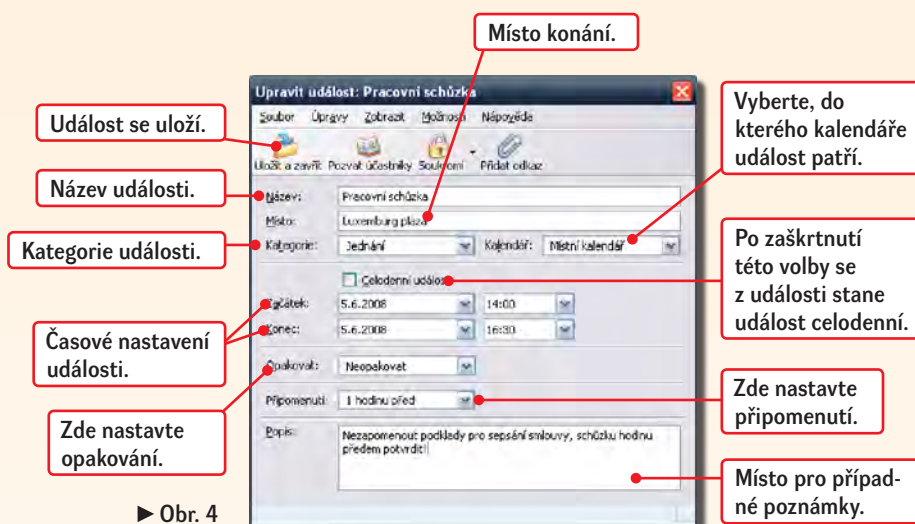
Přidat **novou událost** lze několika způsoby: prostřednictvím menu **Soubor** a následným kliknutím na příkaz **Nová událost...**, v nástrojové liště kliknutím na tlačítko **Nová událost** nebo pomocí klávesové zkratky **Ctrl+N**. Všechny tyto možnosti otvírají okno, do kterého se zadávají všechna potřebná data a informace.

Nejprve zadejte **název** (obr. 4). Pod ním se pak daná událost zobrazí v kalendáři. Dále zde můžete zadat **místo**, kde se bude daná událost konat, kategorii (na výběr máte 22 předdefinovaných položek) a **kalendář** (používáte-li více kalendářů). V další části okna je možné nastavit datum a čas. To lze provést buď vepsáním data/času do políčka, nebo kliknutím na tlačítko v podobě šipky. V případě data se zobrazí kalendář – stačí kliknutím zvolit vybraný den. V případě času platí totéž, jen s tím rozdílem, že se zobrazí tabulka se dvěma řádky – v horní zvolte hodinu a ve spodní minutu (po kliknutí na šipku ve spodní části se tabulka rozbalí). Další položkou je **Opakování**. Pokud se nějaká událost pravidelně opakuje, nastav-

te u ní opakování. Ušetříte si tak práci s opětovným zadáváním. Na výběr je několik možností, počínaje opakováním denním a konče opakováním ročním. Jestliže vám žádná možnost nevyhovuje, zvolte v seznamu možnost **Vlastní...** a v nově otevřeném okně nastavte opakování podle svých představ. Nabídka je opravdu široká. Stejně možnosti platí i pro položku **Připomenutí**. Poslední částí okna je část **Popis**, do které je možné napsat libovol-

ný text. Ten se zobrazuje v kalendáři (když najedete myší na událost).

Celý proces ukončete kliknutím na ikonu **Uložit a zavřít** (viz horní část okna). V této chvíli se událost již zobrazí v kalendáři. Pokud ji chcete upravit, stačí na ni kliknout pravým tlačítkem a vybrat položku **Upravit vybranou událost...**

► Obr. 4

PŘIDÁNÍ NOVÉHO ÚKOLU

Přidání nového úkolu probíhá podobně jako v případě události. Na výběr je opět několik možností: prostřednictvím menu **Soubor**, klávesovou zkratkou (**Ctrl+T**) nebo prostřednictvím nástrojové lišty (ikona **Nový úkol**).

V nově otevřeném okně zadejte **název**, **místo**, **kategorii** a to, do kterého kalendáře úkol patří. Další část okna umožňuje nastavit časový horizont, kdy je daný úkol nutné splnit. To probíhá stejně jako v případě přidání nové události. Jediným rozdílem je, že zde přibyl řádek **Stav**, který je ke každému úkolu možné přiřadit. Na

výběr je **Neurčeno**, **Vyžaduje zásah**, **Probíhá**, **Ukončeno** a **Zrušeno**. Tento detail se zobrazí, pokud na úkol v kalendáři najedete myší. Pro části **Opakovat**, **Připomenutí** a **Popis** platí totéž co pro událost. Vytvořený úkol opět uložíte kliknutím na ikonu **Uložit a zavřít**.

Všechny úkoly jsou přehledně zobrazeny v okně **Úkoly** ve spodní části panelu na levé straně obrazovky. V tomto okně také můžete nastavit, které detaily si přejete zobrazit. To provedete tak, že kliknete na malou ikonku v podobě tabulky a zde zaškrtnete kategorie,

které si přejete zviditelnit. Úkoly podle nich samozřejmě můžete seřadit – v liště pouze klikněte na název dané kategorie.

Opět platí, že chcete-li nějakou položku upravit, stačí na ni kliknout pravým tlačítkem a zvolit **Upravit úkol...** Pomocí menu, vyvolaného pravým tlačítkem myši, můžete s úkoly pracovat a jednoduše měnit jejich průběh, prioritu či kalendář. Chcete-li, aby se úkoly zobrazovaly v kalendáři stejně jako události, zaškrtněte v menu **Zobrazit** volbu **Úkoly v pohledu**.

■ Martin.ka

Jak na přenosné aplikace

snadné

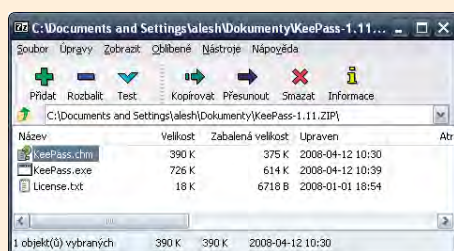
PROGRAM
NAJDETE NA
PPK DVD
12/2008

V článku na stranách 48 a 49 se o přenosných aplikacích dozvíte mimo jiné i to, že funkcemi se od svých „mateřských“ programů neliší. Například s Firefoxem Portable tedy můžete pracovat jako s Firefoxem „normálním“. Jiná je pouze instalace. Komplikovanější však může být počestění přenosného programu.

INSTALACE PROGRAMU Z ARCHIVU

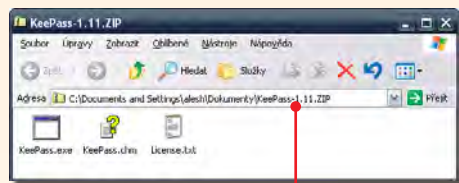
Některé aplikace nemají vlastní instalátor, jsou distribuovány v archivu a ten je nejprve potřeba otevřít. Pokud je ve formátu ZIP (přípona .zip) a máte operační systém Windows XP nebo Windows Vista, stačí na archiv dvojitém kliknutím levým tlačítkem myši. Jinými slovy, můžete s ním pracovat jako s běžnou složkou (obr. 1).

Pokud máte starší operační systém, nebo pokud je archiv v méně obvyklém formátu (RAR s příponou .rar nebo 7-Zip s příponou .7z), je třeba využít specializovaný program. Nejlepší volbou je v tomto případě aplikace 7-Zip, která je dostupná zdarma a která komunikuje s uživatelem česky (existuje také v přenosné verzi – viz http://download.chip.eu/cz/7-Zip-Portable_161676.html). V aplikaci 7-Zip otevřete archiv pomocí příkazu **Soubor/Otevřít** (obr. 2).

▲ Obr. 2. Ve starších systémech (popř. na jiné typy archivů) použijte program 7-Zip.

Nyní otevřete v průzkumníku adresář (na přenosném USB disku), do něhož chcete přenosnou aplikaci zkopírovat. Je vhodné, aby přenosné aplikace nebyly na stejném místě jako jiná data. (Pak byste těžko rozlišovali, co patří k přenosné aplikaci a co ne. Navíc by si různé přenosné aplikace mohly

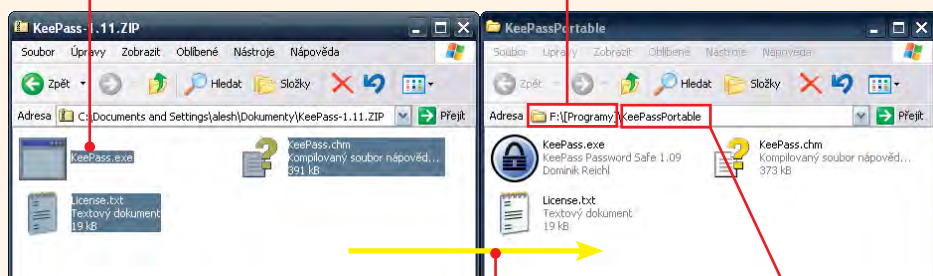

▲ Obr. 1

Ve Windows XP a Windows Vista můžete se ZIP archivem pracovat jako se složkou.

Všechny soubory označte klávesovou zkratkou **Ctrl+A**.

Je dobré umístit všechny složky přenosných programů do zvláštního, názvem odlišeného adresáře.

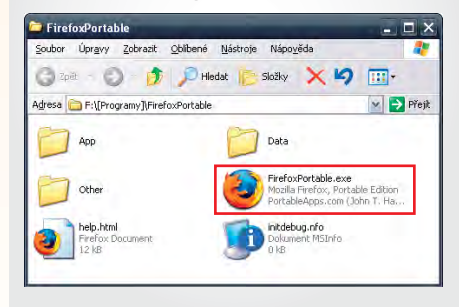
▲ Obr. 4

Zkopírujte obsah archivu do složky.

Každý přenosný program by měl být ve své vlastní složce.

SPOUŠTĚNÍ PŘENOSNÉ APLIKACE

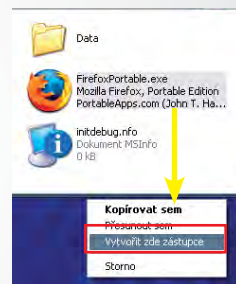
Přenosnou aplikaci spustíte dvojitém kliknutím na soubor, jehož název se podobá **názvu aplikace** a končí příponou **.exe**. Naleznete jej buď ve složce, kterou jste sami vytvořili, nebo ve složce zkopírované z archivu.

ZÁSTUPCI PŘENOSNÉ APLIKACE

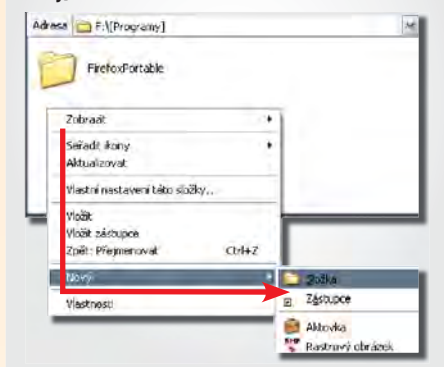
Přenosné aplikace obvykle nevytvářejí zástupce. Můžete je však vytvořit sami. Klikněte pravým tlačítkem myši na soubor, kterým aplikaci spouštíte, tlačítko myši podržte stisknuté, přesuňte kurzor nad plochu, tlačítko myši uvolněte a z nabídnuté nabídky vyberte možnost **Vytvořit zde zástupce**. Vytvořeného zástupce je třeba přejmenovat, a tak na něj klikněte levým tlačítkem myši a stiskněte klávesu **F2**. (Po dokončení editace textu stiskněte klávesu **Enter**.)

Pozor! Pokud připojujete k počítači více přenosných USB disků, může se stát, že je připojíte v jiném pořadí než obvykle a že systém pak každému přiřadí jiné písmeno (například dva disky si prohodí označení E:\ a F:\). Pak vytvoření zástupci nebudou fungovat!

VYTVOŘENÍ ADRESÁŘE

Adresář vytvoříte prostřednictvím nabídky vyvolané kliknutím pravým tlačítkem myši. V této nabídce je třeba vybrat možnost **Nový/Složka**.

vzájemně vadit.) Ideální je vytvořit pro přenosné programy zvláštní, speciálně odlišený adresář. Například když jeho název uzavřete do hranatých závorek (kupříkladu tedy

bude [Programy]), určitě jej s jiným adresářem nezaměníte.

Nyní, pokud je v otevřeném archivu jediná složka, stačí ji levým tlačítkem uchopit (klik-

nout na ni a podržet tlačítko stisknuté) a zkopírovat ji do otevřeného okna s cílovou složkou (přesunout kurzor nad cílovou složku a uvolnit tlačítko myši). Je-li v otevřeném archivu více složek a/nebo souborů, nejprve vytvořte

v cílové složce adresář s názvem příslušné přenosné aplikace. Poté v okně s otevřeným archivem stisknete klávesovou zkratku **Ctrl+A**, čímž označíte celý obsah archivu – ten pak přesunete do vytvořené složky (obr. 3).

PŘENOSNÁ APLIKACE S INSTALÁTOREM

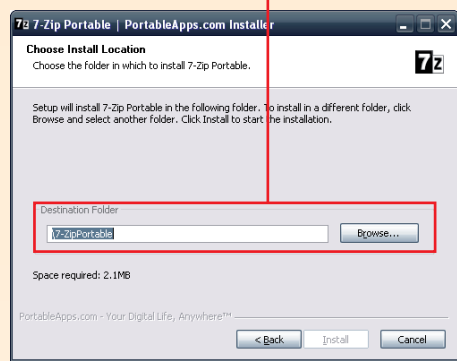
I když má přenosná aplikace vlastní instalátor, není jej možné jen klasicky „odklikat“ tlačítky **Next** (Další). Minimálně je totiž třeba určit, kam se má program instalovat. Během instalace se tedy zastavte u okna (obr. 4), v němž je textové pole s adresou složky a tlačítko **Browse** (Procházet). (V některých případech vás instalátor bez upřesnění cílové složky dál nepustí.)

Klikněte tedy na zmíněné tlačítko **Browse** (Procházet) a v otevřeném okně naleznete složku speciálně vytvořenou na přenos-

ném disku – do ní se má program instalovat (viz předchozí kapitola). Tuto složku kliknutím označíte a výběr potvrďte tlačítkem **OK**, resp. tlačítkem **Otevřít**. Pozor! Než budete pokračovat, přesvědčte se, že program se nebude instalovat přímo do této určené složky, ale do jejího libovolného podadresáře. Například pokud instalujete do adresáře *E:\[Programy]* aplikaci Firefox Portable, měla by mít cílová složka označení *E:\[Programy]\FirefoxPortable*. To proto, aby nedošlo ke kolizi mezi jednotlivými přenosnými aplikacemi.

▼ Obr. 4

U přenosných aplikací je nutné upravit cílovou složku!

POČEŠTĚNÍ PŘENOSNÉ APLIKACE

Některé přenosné aplikace mají, stejně jako jejich „mateřské“ programy, českou lokalizaci již obsaženou ve své instalaci. V takovém případě se program většinou spustí rovnou v českém jazyce, nebo bude přinejhorším třeba češtinu aktivovat v menu (obr. 5). (Konkrétní postupy najdete u popisků programů na internetových stránkách Download.CHIP.eu v sekci *Mobilní zařízení / Přenosné programy* – viz http://download.chip.eu/cz/Prenosne-programy_13305.html.)

▲ Obr. 5

Některé přenosné programy počeštíte aktivací jazyka v menu – tak jako u jejich „mateřských“ verzí.

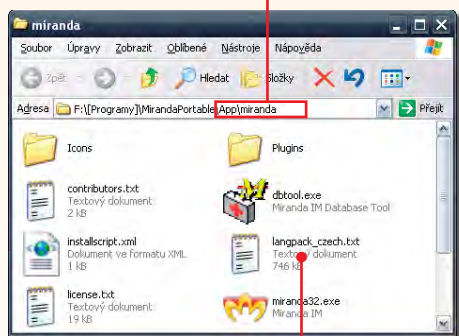
Pokud má program českou lokalizaci externí (tedy musí se do programu přidat až po jeho nainstalování), nevěšete hlavu. Pro přenosné verze programů lze použít tutéž lokalizaci jako pro verzi běžnou! Jediný rozdíl spočívá v tom, že musíte přesně určit, kam se má čeština nakopírovat, respektive ji musíte sami nakopírovat do správného adresáře. Dejte přitom pozor na to, že mnohé přenosné programy mají příslušné cílové adresáře o dvě složky níž – musíte v instalační složce programu otevřít ještě složku **App**, dále **složku s názvem programu** a teprve potom hledat správné umístění pro češtinu (obr. 6).

Například u komunikátoru Miranda IM spočívá instalace češtiny v jejím nakopírování do složky programu, standardně tedy do *C:*

Program files\Miranda IM. Pokud budete chtít počeštit Mirandu IM Portable (tedy přenosnou verzi Mirandy IM), kterou jste nainstalovali do složky *E:\[Programy]*, nebude mít cílová složka pro češtinu označení *E:\[Programy]\MirandaPortable*, ale *E:\[Programy]\MirandaPortable\App\miranda*.

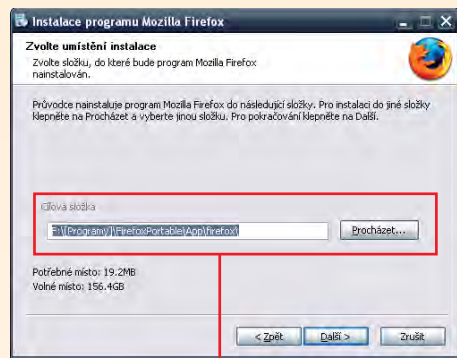
Zbývá nevelká skupina programů, které se dodávají vždy pouze v jedné jazykové verzi a jejichž přenosné verze jsou vždy v angličtině. Jsou to zejména produkty od sdružení Mozilla – prohlížeč Firefox, e-mailový klient Thunderbird, kalendář Sunbird aj. Tyto programy lze poměrně složitě počeštit po instalaci doplňkových modulů a jazykových balíčků, ale existuje i jednodušší způsob. Nainstalujte (anglickou) přenosnou verzi programu a poté spusťte instalátor (české) verze „normální“. Zvolte **Vlastní instalaci** a přesvědčte se, že instalace probíhá do adresáře (**instalační složka přenosné verze**)/**App**/(**jméno programu**). Pokud jste předtím spustili přenosnou verzi, instalátor tuto složku

Cílová složka pro českou lokalizaci je umístěna hlouběji než při normální instalaci programu.

▲ Obr. 6

K počeštění přenosných verzí lze využít češtinu pro „normální“ verze programu.

▲ Obr. 7

Firefox Portable počeštíte instalací „normálního“ Firefoxu do příslušného adresáře.

pravděpodobně sám vyplní. V opačném případě ji určete pomocí tlačítka **Procházet**.

Kupříkladu budete-li chtít instalovat Firefox Portable, postupujte následovně: Nejprve nainstalujte anglickou přenosnou verzi Firefoxu do adresáře *E:\[Programy]\FirefoxPortable*. Poté spusťte instalaci české „normální“ verze Firefoxu a při **vlastním** nastavování instalace určete jako cílový adresář *E:\[Programy]\FirefoxPortable\App\firefox* (obr. 7). Firefox Portable pak budete spouštět pomocí souboru **FirefoxPortable.exe**, který naleznete v adresáři *E:\[Programy]\FirefoxPortable*. Po této proceduře bude aplikace komunikovat česky. ■ aha

POČEŠTĚNÍ POMOCÍ DOPLŇKŮ

V článku jsme zmínili i možnost počeštit aplikace od sdružení Mozilla pomocí jazykových balíčků a doplňkových modulů. Pokud byste chtěli tento obtížnější, ale „férovější“ způsob vyzkoušet, postupujte podle tohoto návodu:

<http://jasnapaka.bloguje.cz/515929-jak-pocestit-firefox-portable.php>

Jednoduché dokumenty rychle a zdarma

snadné

PROGRAM
NAJDETE NA
PPK DVD
12/2008

Program AbiWord nabízí odlehčenou alternativu prodáváných textových editorů, a to zdarma. Ačkoliv funkcí nenabízí tolik jako například OpenOffice.org Writer, je mnohem přehlednější a rychlejší.

Cena: zdarma.

Jazyk: čeština.

Rubrika na DVD:

Obsah DVD / Nejlepší
programy v češtině
www.abisource.com

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak program nainstalovat včetně slovníků.
- Jak formátovat text.
- Jak vkládat obrázky do textu.
- Jak pracovat s tabulkami.

INSTALACE

První okno, zobrazené při spuštění instalace tohoto programu, vás vyzve k volbě jazyka, ve kterém bude instalace probíhat. Pokud program sám nerozpozná český počítač, vyberte češtinu ze seznamu sami.

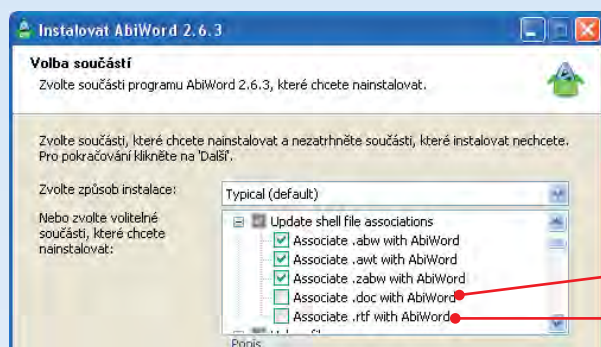
V okně **Volba součástí** ponechte vybranou volbu **Typical (default)**, která spustí instalaci. Přesto se může stát, že budete chtít provést drobné změny.

Pokud chcete AbiWord automaticky používat při otevírání souborů **.doc** nebo **.rtf**, zaškrtněte volby podle **obrázku 1**.

Chcete-li využít automatickou kontrolu pravopisu, musíte nainstalovat český slovník. Povolte jej podle **obrázku 2**, a pokud často píšete také v některém dalším jazyce, nainstalujte slovník i pro něj.

V posledním instalačním okně najdete volbu **Spustit program AbiWord**; pokud ji necháte zaškrtnutou, po dokončení instalace (tlačítko **Dokončit**) se program AbiWord spustí a zobrazí se informační dokument o programu (v angličtině).

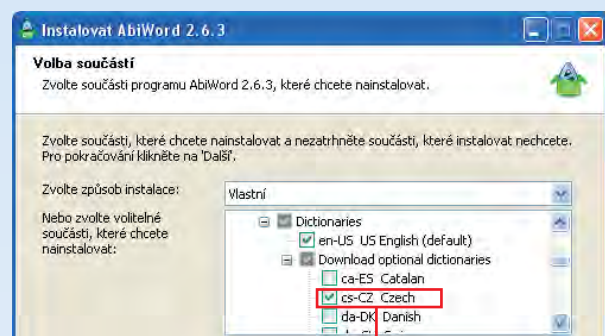
▼ Obr. 2

◀ Obr. 1

Tuto volbu
povolte, pokud
chcete
AbiWord svá-
zat se soubory
MS Wordu.

Tato volba sváže AbiWord se soubory **.rtf**.

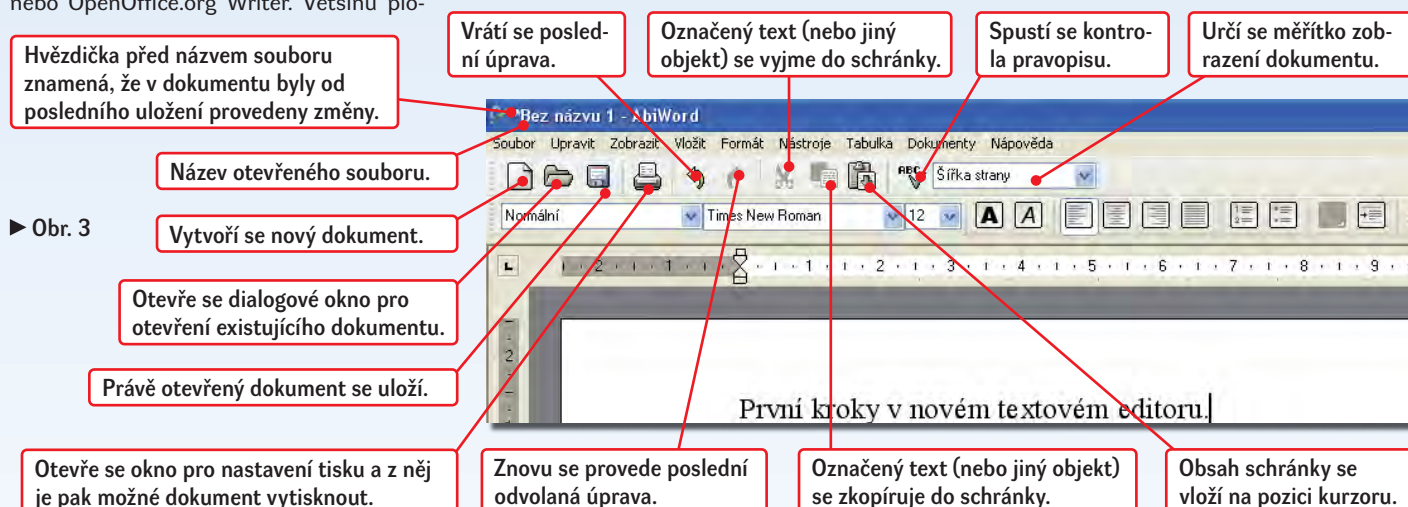
Touto volbou nainstalujte český
slovník pro kontrolu pravopisu.

PRVNÍ POHLED

Na první pohled je AbiWord velmi podobný ostatním textovým editorům, jako je MS Word nebo OpenOffice.org Writer. Většinu plo-

chy programu zaujímá nový dokument a v jeho horní části se nacházejí nástrojové lišty s pří-

kazy. Do tohoto dokumentu budete vepisovat text nebo s ním budete jinak pracovat.

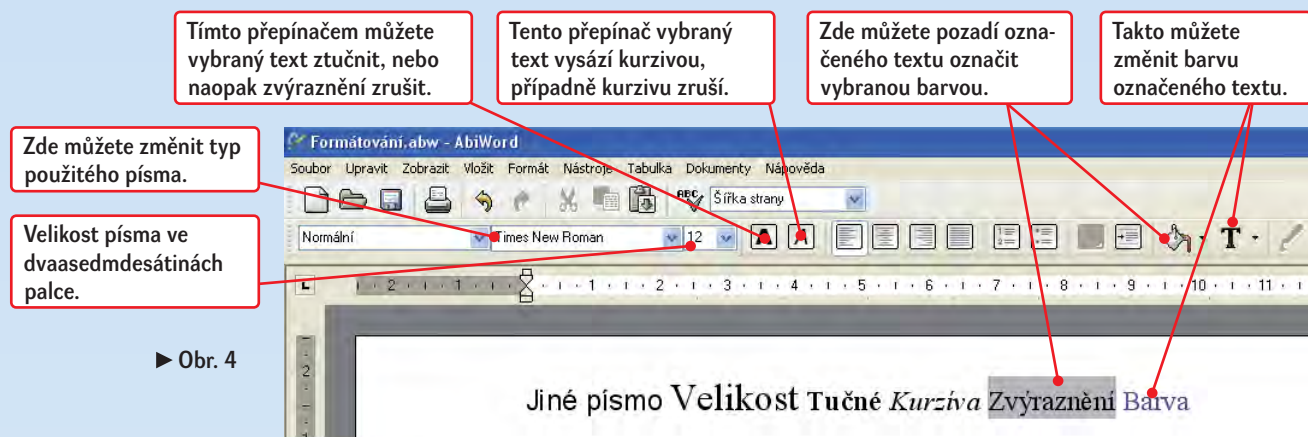

FORMÁTOVÁNÍ

Nástroje pro základní formátování textu se nacházejí ve druhé řádce. Formátování se provádí stejně jako v jiných programech: Nejprve

je třeba označit text, který chcete zformátovat, a používáním jednotlivých nástrojů pak v něm můžete provádět úpravy. Jednotlivé for-

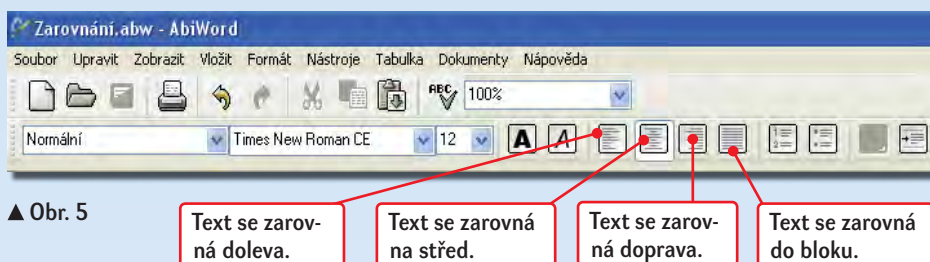
mátovací volby je možné libovolně kombinovat a jsou na sobě nezávislé.

► Obr. 4

ZAROVNÁNÍ

Pokud si výslovně nepřejete jinak, psaný text se zarovnává k levému okraji. Pokud označíte souvislou část textu, můžete standardní zarovnávání změnit pomocí příslušných tlačítek. Na výběr je původní zarovnání doleva, dále zarovnání na střed stránky (vhodné například pro nadpisy nebo básně), zarovnání doprava (vhodné například pro podpisy dopisů nebo pro uvedení autorů citací) a zarovnání textu do bloku.

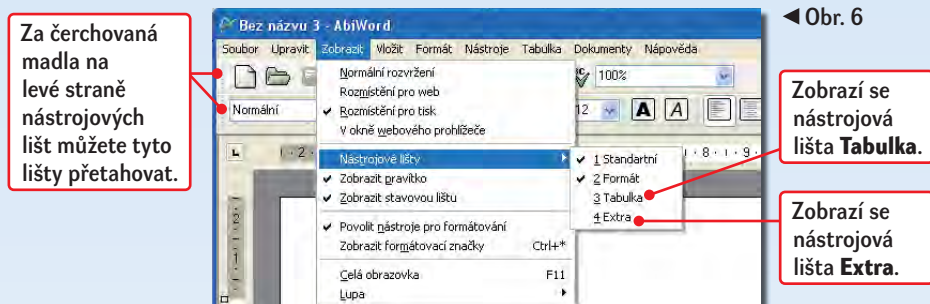

▲ Obr. 5

NÁSTROJOVÉ LIŠTY

Kromě dvou standardních lišt nástrojů, které editor nabízí (je to lišta **Standardní**, popsána na **obrázku 3**, a lišta **Formát**, popsána na **obrázku 4**), můžete zobrazit i dvě další, a to lištu **Tabulka** a lištu **Extra**.

Když z nabídky **Zobrazit** vyberete skupinu **Nástrojové lišty**, můžete v ní nástrojové lišty zapínat a vypínat podle potřeby.

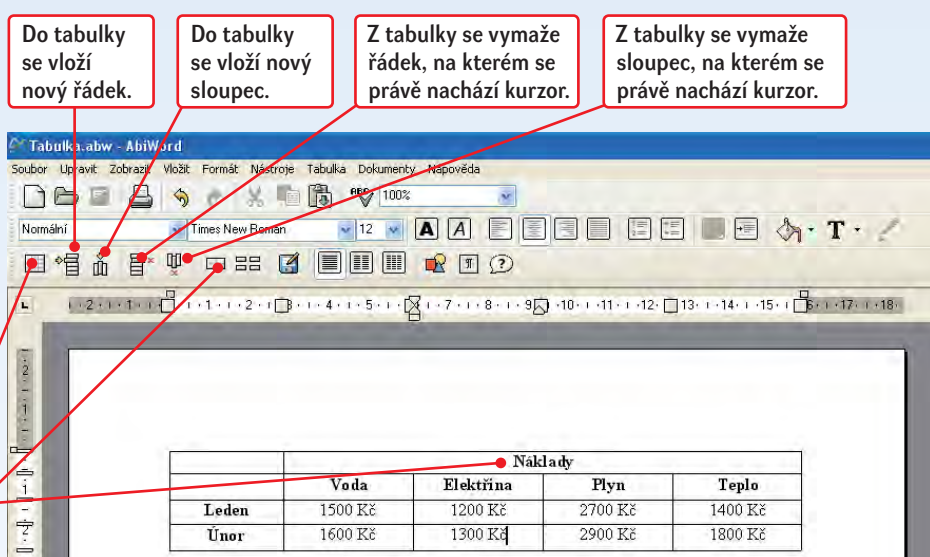

◀ Obr. 6

TABULKY

AbiWord nabízí možnost vytvářet jednoduché tabulky, a ačkoliv neobsahuje příliš bohaté možnosti jejich vzhledu, pro jednoduché přehledy bohatě stačí.

Při práci s tabulkou je vhodné zapnout nástrojovou lištu **Tabulka**. Na ní pak najdete všechny důležité nástroje (**obr. 7**).

OBRAZKY

Dokument můžete obohatit obrázky. Pro vložení obrázku použijte buď nástroj **Vložit obrázek** (najdete jej v nástrojové liště **Tabulka**), nebo příkaz **Ze souboru**, doprovazený ikonkou obrázku (předposlední příkaz v menu

Vložit). V dialogovém okně najdete obrázek, který chcete vložit, a výběr potvrdíte.

Když je obrázek jednou vložen, lze dvojitým kliknutím na něj otevřít okno **Vlastnosti**

obrázku. V něm pak je možné změnit rozměry obrázku a dosáhnout tak přesné hodnoty v centimetrech a také zarovnat obrázek vzhledem k okolnímu textu. ■ maz

Jak naformátovat tabulku

snadné

MS Excel 2007 je součástí kancelářského balíku MS Office 2007.

www.microsoft.com/cze

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak používat formátování tabulky.
- Seznámíte se s novými nástroji pro formátování buňky.

Nové rozhraní v MS Excelu 2007 a dalších programech MS Office 2007 vzniklo mimo jiné proto, aby uživatelé měli všechny nástroje po ruce a nemuseli pátrat v nabídkách příkazů. V tomto článku vám ukážeme, jaké jsou nové možnosti formátování buňky a tabulky v programu MS Excel 2007.

ZMĚNA FORMÁTOVÁNÍ BUŇKY

Nástroje určené pro formátování buňky najdete na pásu karet **Domů** (obr. 1 – pásy karet se nazývají podle textů v záložkách na horní straně pásu karet).

Nástroje na kartách **Písmo**, **Zarovnání** a **Číslo** se používají tak, že označíte buňky, u kterých chcete formát změnit, a poté kliknete na některý z nástrojů, které jsou na uvedených kartách.

INFO

Další možnosti formátování nabízí dialogová okna. Vyvoláte je kliknutím na malý čtvereček se šipkou v pravém dolním rohu karty (pokud daná karta tuto ikonu nabízí).

Záložka pásu karet **Domů**.

► Obr. 1

Nástroje pro zvětšení/zmenšení velikosti písma.

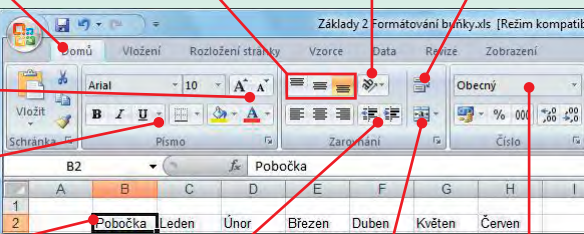
Volba mezi podtržením jednou, nebo dvěma čarami.

Nejprve označte buňku, u které chcete provádět změny.

Nástroje pro svislé zarovnání v buňce.

Nástroj pro natočení textu v buňce.

Nástroj pro zalamování obsahu buňky.

Nástroje pro změnu odsazení textu od levého okraje buňky.

Nástroj pro sloučení buněk.

Nástroj pro volbu formátu čísla.

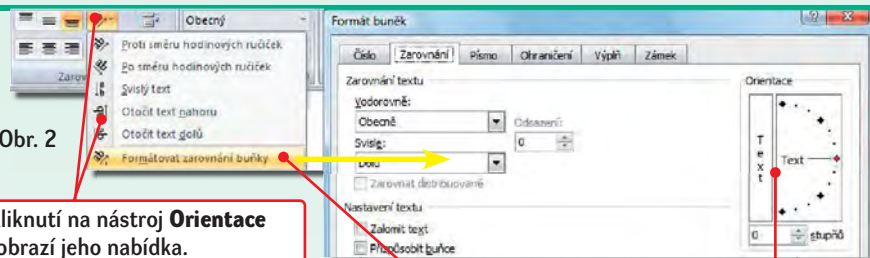
NOVÉ NÁSTROJE

Karty obsahují nástroje, které znáte z předchozích verzí MS Excelu, ale přibyly na nich novinky.

Na kartě **Písmo** je (možná trochu nelogicky) umístěn také nástroj pro úpravu ohraničení buňky. Nástroj **Podtržení** nabízí v pravé části

► Obr. 2

Po kliknutí na nástroj **Orientace** se zobrazí jeho nabídka.

Tímto příkazem vyvoláte dialogové okno.

Možnosti pro pootočení textu.

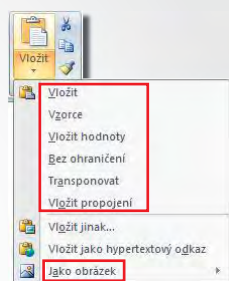
MOŽNOSTI VKLÁDÁNÍ DAT ZE SCHRÁNKY

Pro práci se schránkou slouží karta **Schránka**, kterou najdete na pásu karet **Domů**.

Chcete-li zobrazit podokno, které ukazuje obsah schránky, v pravém dolním rohu karty **Schránka** klikněte na ikonu v podobě malého čtverečku se šipkou.

Chcete-li vyvolat dialogové okno **Vložit jinak** v podobě, ve které jej nabízely předchozí verze Excelu, klikněte pravým tlačítkem na buňku, do které chcete data vkládat, a z místní nabídky vyberte příkaz **Vložit jinak**. Některé možnosti, které toto okno nabízí, najdete také v nabídce nástroje **Vložit** (panel **Schránka**). Tuto nabídku vyvolejte kliknutím na šipku v dolní části tohoto nástroje. **Pozor: Po zadání příkazu Vložit jinak se vyvolá jiné dialogové okno než po výběru stejnojmenného příkazu z místní nabídky buňky.**

Příkazem **Jako obrázek** / **Vložit jako obrázek** z nabídky nástroje **Vložit** můžete vložit data ze schránky v podobě obrázku. Takto vložená data je možné natáčet a upravovat jejich velikost.

Původní tabulka.

Část původní tabulky vložená jako obrázek.

Pobočka	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen
Praha	12000	5657	79678	89000	79088
Brno	68768	78799	87899	87687	35654
Olomouc	4688	7798	57687	45465	67687
Píseň	68776	68768	45657	76678	57576
Olomouc	8970	54564	98709	68767	98098
Česká	3202	215886	369830	367797	338103
Praha	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen
Praha	12000	5657	79678	89000	79088
Brno	68768	78799	87899	87687	35654
Olomouc	4688	7798	57687	45465	67687
Píseň	68776	68768	45657	76678	57576
Olomouc	8970	54564	98709	68767	98098
Česká	3202	215886	369830	367797	338103

malou šipku – po kliknutí se rozbalí nabídka, ve které můžete zvolit, zda se má text podtrhnout jednoduchou, nebo dvojitou čarou.

KARTA ZAROVNÁNÍ

Na panelu **Zarovnání** jsou kromě nástrojů pro zarovnání ve směru vodorovném také nástroje pro zarovnání ve směru svislém (ty využijete, když je nastavena větší výška řádku nebo když pracujete se sloučenými buňkami).

Vedle nástrojů pro svislé zarovnání je nástroj **Orientace**, který umožňuje text v buňce natočit. Po kliknutí se rozbalí nabídka (obr. 2), ze které můžete vybrat jednu z nabízených hodnot. Pokud vám žádná z možností nevyhovuje, vyberte položku **Formátovat zarovnání buňky**; zobrazí se dialogové okno, ve kterém můžete nastavit přesný úhel pootočení textu.

V pravé horní části karty je nástroj **Zalamovat text**: Je-li tento nástroj aktivní, bude Excel

text v buňce zalamovat podle její aktuální šířky. Chcete-li zalamování textu vypnout, označte buňky, kterých se to týká, a pak na tento nástroj podruhé klikněte (prvním kliknutím jste zalamování povolili).

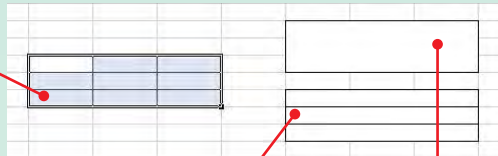
Novinky nabízí také **nástroj pro sloučení buněk**. Kliknete-li na jeho levou část, označené buňky se sloučí a jejich obsah se vodorovně zarovná na střed, tak jak to bylo u předchozích verzí MS Wordu. Kliknete-li na jeho pravou část, objeví se nabídka možností (**obr. 3**).

▲ Obr. 3. Nabídka nástroje **Sloučit buňky**.

Původní označená oblast.

► Obr. 4

Sloučení po použití možnosti **Sloučit přes**.

Sloučení po použití možnosti **Sloučit buňky**.

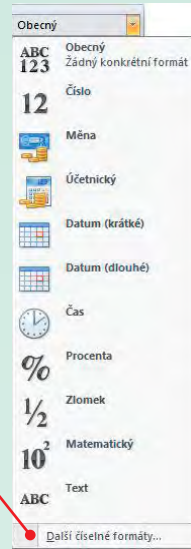
► Obr. 5

Příkaz **Sloučit přes** využijete v případě, že je označena oblast s více řádky a že se v této oblasti mají sloučit pouze buňky v jednotlivých řádcích (rozdíl mezi příkazy **Sloučit přes** a **Sloučit buňky** je vidět na **obrázku 4**).

KARTA ČÍSLO

V horní části této karty je nový nástroj **Formát čísla**. Ten dovoluje nastavit formát dat v buňce (tedy to, zda v buňce je datum, nebo text, anebo některý z číselných formátů – číslo, měna, procenta apod.). Potřebujete-li nastavit formát, který v nabídce tohoto nástroje není, klikněte v dolní části jeho nabídky na příkaz **Další čísel-**

Příkaz pro zobrazení dialogového okna.

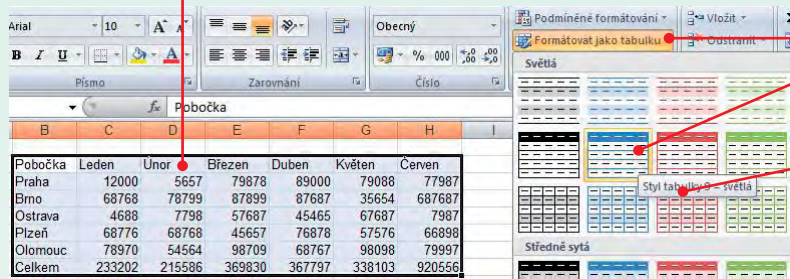
né formáty (obr. 5), a zobrazí se dialogové okno, ve kterém je možné vytvořit vlastní formát.

FORMÁTOVÁNÍ TABULKY

Kromě možnosti formátovat buňku nabízí Excel i možnost formátovat tabulku.

Tahem myši označte buňky, které chcete formátovat jako tabulku. Poté na kartě **Styl** klikněte na nástroj **Formátovat jako tabulku** a z nabídky vyberte styl, který chcete použít

1. Označte tabulku.

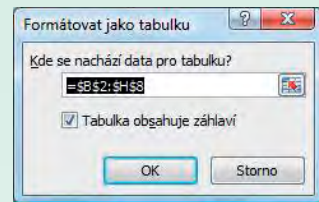

2. Klikněte na nástroj **Formátovat jako tabulku** a poté vyberte formát.

Necháte-li ukazatel myši na chvíli v klidu, zobrazí se název formátu.

◀ Obr. 6

► Obr. 7. Dialogové okno pro potvrzení rozměrů tabulky.

ZMĚNA FORMÁTOVÁNÍ

Klikněte do již naformátované tabulky a na kartě **Styl** klikněte na nástroj **Formátovat jako tabulku**. Z nabízených stylů si vyberte ten, který vám vyhovuje.

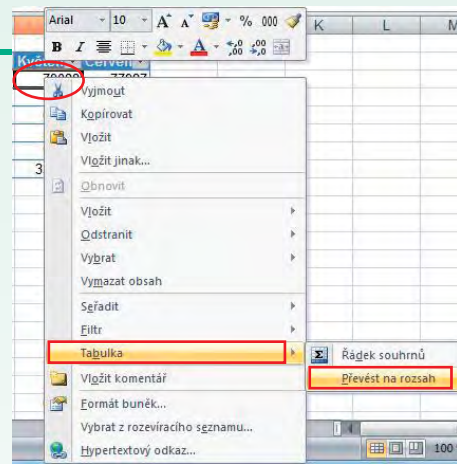
ZMĚNA OBLASTI BUNĚK, KTERÉ JSOU NAFORMÁTOVÁNY JAKO TABULKA

Všimněte si, že pravý dolní roh označené oblasti je zvýrazněn. Pokud za toto zvýraznění zatáhnete myši, změní se oblast těch buněk, které se budou formátovat jako tabulka (**obr. 8**).

▼ Obr. 8. Naformátovaná tabulka.

Pobočka	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen
Praha	12000	5657	79878	89000	79088	77987
Brno	68768	78799	87899	87687	35654	687687
Ostrava	4688	7798	57687	45465	67687	7987
Plzeň	68776	68768	45657	76878	57576	66898
Olomouc	78970	54564	98709	68767	98098	79997
Celkem	233202	215586	369830	367797	338103	920556

Zatažením za tento roh změňte naformátovanou oblast.

▲ Obr. 9. Zde zrušte zadání tabulky.

INFO

Po kliknutí do naformátované tabulky se zobrazí nový pás karet **Návrh**. Ten obsahuje další možnosti pro formátování tabulky.

Sledování změn v dokumentech

Textový editor a tabulkový procesor, součást balíků OpenOffice.org a 602Office
www.openoffice.cz, www.602.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak zapnout sledování změn v dokumentu.
- Jak změny zobrazit.
- Jak jednotlivé změny potvrdit nebo odmítnout.

Dokumenty textového editoru Writer a sešity tabulkového procesoru Calc můžete postupně upravovat několik autorů a recenzentů. Díky funkcím pro sledování změn pak můžete všechny opravy posoudit a vytvořit výsledný dokument.

obtížnější

Díky počítačovým sítím a elektronické poště není vůbec žádný problém, aby několik lidí pracovalo na stejném dokumentu. Lze si představit kolektivní práci na nějakém projektu, kdy každý přidá do společného díla (třeba dokumentace) svou část. Možný je také postup hierarchický: Dokument prochází schvalovacím řízením u různých nadřízených a s připomín-

kami se pak vrátí k autorovi. V tomto případě je dobré, když se všechny změny a doplňky mohou zaznamenat přímo do výchozího dokumentu a v něm se pak v konečné fázi mohou buď zamítnout, nebo přijmout.

Poznamenejme, že v této chvíli budeme hovořit o práci na úrovni jednoho a téhož doku-

mentu (či sešitu), do něhož se změny zaznamenávají postupně a v němž se pak vyhodnotí. Nebudeme v tuto chvíli uvažovat situaci, kdy je vytvořeno a obměněno několik kopií dokumentu a změny v nich provedené se pak opět sloučí – ale i tento postup je možný.

SLEDOVÁNÍ ZMĚN

Funkce sledování změn je v 602Office dostupná v programu Writer pro textové dokumenty a v programu Calc pro sešity tabulek. Co se zaznamenává? Nezaznamenávají se všechny změny; spíše jen ty podstatné. Pokud například jen posunete tabulátor, program tuto změnu nezaznamená. Ale takové zásahy, jako

je vkládání nových částí textu, mazání částí dokumentu či formátovací změny, se zaznamenávají beze zbytku.

Chcete-li sledovat změny prováděné v otevřeném dokumentu nebo sešitu, vyberte z menu **Úpravy** příkaz **Sledování změn** a z podna-

bídky pak příkaz **Záznam**. Od této chvíle se začnou změny zaznamenávat a zobrazovat přímo v okně Writeru nebo Calcu. Po dalším spuštění téhož příkazu se záznam změn ukončí.

TIP

Pokud nad označenou změnu posunete kurzor myši, zobrazí se v „bublíně“ jméno autora změny, datum a čas jejího záznamu a také její druh. Pokud jsou povoleny rozšířené tipy, zobrazí se také dostupné komentáře k této změně.

ZMĚNY V DOKUMENTU A JEJICH ZOBRAZENÍ

Podívejte se na obrázek, jak bude záznam změn v dokumentu vypadat (**obr. 1**).

► Všechny nově zapsané znaky jsou zobrazeny barevně (červeně) a jako podtržené.

► Odstraněný (vymazaný) text zatím zůstává viditelný, jen se zobrazí barevně a přeškrtnutě.

► Změny ve formátování se projeví barevným a tučným zobrazením formátované části textu.

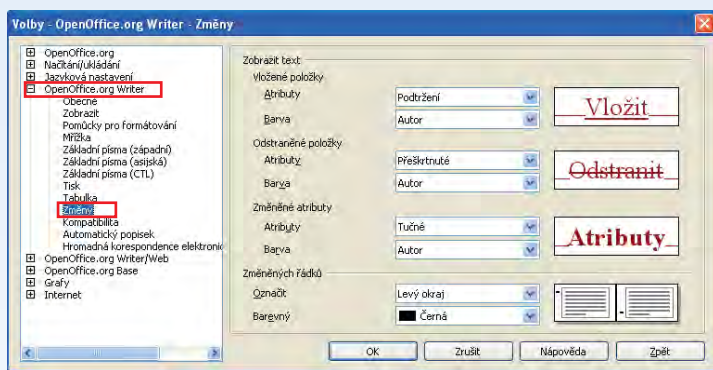
► Řádky, ve kterých došlo ke změnám, jsou na levém okraji stránky navíc vyznačeny svislou čarou.

Popsané zobrazení změn je založeno na výchozím nastavení. Způsob označení lze ovšem nastavit a přizpůsobit svým požadavkům. Příkazem **Volby** z menu **Nástroje** otevřete konfigurační dialogové okno (**obr. 2**); v něm otevřete kartu **OpenOffice.org Writer – Změny**

▼ Obr. 1. Zobrazení změn v dokumentu.

Funkce sledování změn je v 602Office dostupná pro textové dokumenty a sešity tabulek. Co se zaznamenává? Nezaznamenávají se všechny změny; spíše jen ty podstatné. Pokud například jen posunete tabulátor, program tuto změnu nezaznamená. Ale takové zásahy, jako vkládání nových částí textu, mazání částí dokumentu či formátovací změny formátování, ty se zaznamenávají beze zbytku. Chcete-li sledovat změny prováděné v otevřeném dokumentu nebo sešitu, pak v menu **Úpravy** spusťte příkaz **Sledování změn** a v podnabídce pak příkaz **Záznam**. Od této chvíle se začnou změny zaznamenávat a zobrazovat přímo v okně **Writeru** nebo **Calc**.

► Obr. 2
Takto nastavíte zobrazení změn.

ZMĚNY V TABULKÁCH V PROGRAMU CALC

Změny provedené na listu sešitu programu Calc se zviditelňují pouze zvýrazněním ohraňčením těch buněk (červeným obrysem), ve kterých se něco upravovalo. Pokud nad buňku posunete kurzor myši, zobrazí se „bublína“

s informacemi o zaznamenaných změnách (**obr. 3**).

► Obr. 3. Zobrazení změn na listu sešitu.

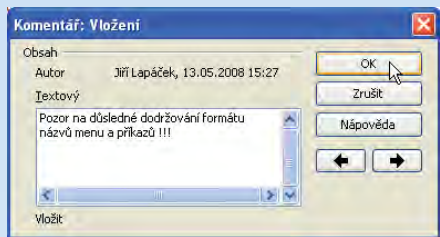
	A	B	C	D	E
1	Tabulka pro ukázkou záznamu změn				
2	Jahody	Maliny	borůvky		
3	leden	100	55	250	
4	únor				
5	březen				
6					
7	Celkem tun	450	259	440	
8					
9	Tahle je nově dopsaný text				
10					
11					

KOMENTOVÁNÍ ZMĚN

Ke každé zaznamenané změně můžete přidat komentář. Stačí nastavit kurzor do oblasti změny a potom z nabídky **Úpravy** vybrat příkaz **Sledování změn** a dále příkaz **Komentář**. Otevře se dialogové okno pro záznam komentáře (obr. 4). Do něj запиšte požadovanou informaci a tlačítkem **OK** připojte k popisu změny.

Komentář se zobrazuje v tzv. rozšířených tipech (a také později v dialogovém okně **Přijmout nebo odmítnout změny**). Přístup

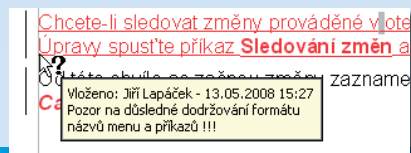
k rozšířeným tipům získáte klávesovým polem **Shift+F1**. Kurzor myši se změní v šipku s otázníkem. Po nastavení tohoto kurzoru nad

místo změny se v bublině vypíše popis změny včetně komentáře (obr. 5).

Kurzor zůstane v modifikované podobě do nejbližšího stisku tlačítka myši nebo libovolné klávesy.

◀ Obr. 4. Vložení komentáře.

▲ Obr. 5. Zobrazení komentáře.

VIDITELNOST ZÁZNAMU ZMĚN

Záznam změn může působit rušivě. Proto lze vyžádat záznam „na pozadí“. Změny se pak sice stále zaznamenávají, ale v okně Writeru či Calcu se nezobrazují. V obou programech

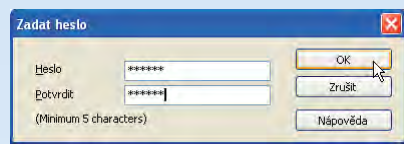
je k tomuto účelu v podnabídce **Sledování změn** příkaz **Zobrazit**. Ten funguje jako přepínač: Je-li jeho položka vlevo zaškrtnuta, změny jsou viditelné, ale pokud zaškrtnuta není,

změny se nezobrazují (ale stále zaznamenávají!) a vy můžete text zalamovat, formátovat a podobně.

ABY ZMĚNY NEMOHLI OSTATNÍ MĚNIT

Chcete-li ostatním zabránit v tom, aby záznamy o změnách měnili, můžete záznamy zamknout. Tím zabráníte ostatním uživatelům v tom, aby potlačili funkci pro ukládání změn nebo aby manipulovali s dialogovým oknem pro potvrzení či odmítnutí změn – chtějí-li tak učinit, musí zadat přístupové heslo.

Dialogové okno pro uzamčení záznamů otevřete příkazem **Zamknout záznamy** z podnabídky **Sledování změn**. V následujícím dialogovém okně (obr. 6) je potřeba zadat heslo, a jak je v těchto situacích zvykem (protože hesla se vypisují skrytě), ještě jednou ho zopakovat. Nejmenší délka hesla je pět znaků.

▲ Obr. 6. Ochrana heslem.

KONEČNÁ FÁZE – POSOUZENÍ A PŘIJETÍ NEBO ODMÍTNUTÍ ZMĚN

Dokument se všemi zaznamenanými úpravami se vrátí k někomu, kdo je zodpovědný za jeho konečnou podobu. Bude na něm, aby změny posoudil a rozhodl, zda se mají akceptovat, či nikoliv.

Nad otevřeným dokumentem nebo sešitem vyberte z podnabídky **Sledování změn** příkaz **Přijmout nebo odmítnout**. Tím otevřete dialogové okno **Přijmout nebo odmítnout změny** (obr. 7). V něm je přehled všech změn a ovladače k jejich zpracování.

Volbou záznamu o změně v tabulce se zároveň zobrazí a vyznačí příslušná partie v textu.

Nyní máte několik možností; volíte je pomocí čtyřech tlačítek umístěných pod tabulkou.

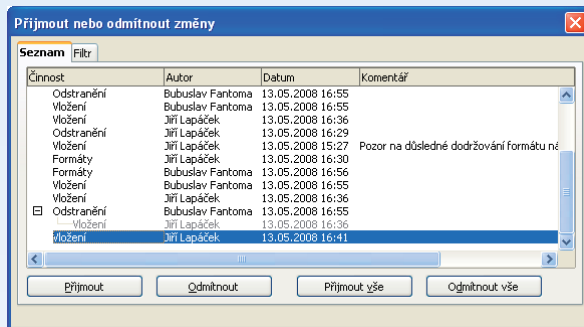
► Pokud danou revizi uznáte za oprávněnou a chcete ji akceptovat, klikněte na tlačítko **Přijmout**. Revidovaný blok textu se trva-

le zařadí do dokumentu (změnu lze ale ještě nyní odvolat příkazem **Ctrl+Z**; to platí i pro ostatní možnosti).

► Jestliže s revizí nesouhlasíte, klikněte na tlačítko **Odmítnout**. Text revize (formátování) zmizí a dokument se v tomto místě vrátí do výchozí podoby.

► Pokud se domníváte, že všechny revize jsou oprávněné, můžete je tlačítkem **Přijmout vše** akceptovat v jediné operaci.

► Opačný význam má tlačítko **Odmítnout vše** – po kliknutí na něj veškeré záznamy o úpravách dokumentu zmizí.

TIP

Pokud určitý autor upravil změnu jiného autora, uvidíte tyto změny hierarchicky uspořádané; jejich struktura se otvírá kliknutím na symbol **plus**; poté ji lze kliknutím na symbol **minus** opět „sbalit“.

◀ Obr. 7. Záznamy o změnách v dokumentu.

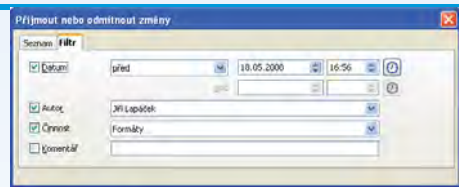
FILTRACE ZÁZNAMŮ O ZMĚNÁCH

Pokud je změn mnoho, můžete jejich zobrazení v seznamu zúžit pomocí filtru. V dialogovém okně **Přijmout nebo odmítnout změny** jsme zatím pracovali jen na kartě **Seznam**. Je tu ale ještě karta **Filtr** – klikněte na její záložku (obr. 8).

Pomocí zaškrtnutých políček lze do seznamu změn začlenit jen záznamy odpovídající vybranému kritériu:

► Obr. 8. Filtrace záznamů o změnách.

- Vzniklé v určitém časovém intervalu.
- Od vybraného autora.
- Týkající se vkládání, mazání, formátování nebo změn v tabulce.
- S komentářem obsahujícím určité slovo či pojem.

Nastavení filtru se projeví pouhým přechodem zpět na kartu **Seznam**.

Pozor – volby **Přijmout vše** a **Odmítnout vše** platí v tomto případě jen pro filtrovaný seznam změn. ■ Jiří Lapáček

Balíme ve WinRARu

Komprimační programy nabízejí možnost sbalit libovolné množství souborů a složek do jednoho souboru, takzvaného archivu, ze kterého je pak možné sbalené soubory opět jednoduše rozbalit.

Licence: shareware.
Cena: 928 Kč (pro fyzické osoby 833 Kč),
40denní zkušební verze zdarma.
Jazyk: čeština.
www.rar.cz

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak nainstalovat WinRAR.
- Jak vytvořit archiv.
- Jak archiv rozbalit.

PRVNÍ KROKY V KOMPRIMAČNÍM PROGRAMU WINRAR

Hlavní výhoda takové komprimace je, že práce s jedním souborem archivu je pro mnohé účely jednodušší než práce s velkým množstvím souborů, například pokud potřebujete větší množství souborů poslat po internetu.

Komprimace ale také dokáže vytvořit archiv menší, než jsou soubory v něm obsažené, nebo výsledný archiv rozdělit do více souborů vhodné velikosti.

Populárním komprimačním programem pro Windows je WinRAR, který je možné používat po čtyřicet dní zdarma, než vás vyzve k zaplacení registračního poplatku. K dispozici je i verze přeložená do češtiny.

INSTALACE

Budoucí práci s programem WinRAR si můžete výrazně usnadnit správnými volbami při instalaci. Po stažení instalačního souboru s českou verzí programu ze stránek www.rar.cz a po jejím spuštění klikněte na tlačítko **Instalovat** a počkejte, než se objeví okno zachycené na **obrázku 1**.

WinRAR pracuje s vlastním formátem archivu – se soubory s příponou **.rar** –, ale mezi jeho velké přednosti patří také schopnost pracovat s archivy vytvořenými jiným komprimačním programem. Pomocí programu WinRAR můžete rozbalovat jak soubory **.rar**, tak soubory **.zip**, což jsou dnes víceméně jediné běžně používané formáty.

V okně zachyceném na **obrázku 1** můžete nastavit, které typy souborů má WinRAR považovat za archivy.

WinRAR nabízí velmi užitečnou možnost integrace do nabídek Windows, a pokud tuto možnost správně nastavíte, ušetříte si mnoho práce.

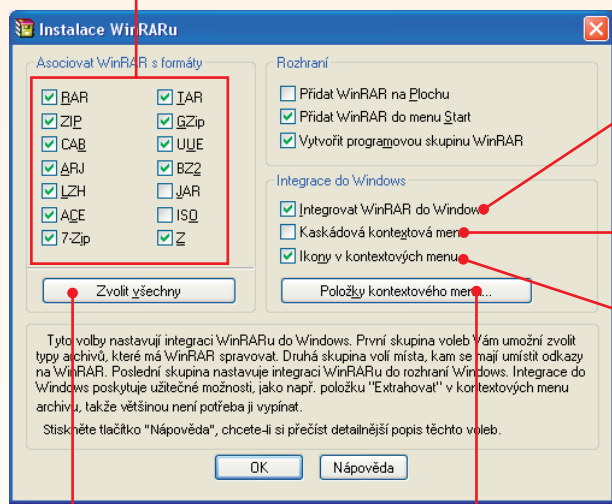
Opět na **obrázku 1** – tentokrát napravo – vidíte možnosti **integrace do Windows**.

▲ Obr. 3. Pokud možnost kaskádových menu vypnete, zobrazí se všechny příkazy hned na první úrovni menu.

▲ Obr. 2. Takto vypadá menu programu WinRAR po kliknutí pravým tlačítkem myši na soubory, které chcete sbalit, pokud se při instalaci rozhodnete pro kaskádová kontextová menu.

Zde můžete zvolit, které typy souborů má WinRAR rozeznávat jako archivy. Označit můžete všechny, pouze formát **.iso** je lepší ponechat asociovaný s jeho původním programem.

Zapojení programu WinRAR do menu Windows vám velmi usnadní práci.

Zde zvolte, zda chcete příkazy v kontextových menu seskupit do jedné složky. Rozdíl zachycují **obrázky 2 a 3**.

Tato volba doprovází příkazy v kontextovém menu ikonou.

◀ Obr. 1

V těchto možnostech ponechte zaškrtnutou první položku, tedy **Integrovat WinRAR do Windows**. Druhá položka dává na výběr, zda chcete všechny příkazy seskupit do složky WinRAR, nebo zda je chcete mít přístupné hned na první úrovni menu – rozdíl zachycují **obrázky 2 a 3**.

Které příkazy bude WinRAR v kontextovém menu zobrazovat, to můžete upravit kliknutím na tlačítko **Položky kontextového menu...** Otevře se okno zachycené na **obrázku 4**.

Výše popsané nastavení můžete změnit i později: Z menu programu WinRAR vyberte **Možnosti a Nastavení...**, a na kartě **Integrace** se objeví stejné okno jako při instalaci.

Pomocí tohoto tlačítka snadno zaškrtnete všechny typy souborů.

Tlačítko pro otevření okna s nabídkou příkazů, které se mají zobrazovat v kontextovém menu Windows.

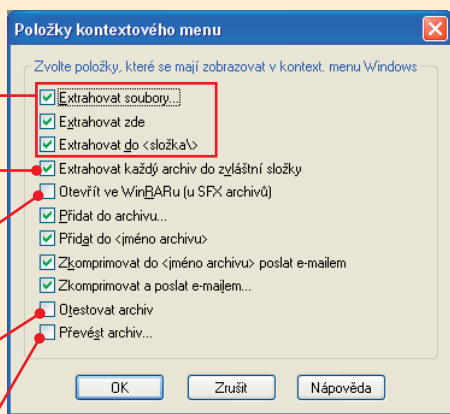
Příkazy pro rychlé rozbalení se budou objevovat po kliknutí *pravým tlačítkem myši* na archiv.

Příkaz pro rozbalení každého archivu do vlastní složky se objeví po kliknutí *pravým tlačítkem myši* na více označených archivů.

Příkaz pro otevření se objeví po kliknutí *pravým tlačítkem myši* na samorozbalovací archiv .sfx.

Příkaz pro otestování archivu se objeví po kliknutí *pravým tlačítkem myši* na archiv.

Příkaz pro konverzi archivu na jiný formát.

◀ Obr. 4. V okně *Položky kontextového menu* můžete nastavit, které příkazy se mají zobrazovat v kontextovém menu Windows.

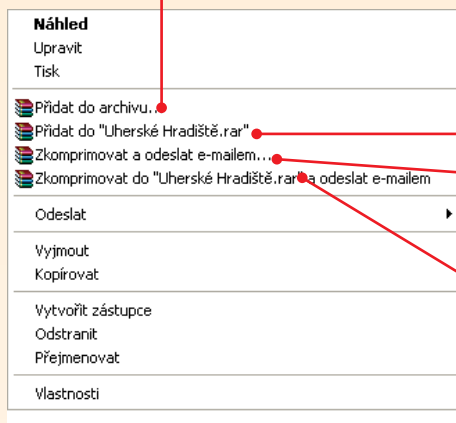
RYCHLÉ VYTVOŘENÍ ARCHIVU

Pokud chcete z několika souborů nebo složek vytvořit jeden archiv, nejprve označte všechny položky, které chcete do archivu zahrnout. Poté na některou z nich klikněte *pravým tlačítkem myši* a z kontextového menu vyberte některý z příkazů pro vytvoření archivu (obr. 5).

PŘIDÁVÁNÍ SOUBORŮ DO ARCHIVU

Snadno můžete přidávat soubory do již existujícího archivu. Nejjednodušší cestou je přidávané soubory označit a do archivu je přetáhnout *myší* (obr. 6).

Příkaz pro otevření okna určeného pro vytvoření nového archivu – zde můžete podrobně nastavit detaily archivace.

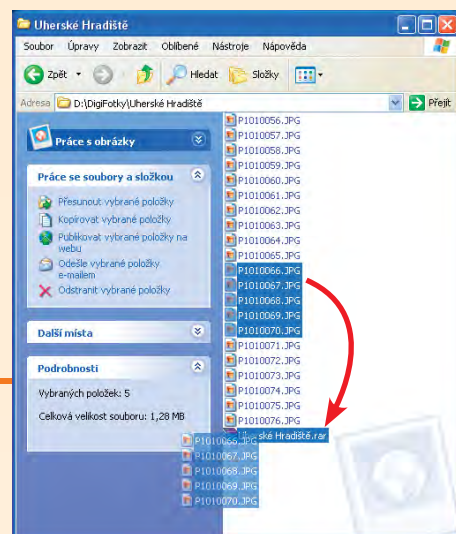
► Obr. 5. Možnosti vytvoření archivu.

▲ Obr. 6. Takto je možné přidat soubory do již existujícího archivu.

Příkaz pro rychlé vytvoření archivu. Archiv se automaticky pojmenuje podle složky, ve které se nachází.

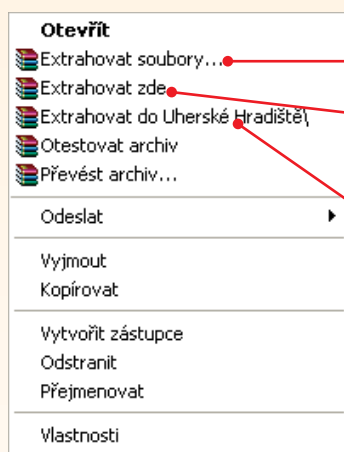
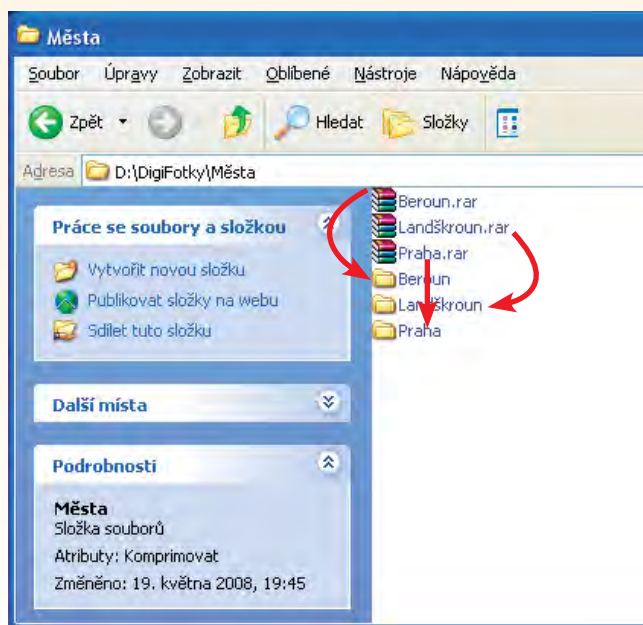
Příkaz otevírající okno pro vytvoření archivu – archiv bude vzápětí připraven jako příloha nové e-mailové zprávy.

Příkaz pro rychlé vytvoření archivu a pro jeho odeslání e-mailem.

ROZBALENÍ ARCHIVU

Možnost zabalit soubory do archivu by nebyla k ničemu, kdybyste je nemohli z archivu opět rozbalit. K tomu opět stačí kontextové menu.

▲ Obr. 7

Otevře se okno pro podrobné nastavení možností, jak archiv rozbalit.

Obsah archivu se rozbálí přímo do složky, ve které se archiv nachází.

Vytvoří se složka pojmenovaná stejně jako archiv a do ní se rozbálí obsah archivu.

Po kliknutí *pravým tlačítkem myši* na archiv se objeví několik příkazů, které můžete pro rozbalení archivu použít (obr. 7).

◀ Obr. 8. Pokud rozbálíte každý archiv do zvláštní složky, rozbálí se archivy do nově vytvořených složek, které nesou jména archivů.

Pokud máte více archivů, které chcete rozbalit naráz, přibude v menu příkaz **Extrahovat každý archiv do zvláštní složky**. Po jeho zadání se pro každý označený archiv vytvoří složka s jeho jménem a do ní se obsah archivu rozbálí. Výsledek vidíte na obrázku 8. ■ maz

Internet 2008: zaměřeno na video

Největším „tahákem“ internetu je v současnosti videoobsah. Služeb, které nabízejí video na internetu, přibývá jako hub po dešti, a to dokonce už i u nás. V tomto článku vám představíme ty nejvýznamnější.

ZAČALO TO S YOUTUBE

Jednu z neúspěšnějších internetových služeb všech dob vám jistě představovat nemusíme. Na adrese www.youtube.com odstartoval před poměrně nedávnou dobou projekt pro ukládání a sdílení videoobsahu. Nápad byl velmi prostý: poskytnout uživatelům prostor, který mohou sami zaplnit a sdílet, a možnost vytvořit zde svůj vlastní profil, přidávat ostatní uživatele do skupiny přátel a jednotlivé příspěvky komentovat a hodnotit. Video si přitom přehrajete přímo v prohlížeči na bázi tzv. streamu, tedy okamžitě bez nutnosti cokoliv ukládat. Zakrátko si tato služba získala obrovský počet uživatelů, a předstihla dokonce i podobný projekt, který provozovala firma Google. Ta však nelenila a svého konkurenta brzy koupila. V současné době tedy Google provozuje obě služby (jak službu YouTube, tak videoslužbu na adrese <http://video.google.com>), ale YouTube je mnohem zavedenější a také populárnější. Jistě k tomu přispěla i funkce, díky které si odkaz na video můžete umístit na vlastní stránky. Stačí pouze přepokopírovat uvedený kód do zdrojového kódu své stránky, a na vašich stránkách se zobrazí přehrávač YouTube (dokonce si můžete vybrat i barvu tohoto přehrávače). A v čem je hlavní síla YouTube a proč se jedná o neúspěšnější světovou službu pro sdílení videa? Asi každého, kdo na YouTube prvně zavítá, nejvíce udiví bohatost příspěvků a možnost najít neuvěřitelné rarity. Chcete se zpětně pobavit u prvního hitu Lucie Bílé

▲ Na stránkách www.stream.cz najdete mimo jiné i povedenou parodii na seriály z lékařského prostředí.

► Internetové videozpravodajství TV Nova na adrese www.tn.cz.

Neposlušné tenisky? Máte ho mít, a to hned od několika uživatelů! Ještě nikdy jste neviděli osudný pohled, který uštědřil doktor Macek doktoru Rathovi? Pokochejte se několika verzemi, třeba i tou, kterou uživatel opatřil zábavným dabingem. YouTube je

Pokud si chcete užívat krásy a bohatosti videoobsahu na internetu, je třeba mít rychlé připojení k internetu, tedy internetové připojení realizované prostřednictvím ADSL nebo kabelové televize, případně prostřednictvím Wi-Fi. V případě, že máte připojení pomalejší, není většinou možné kliknout na příslušné tlačítko a video začít okamžitě přehrávat. V takovém případě musíte video nejprve uložit do tzv. vyrovnávací paměti. Je tedy třeba kliknout na tlačítko, které přehrávání pozastaví, a počkat, až se celý obsah nahraje, a teprve potom kliknout na tlačítko pro přehrání videa. S možností okamžitého přehrávání souvisí také kvalita videosouboru – je-li soubor méně kvalitní, a má tedy nižší datový tok, je možné jej přehrávat okamžitě i při pomalejším připojení.

se mnohem více než serveru pro sdílení videa podobá internetové televizi s vlastním programem. Popularita serveru na začátku nebyla moc velká, ale poté, co se Stream dostal pod křídla našeho giganta Seznam.cz, se jeho pozice zlepšila a upevnila. Stream.cz začal hned na začátku svého působení natáčet vlastní pořady – jednak televizní seriál Gynekologie 2 (což je parodie na oblíbené seriály z lékařského prostředí), jednak různé pořady na bázi reality show, ale méně nákladné. Kromě původního obsahu sem však mohou nahrávat videa i sami uživatelé. Základem je pochopitelně registrace. Díky spojení se Seznamem však můžete využít registrace, kterou jste si na Seznamu již vytvořili. Na server můžete nahrávat video ve formátu AVI, FLV nebo 3GP (formát, do

totiž bezedná studnice zábavy, humoru a poučení, která se den za dnem rozrůstá. A nutno připomenout, že veškerý obsah uložili na YouTube sami uživatelé, takže žádný obsah není vložen nějakou redakcí.

STREAM.CZ – ČESKÁ ODPOVĚĚ NA YOUTUBE
Česká odezva na sebe neřekne dlouho čekat – jde o službu Stream.cz. Oproti YouTube však její koncept vykazuje hned několik odlišností. V první řadě

kterého se primárně ukládá video z mobilního telefonu), a to o maximální velikosti 100 MB. Video lze nahrát z počítače nebo z webkamery. Dále vepíšete název videa a zadáte krátký popis, o čem ve videu jde. Video opatříte stejně jako na YouTube tagy neboli klíčovými slovy, která usnadňují vyhledávání, a podle obsahu jej zařadíte do vhodné skupiny. Poté se video nahraje na server, a pokud je administrátor serveru schválen (takto se server chrání proti příspěvkům s nezákonným

VYHLEDÁVÁNÍ NA YOUTUBE

Vyhledávání na YouTube vám velmi usnadní speciální systém tzv. štítků neboli tagů. Princip je jednoduchý. Když uživatel nahrává na internet video, vepíše do speciální kolonky slova, která tento příspěvek nejlépe charakterizují. Podle nich pak můžete v příspěvcích jednoduše vyhledávat a zakrátko se doberete toho, co potřebujete. U každého videa jsou také uvedeny příspěvky, které jsou s tímto videem nějak spojeny.

obsahem), je zakrátko publikováno na hlavní stránce. A vy se můžete podívat na reakci ostatních uživatelů a na to, jak video hodnotí.

NOVA VRACÍ ÚDER POMĚRNĚ POZDĚ

Serverem, jehož název se v souvislosti s videem na internetu skloňoval v poslední době nejčastěji, je internetové zpravodajství televize Nova (www.tn.cz). Ta své stránky, na kterých lze najít televizní archiv a zpravodajství, sice provozovala již předtím, ale nebyly to stránky specializované. Úspěšnost internetového videozpravodajství jistě ohromila i Novu, a tak – i když poměrně pozdě – vybudovala své vlastní plnohodnotné internetové zpravodajství. To se pochopitelně může opírat o zdroje přímo z TV Nova, ale má i vlastní „internetovou“ redakci. Tento server je rozdělen do několika sekcí – jsou to Zprávy, Red (příspěvky bulvární a „pro dospělé“), Sport, Magazín, Blogy a Vaše zprávy. Z toho vyplývá, že zde nenajdete pouze původní příspěvky, ale také obsah generovaný uživateli.

UKAŽTE SE!

Zcela nová služba pro sdílení videa se objevila na adrese www.ukazse.tv. Tyto stránky spadají pod novou digi-

tální televizi TV Barrandov, a pokud na ně umístíte svoje videa, máte dokonce naději, že videa budou jednou promítnuta přímo v této televizi. TV Barrandov totiž slibuje, že pro ně v připravovaném televizním vysílání vyčlení hodinu týdně. Videa, která byla na server již nahrána, si zde můžete prohlédnout. Plánuje se dokonce i soutěž, ve které můžete každý týden vyhrát 5 000 Kč – v případě, že vaše video bude ostatními uživateli ohodnoceno jako nejlepší. Na server můžete nahrát video ve formátech AVI, MOV, MPEG a 3GP, a to o maximální velikosti 200 MB.

inzerce

Služby, které jsme vám představili, jsou sice poměrně rozdílné, ale jedno mají společné: Jejich obsah je poskytován zdarma. Pochopitelně nic není zcela zdarma – v tomto případě za zhlédnutí videa platíte tím, že se na stránce zobrazuje reklama. Na internetu však najdete i služby, v jejichž rámci je video zpoplatněno. Je to jednak tzv. obsah „pro dospělé“, jednak internetové videopůjčovny, kde si půjčujete filmy stejně jako ve videopůjčovně „kamenné“, pouze s jedním rozdílem – filmy si stahujete z internetu. V případě, že máte opravdu rychlé připojení k internetu, filmy ani stahovat nemusíte a sledujete je rovnou bez ukládání jako tzv. stream. Videopůjčovna je na internetu mnoho a většina z nich pro svůj provoz využívá platformu www.kinomania.cz. Na těchto stránkách najdete také odkazy na ostatní servery, které těchto služeb využívají a umožňují půjčování filmů a jiných pořadů.

UŽIJTE SI!

Další velký videosever najdete na adrese www.n-joy.cz. Na serveru je k dispozici obojí – jak obsah od uživatelů, tak obsah „redakční“, i když v tomto případě převzatý z jiných zdrojů. Videa zde obsažená můžete jednoduše sdílet s ostatními. Na stránce s videem je totiž k dispozici odkaz, který si můžete zkopírovat do schránky a posléze vložit na své stránky, podobně jako je tomu na YouTube. Takto bude na vašich stránkách nejenom odkaz na video, ale celý přehrávač. ■ mia

◀ Také server www.n-joy.cz nabízí prostor pro zveřejnění vaší videotvorby.

Ceny jsou zjištěny v internetových obchodech (e-shopech).

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100.

Rádce nakupujícího

32" LCD TV

Nejen na sledování právě probíhajícího mistrovství Evropy ve fotbale se výborně hodí televizor s velkou úhlopříčkou. V našem přehledu vám představujeme nejkvalitnější LCD televizory s úhlopříčkou dlouhou 32 palců (81 cm). Zobrazovací plocha těchto přístrojů má poměr stran 16 : 9

a většinou pracuje v rozlišení 1 366 × 768 bodů. Nejlepší monitor v našem výběru si pak poradí i se zobrazením v plném rozlišení HD (1 920 × 1 080 bodů). Všechny televizory jsou vybaveny vstupy HDMI a v některých jsou zabudovány tunery DVB-T pro příjem pozemního digitálního TV vysílání.

	Orientační cena s DPH	Celkové hodnocení	Kvalita příjmu TV a videa	Kvalita obrazu	Kvalita zvuku	Výbava	Rozlišení	Tuner DVB-T	Vstupy HDMI	Vstupy SCART
Philips 32PFL9603D	29 000 Kč	98	100	100	97	100	1 920 × 1 080 bodů	ano	4	2
Panasonic TX-32LXD70F	21 000 Kč	92	97	97	98	76	1 366 × 768 bodů	ano	2	2
Philips 32PFL7762D	17 000 Kč	91	97	98	100	57	1 366 × 768 bodů	ano	3	2
LG 32LG6000	19 500 Kč	85	91	94	56	95	1 366 × 768 bodů	ano	4	2
Samsung LE-32R86BD	17 000 Kč	84	82	94	62	79	1 366 × 768 bodů	ano	3	2
Acer AT3220	15 700 Kč	84	91	92	98	58	1 366 × 768 bodů	ne	2	2
Sharp LC 32AD5E	14 500 Kč	80	78	87	50	80	1 366 × 768 bodů	ne	2	2
JVC LT-32A80 SU	16 000 Kč	80	82	93	73	37	1 366 × 768 bodů	ne	2	1

Fotoaparáty do 5 000 Kč

Při cestě na dovolenou nesmí v zavazadlech chybět kvalitní fotoaparát. V kategorii do 5 000 Kč jsme připravili výběr deseti přístrojů, které dokáží

pořizovat snímky ve vysokém rozlišení, a za uvedenou cenu seženete i fotoaparáty s 10násobným optickým zoomem.

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Kvalita snímků	Výbava a ovládání	Rychlost	Rozlišení snímače	Ohnisková vzdálenost	Optický zoom
Sony CyberShot DSC-H3	4 700 Kč	79	89	67	90	8 Mpx	38–380 mm	10×
Fujifilm FinePix S5700	4 000 Kč	74	69	78	75	7,1 Mpx	38–380 mm	10×
Panasonic Lumix DMC-FX55	5 000 Kč	73	86	63	72	7,1 Mpx	28–280 mm	10×
Casio Exilim EX-Z1050	3 900 Kč	66	82	43	93	10 Mpx	38–114 mm	3×
Panasonic Lumix DMC-LZ8	4 500 Kč	63	85	48	41	8 Mpx	32–160 mm	5×
Canon PowerShot A590 IS	3 500 Kč	63	76	52	59	8 Mpx	35–140 mm	4×
Fujifilm FinePix Z5fd	4 900 Kč	63	86	40	62	6,1 Mpx	36–108 mm	3×
Fujifilm FinePix F50fd	4 500 Kč	62	84	50	38	12 Mpx	35–105 mm	3×
Canon PowerShot A570 IS	3 500 Kč	61	74	49	52	7,1 Mpx	35–140 mm	4×
Sony CyberShot DSC-W55	4 000 Kč	61	71	43	80	7,1 Mpx	38–114 mm	4×

Rychlé laserové tiskárny

Pro uživatele, kteří potřebují rychle a kvalitně pořizovat výtisky, jsou určeny laserové tiskárny. Tentokrát vám

nabízíme přehled monochromatických modelů, které jsou určeny do malé domácí kanceláře.

	Orientační cena včetně DPH	Celkové hodnocení	Kvalita tisku	Rychlost tisku	Tiskové náklady	Max. rozlišení	Udávaná rychlost tisku	Rychlost tisku 10 str. textu
Lexmark E450dn	12 000 Kč	91	88	98	100	1 200 × 1 200 dpi	33 str./min.	24 s
Lexmark E350d	7 500 Kč	89	96	100	69	1 200 × 1 200 dpi	28 str./min.	24 s
Oki B4600n	9 500 Kč	89	95	91	69	1 200 × 600 dpi	26 str./min.	32 s
Samsung ML-3471ND	9 700 Kč	89	97	85	88	1 200 × 1 200 dpi	33 str./min.	29 s
HP LaserJet P3005	11 000 Kč	88	99	82	91	1 200 × 1 200 dpi	28 str./min.	27 s

Rejstřík v MS Wordu

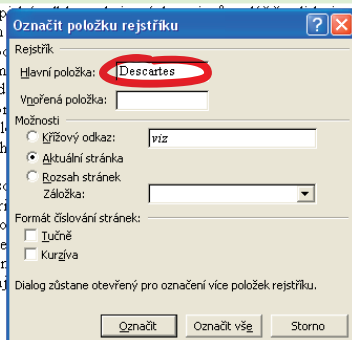
Ukážeme vám, jak vytvořit rejstřík automaticky odkazující na klíčová slova v dokumentu.

1 Označení položek rejstříku

Nejdříve je třeba se rozhodnout, na která slova v textu má rejstřík odkazovat. Označte postupně jednotlivá slova nebo sousloví a stiskněte kombinaci kláves **Alt+Shift+X**. Otevře se okno pro přidání nové položky do rejstříku.

Do pole **Hlavní položka** zadejte, pod kterým heslem má rejstřík na dané místo v dokumentu odkazovat.

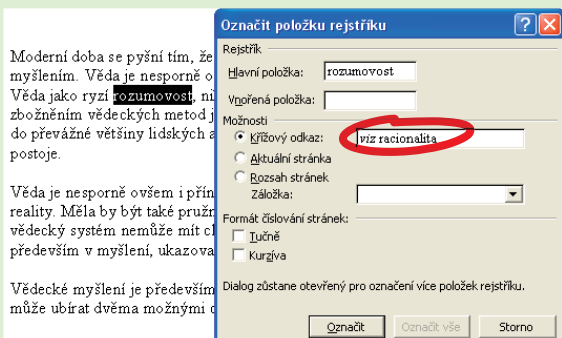
Pro naši současnou dobu je typické, že se každodenně ve všech prostředích, které v rámci celospolečenského života leží v našem způsobu myšlení, absolutně odděluje hmotný a duchovní svět. V důsledku toho, se i náš způsob myšlení na kauzálních a materiálních hodnotách stává důležitým. Z toho vyplývá, že lidé v převážné míře také v dnešní době stávají důležitými sobectví a agresivita, které mají za následek...

3 Křížové odkazy

Některá hesla také mohou odkazovat na synonyma a podobné pojmy uvedené na jiném místě rejstříku: Například u pojmu *racionalita* uveďte seznam stránek, na nichž se o něm jedná, a místo abyste u pojmu *rozumovost* všechny tyto stránky opakovali, pouze k němu připište *viz* na pojem první.

Při označování pojmu, který chcete přeměrovat na jiný pojem, v okně vyvolaném **Alt+Shift+X** vyplňte pole **Křížový odkaz** hodnotou toho pojmu, na který chcete původní pojem přeměrovat.

6 Aktualizace rejstříku

Pokud přidáte do textu další položky rejstříku, nebo naopak některé jeho položky zrušíte, neprojeví se taková změna v rejstříku automaticky, ale je třeba ji vyžádat označením rejstříku (klikněte kamkoliv do jeho prostoru, aby zešedl) a stiskem klávesy **F9**.

■ maz

A	agresivita, 2
D	dehumanizace, viz odlišování
M	myšlení laterální, 1 vertikální, 1
O	obrazotvornost, 1
S	sobectví, 2

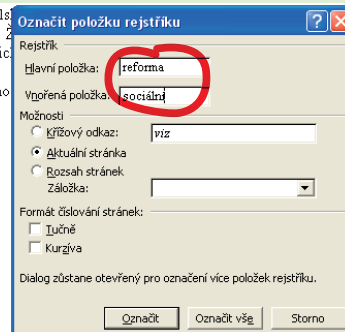
snadné

2 Hlavní a vnořené položky

Hesla můžete také slučovat podle jejich společné části, například hesla *sociální reforma* a *finanční reforma* podle části *reforma*. V tom případě v okně vyvolaném **Alt+Shift+X** vepište do pole **Hlavní položka** společnou část hesla a do pole **Vnořená položka** heslo, pod kterým bude položka uvedena v podseznamu.

nebezpečím pro učitelé tzv. velkého byznysu. Z se proměňuje v chaotické.

Pro zlepšení celkového sociální reforma

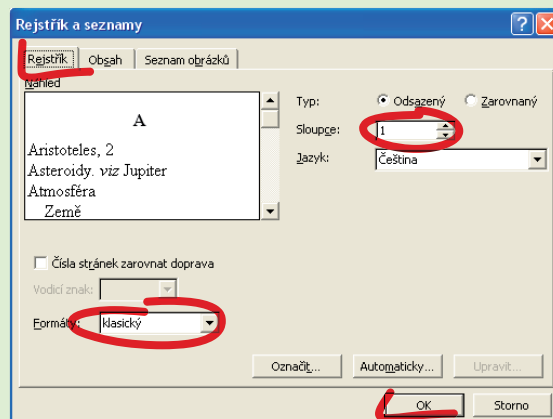
4 Změny v označení hesel pro vytvoření rejstříku

Pokud chcete vidět, která hesla jsou vybraná pro vložení do rejstříku, zapněte zobrazování formátovacích značek (ikona obráceného P s dvojitou nohou). Za označenými hesly je zobrazena jinak neviditelná značka ve složených závorkách. Po její úpravě se upraví i heslo v rejstříku a po jejím smazání (a novém vygenerování rejstříku) se v rejstříku zruší odkaz na danou část textu.

hodnoty a lidé v převážné míře dávají přednost životnímu způsobu „mít“ před „být“. Proto se také v dnešní době stávají dvěma nejčastějšími negativními jevy společenského života: sobectví a agresivita. Agresivita, která má za následek...

5 Vytvoření rejstříku

Když jsou položky rejstříku označeny, je konečně možné rejstřík vytvořit. Umístěte kurzor tam, kam chcete rejstřík vložit, a z nabídky **Vložit** vyberte **Rejstřík a seznamy...** Na první kartě, tedy na kartě **Rejstřík**, najdete různá nastavení vzhledu vytvářeného rejstříku: Za pozornost stojí zejména počet sloupců a rozbalovací seznam **Formát**. Rejstřík vytvořte tlačítkem **OK**. U některých verzí MS Wordu je třeba pro vytvoření rejstříku vybrat z nabídky **Vložit** postupně příkazy **Odkaz** a **Rejstřík a seznamy**.

Obsah dokumentu

Podobně jako rejstřík můžete generovat také obsah.

Chcete-li obsah generovat na základě stylů, přiřaďte styly **Nadpis 1** až **Nadpis 5** odstavcům, které chcete zařadit do obsahu.

Poté klikněte na místo, kam chcete obsah vložit, a zobrazte dialogové okno **Rejstříky a seznamy**. To uděláte tak, že z nabídky **Vložit** vyberete příkaz **Rejstříky a seznamy** nebo postupně příkazy **Odkaz** a **Rejstříky a seznamy**. Na kartě **Obsah** nastavte podle potřeby vzhled obsahu a klikněte na tlačítko **OK**.

Potřebujete si při prezentaci číst poznámky?

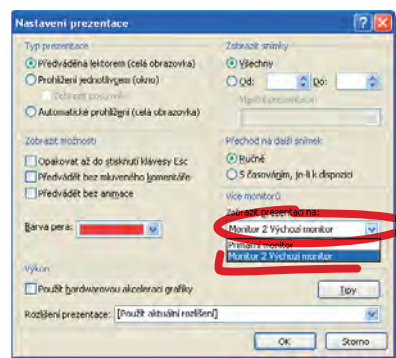
PowerPoint nabízí možnost promítat přes projektor prezentaci a současně sledovat na druhém monitoru poznámky, které jste si připravili k jednotlivým snímkům.

Základní podmínkou pro využití této možnosti je to, že počítač, ze kterého budete prezentaci promítat, umožňuje pracovat se dvěma monitory. Většina notebooků tuto podmínku splňuje: K notebooku můžete připojit druhý monitor a následně zadat příkaz k rozšíření pracovní plochy.

okno sloužící k řízení prezentace, pak v dialogovém okně **Nastavení prezentace** zaškrtněte položku **Zobrazit zobrazení předváděcího**.

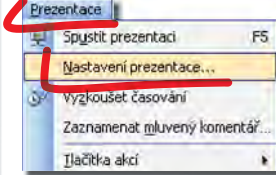
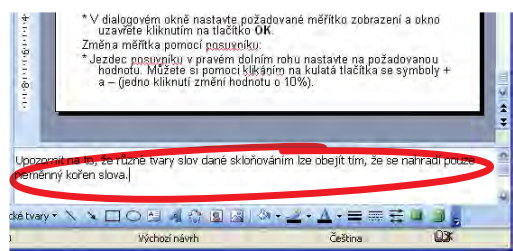
JAK SPUSTIT PROMÍTÁNÍ PREZENTACE

Chcete-li prezentaci promítat, buď vyberte z nabídky **Prezentace** příkaz

kem je poznámka (pokud jste ji ke snímku připsali) a dvojice černých šipek pro přechod na další nebo předchozí snímek.

Na pravé straně je trojice tlačítek. Tlačítkem **Konec prezentace** lze předvádění ukončit, tlačítkem **Černá obrazovka** ji dočasně skrýt a kliknutím na náhled snímku ji opět obnovit. Tlačítkem **Klávesové zkratky** se vyvolá nápověda pro ovládání prezentace. ■ mzi

KDE SE PŘIDÁ POZNÁMKA KE SNÍMKU

Při přípravě prezentace je při normálním zobrazení v dolní části okna pole pro zápis poznámky. Velikost tohoto pole můžete upravit tak, že zatáhnete myši za jeho horní hranici.

Další možností, jak zobrazit prostor pro psaní poznámek, je vybrat z nabídky **Zobrazit** příkaz **Poznámky**.

JAK SE ZMĚNA ZOBRAZENÍ NASTAVÍ

Z nabídky **Prezentace** vyberte příkaz **Nastavení prezentace**. V dialogovém okně **Nastavení prezentace** vyhledejte úsek **Více monitorů** a ze seznamu **Zobrazit prezentaci na** vyberte zařízení, na kterém chcete prezentaci zobrazovat. Zvolíte-li možnost **Primární monitor**, bude se na vašem hlavním monitoru zobrazovat prezentace a na druhém monitoru budete sledovat okno PowerPointu. Zvolíte-li další z nabízených možností, pak se prezentace bude zobrazovat na tomto výstupním zařízení a okno PowerPointu na vašem hlavním monitoru. To je volba, kterou použije většina uživatelů.

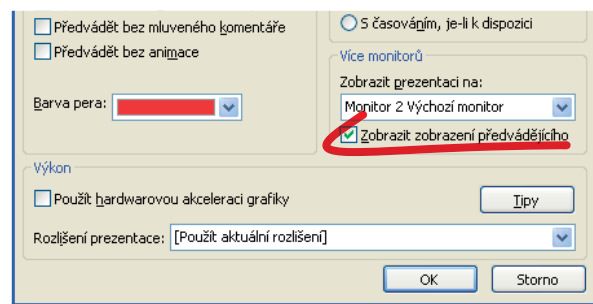
MOŽNOST ŘÍZENÍ PREZENTACE Z DRUHÉHO MONITORU

V případě, že chcete na monitoru, který není využitý k promítání, zobrazit

Spustit prezentaci, nebo stisknete klávesu F5.

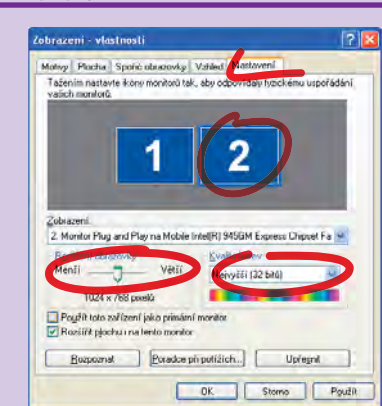
JAK ŘÍDIT PREZENTACI Z DRUHÉHO MONITORU

Po chvíli čekání se prezentace zobrazí na zvoleném výstupním zařízení a na druhém monitoru se objeví zobrazení předváděcího. V horní části uprostřed je zobrazen právě promítaný snímek, na levé straně seznam snímků. Dole pod zobrazeným snímkem

KDE JE MOŽNÉ ZAPNOUT ROZŠÍŘENÍ PLOCHY NA DRUHÝ MONITOR

Po připojení druhého monitoru klikněte pravým tlačítkem myši na volné místo pracovní plochy.

V dialogovém okně **Zobrazení – vlastnosti** klikněte na záložku **Nastavení**. V šedém poli se objeví dva modré obdélníky s čísly 1 a 2. Klikněte na obdélník s číslem 2 a zaškrtněte položku **Rozšířit plochu i na tento monitor**.

Počítač předpokládá, že druhý monitor je napravo od vašeho prvního monitoru. Je-li to naopak, pak modrý obdélník s číslem 2 přetáhněte myši tak, aby byl nalevo od obdélníku s číslem 1. Pokud byste to neudělali, nebylo by možné přesunout myš plynule na plochu druhého monitoru (ve skutečnosti byste myš museli přesunout přes pravý okraj prvního monitoru).

Po nastavení klikněte na tlačítko **OK**.

Je-li potřeba, můžete pro připojený monitor nastavit jiné rozlišení a kvalitu barev.

Klikněte v horní části dialogového okna do obdélníčku s číslem 2 a poté upravte rozlišení v úseku **Rozlišení obrazovky** nebo kvalitu barev v úseku **Kvalita barev**. Oba úseky jsou v dolní části dialogového okna **Zobrazení – vlastnosti**.

MS Excel je součástí kancelářského balíku MS Office 2003

www.microsoft.com/cze

► Jak automaticky změnit vzhled buňky podle zadané hodnoty.

Jak obarvit buňky podle zadané hodnoty?

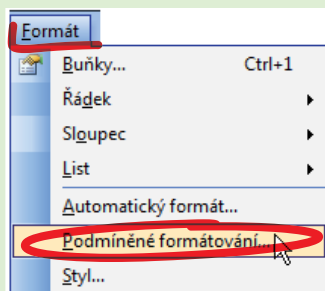
Když do buňky napíšete určitou hodnotu, hned po potvrzení obsahu se podle hodnoty zapsaného údaje změní barva, podbarvení či ohrazení buňky.

Dá se říci, že MS Excel zkontroluje, o jakou hodnotu se jedná, a hned poté změni formát buňky podle předem nastavených podmínek. Těto možnosti se říká podmíněné formátování. Vhodným nastavením tak lze upozornit například na překročení povoleného limitu, či naopak na nedodržení dané hranice.

1 Kde hledat podmíněné formátování?

Vždy je potřeba nejprve označit buňky, pro které chcete podmíněné formátování nastavit (v rámci tabulek totiž můžete nastavit různá formátování).

Potom klikněte na nabídku **Formát** a podívejte se, kde se nachází příkaz **Podmíněné formátování**. Po kliknutí na něj se zobrazí dialogové okno a v něm nyní můžete jednotlivé vlastnosti podmíněného formátování nastavit.

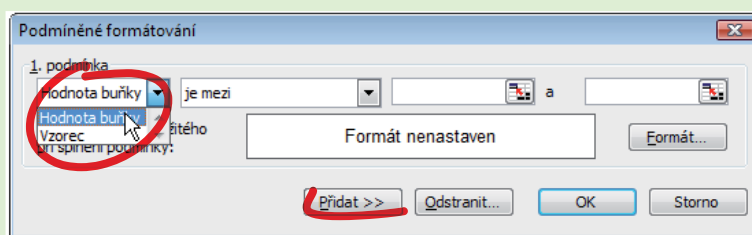

2 Jaké podmínky lze pro formátování nastavit?

Formátovací podmínky můžete nastavit na základě hodnoty v buňkách, u kterých se má měnit formát, nebo na základě vzorce.

U vzorce se může měnit formát i na základě hodnot doplněných do jiných buňek. V praxi to znamená, že se někde změni obsah buňky (například překročí se daný limit), ale na dané buňce se to formátově projevit nemusí – projeví se to však na jiné buňce (pro kterou podmíněný formát byl nastaven).

I když po otevření dialogového okna lze nastavit pouze jednu podmínku, v MS Excelu lze pro označené buňky nastavit až tři podmínky (to je maximální počet). Vždy po kliknutí na tlačítko **Přidat >>** se zobrazí políčka pro nastavení nové podmínky.

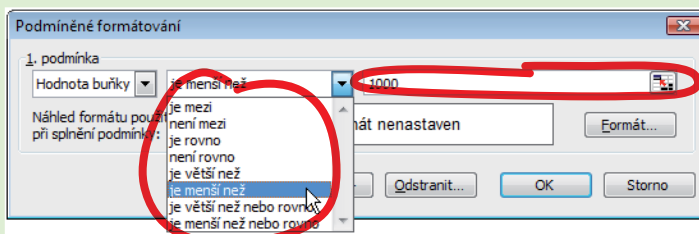

3 Jak nastavit podmíněné formátování na základě hodnoty buňky?

Nejprve označte buňky, pro které chcete formátování nastavit. Potom v nabídce **Formát** klikněte na příkaz **Podmíněné formátování**.

Hned v prvním políčku s názvem **1. podmínka** zjistíte, že podmínky pro formátování lze vytvořit buď na základě **hodnoty buňky**, nebo na základě **vzorce**. Vyberte položku **Hodnota buňky** a v sousedním políčku vyberte vztah (relaci), například **Je menší než**.

Pokud chcete, aby vás MS Excel upozorňoval například na všechny hodnoty, které budou menší než 1 000, pak do poslední políčka doplňte hodnotu **1000**. Tím jste vlastně ukončili vlastní nastavení podmínky. Nyní však ještě zbývá zadat, jak se má formát buňky měnit.

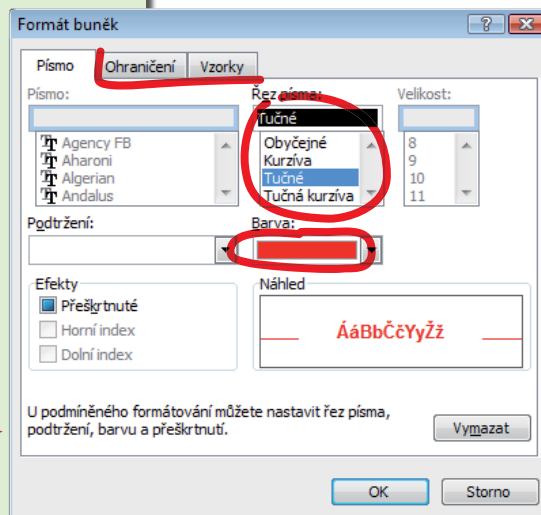
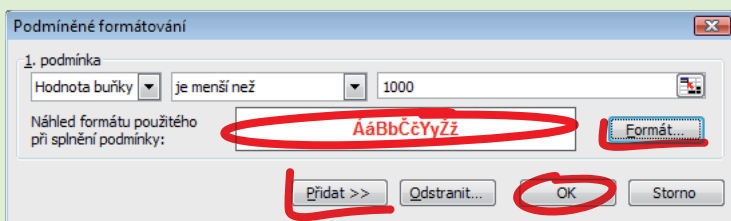

4 Jak nastavit změnu formátu?

Pokud nastavíte určitou podmínku, musíte nastavit i to, jak se budou označené buňky chovat při splnění zapsané podmínky. Například budete chtít, aby se písmo textu zobrazeného v těchto buňkách změnilo v červenou kurzivu nebo aby bylo červené a tučné. Proto je třeba nyní kliknout na tlačítko **Formát**.

Zobrazí se dialogové okno **Formát buněk** a v něm nastavte například barvu či velikost písma. Můžete však také nastavit podbarvení či ohrazení celé buňky (karty **Ohrazení** a **Vzorky**). Po kliknutí na tlačítko **OK** se celé nastavení formátu promítne do dialogového okna podmíněného formátování.

Nakonec stačí kliknout na tlačítko **OK** pro potvrzení nastavené podmínky, nebo na tlačítko **Přidat** pro nastavení podmínky další.

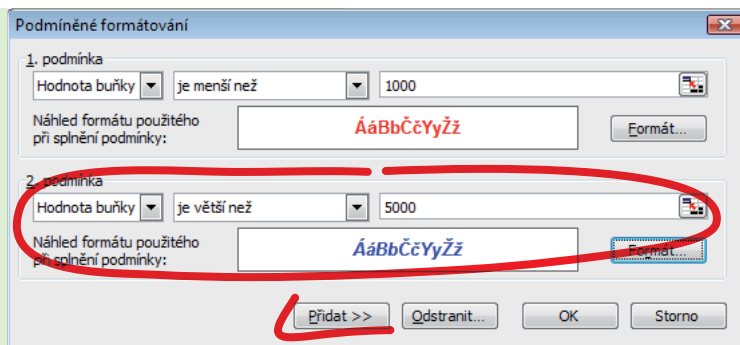

5 Jak nastavit další podmínky?

Pokud kliknete na tlačítko **Přidat**, zobrazí se políčka pro nastavení druhé podmínky. Budete postupovat podobně jako při nastavování podmínky první. To znamená, že ponecháte například volbu **Hodnota buňky** a poté ze sousedního políčka vyberete relaci **Je větší než**. Vedle do posledního políčka pak zapišete například hodnotu **5000**.

A opět můžete nastavit potřebné formátování (tlačítko **Formát**), například „modrá tučná kurziva“.

Pokud byste potřebovali ještě další, tedy třetí podmínku, klikněte na tlačítko **Přidat**. Jestliže vám dvě podmínky stačí, klikněte na tlačítko **OK**.

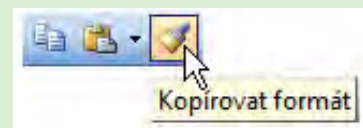

6 Lze podmíněné formátování nakopírovat na jiné buňky?

Podmíněný formát je běžné formátování buněk. Pokud tedy potřebujete stejné podmíněné formátování použít u jiných buněk, postupujte stejně jako při kopírování běžného formátu: Označte buňky, u kterých je podmíněné formátování už nastaveno, a na standardním panelu nástrojů klikněte na ikonu **Kopírovat formát**.

Kurzor myši se změní v křížek se štetcem a tímto křížkem pak přejedte přes ty buňky, na které potřebujete formát nakopírovat.

Kopírovat můžete samozřejmě i pomocí ikony **Kopírovat**, ale na nově označených buňkách pak již nepoužívejte ikonu nebo příkaz **Vložit**, ale příkaz **Vložit jinak** – prostřednictvím něj se totiž dá nastavit, co chcete zkopírovat.

POŘADÍ PODMÍNEK

Při zadávání podmínek je třeba pamatovat na to, že v okamžiku, kdy je splněna první podmínka, Excel další podmínky už netestuje.

Zapíšete-li například první podmínku ve tvaru **A1 je větší než 10**, druhou podmínku ve tvaru **A1 je větší než 20** a třetí podmínku ve tvaru **A1 je větší než 30**, pak Excel buňku s hodnotou **45** naformátuje podle první splněné podmínky (tedy **A1 je větší než 10**).

Jedním z možných řešení je to, že podmínky zadáte v opačném pořadí (první podmínka **A1 je větší než 30**, druhá podmínka **A1 je větší než 20** a třetí podmínka **A1 je větší než 10**).

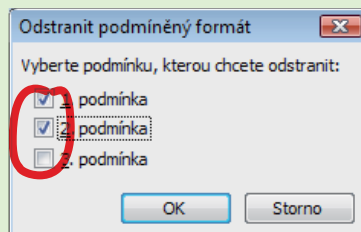
Druhým z možných řešení je zapsat podmínky tak, aby byla zadána horní i dolní hodnota, tedy první podmínka bude mít tvar **A1 je mezi 0 a 10**, druhá podmínka tvar **A1 je mezi 11 a 20** a třetí podmínka tvar **A1 je mezi 21 a 30**.

Text **je větší než, je mezi, je rovno** atd. najdete v rozbalovacím seznamu v dialogovém okně **Podmíněné formátování**.

7 Jak podmíněné formátování odstranit?

A co je potřeba udělat, pokud na určitých buňkách podmíněné formátování již nechcete? Nejprve označte ty buňky, u kterých chcete nastavené podmínky smazat. Potom v nabídce **Formát** opět klikněte na příkaz **Podmíněné formátování**, aby se zobrazilo dialogové okno pro nastavení podmíněného formátování.

Nyní již žádné další podmínky nenastavujte, pouze klikněte na tlačítko **Odstranit**. Zobrazí se dialogové okno pro označení podmínek, které chcete odstranit, a po potvrzení se označené podmínky podmíněného formátování smažou.

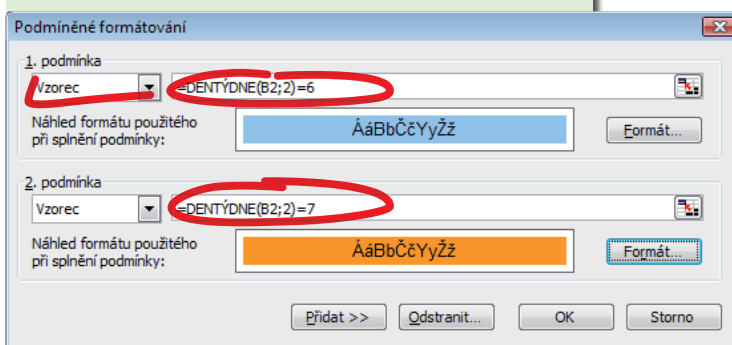
9 Jak vytvořit podmíněné formátování se vzorcem

Označte buňky s daty a otevřete dialogové okno **Podmíněné formátování**. Hned u položky **1. podmínka** vyberte možnost **Vzorec**. Vedle se zobrazí pouze jedno políčko, a to políčko pro vlastní zadání vzorce.

Aby podmíněný formát správně fungoval, musí vzorec vracet logickou hodnotu „pravda“ nebo „nepravda“. Musí také začínat znakem rovná se (=). Za tímto znakem následuje vlastní vzorec a ten je třeba si dobře rozmyslet. Pokud vhodně použijete funkci **Dentýdne()**, můžete buňky s daty nechat vhodně obarvit.

Podobně se dají použít i jiné funkce, například při testu, zda je určitá buňka prázdná (funkce **Je.prázdné**), nebo při testu chybových hodnot (funkce **Je.chybhodn**). Ale můžete také jen kombinovat relace a vlastní výpočty, například **=A2>Průměr(A2:A20)**.

Vše závisí na tom, co od nastaveného podmíněného formátu očekáváte – šíře použití těchto formátů je opravdu velká. Marie Franců

8 Jak je to se vzorci v podmíněném formátování?

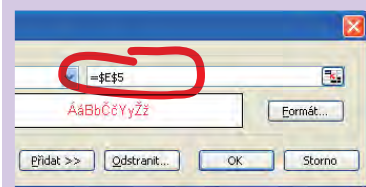
Nastavování podmínek tímto způsobem je trochu složitější, protože nemůžete použít rozbalovací nabídku pro zadání relací, ale vše musíte sami ručně zadat. Výhodou je však to, že podmínky nastavíte přesně tak, jak potřebujete. Může se jednat o dotazy na výpočet v dané buňce nebo o dotazy na hodnoty v jiných buňkách.

Představte si, že v rámci svého rozpisu potřebujete označit dny tak, aby soboty byly označeny modře a neděle oranžově. Podle data lze den v týdnu rozlišit za použití funkce **Dentýdne(pořadové;typ)** – tato funkce vrátí číslo od 1 do 7 na základě zadaného data (**pořadové**) a na základě **typu** (pro české prostředí se používá **typ = 2**). To znamená, že pokud výsledek bude 6 (sobota) nebo 7 (neděle), buňka se podle daného nastavení obarví.

TIP

Počítáte-li s tím, že se hodnoty zadané v podmíněném formátu mohou měnit (například je třeba počítat s měnícím se měnovým kurzem), pak při zadávání podmínek můžete místo zápisu konkrétní hodnoty vložit odkaz na buňku, ve které je hodnota zapsána.

Budete-li formát kopírovat na jiné buňky, zapište tento odkaz jako absolutní adresu.

Ty nejzajímavější přenosné aplikace naleznete na DVD přiloženém k tomuto číslu PPK, a to v rubrice Obsah DVD / USB.

Mějte své programy vždy po ruce!

Přecházíte mezi více počítači a vadí vám jejich rozdílná konfigurace? Chcete mít „svůj“ program na počítači, do něhož nemůžete nic instalovat? Chcete něco předvést na cizím počítači, ale nejste si jistí, že tam budete mít k dispozici potřebný software? Tyto problémy a mnoho dalších dokáží vyřešit přenosné neboli „portable“ aplikace.

▼ Přenosný e-mailový klient je velmi šikovný. Pokud však dostáváte hodně zpráv, řekne si klidně i o více než o gigabajt prostoru.

CO TO JSOU PŘENOSNÉ APLIKACE

Přenosné aplikace, které velmi často označujeme anglickým slovem „portable“ (*portable* znamená *přenosný*), jsou programy, které nevyžadují

Nejčastěji využijí přenosné aplikace lidé, kteří přecházejí mezi více počítači.

jí instalaci na systémový disk počítače. Nainstalují se na libovolné médium (zpravidla na USB flash disk nebo na externí pevný disk) a lze je spustit z jakéhokoli počítače, k němuž toto médium připojíte.

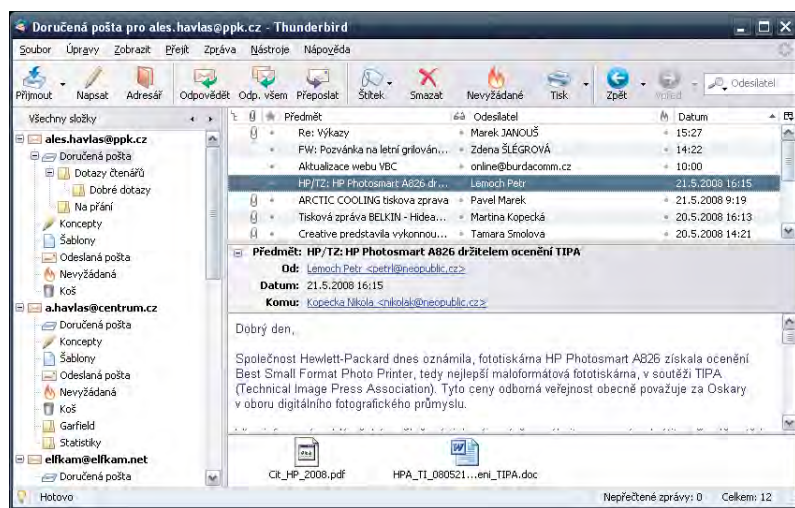
PROČ PŘENOSNÉ APLIKACE

Mohlo by se zdát, že výše uvedené můžete udělat s každým programem. A skutečně, většinu programů lze nainstalovat i na výměnné médium a budou fungovat. Ovšem zpravidla jen do té doby, než médium připojíte na jiném počítači. Tam už aplikace pravděpodobně zahlásí chybu a vypne se, popřípadě se vůbec nespustí.

Tento problém je způsoben tím, že instalace moderních programů nespočívá jen v jejich pouhém nakopírování na pevný disk a ve vytvoření zástupců. Instalátor dále přizpůsobí některá nastavení systému a vytvoří soubory či záznamy s nastavením aplikace. Přitom tyto soubory a záznamy jsou zpravidla uloženy mimo instalační složku programu. Když tedy aplikaci zkusíte spustit na jiném počítači, počítač je nemá k dispozici a nebude fungovat korektně.

JAK PŘENOSNÉ APLIKACE FUNGUJÍ

Logicky lze vyvodit, že aby byla aplikace přenosná, stačí ji pouze upra-

vit tak, aby její data i nastavení byly pohromadě v jedné složce. A skutečně tomu tak je. Z toho vyplývá jedna příjemná vlastnost. Přenosné programy nejsou žádným speciálním softwarem, jedná se o technicky upravené verze známých programů. (Přenosná aplikace tedy umí vše, co umí „originál“.) Díky tomu se nemusí uživatel učit ovládat nic nového, prostě jen použije ovladat verzi důvěrně známé aplikace.

K ČEMU JSOU PŘENOSNÉ APLIKACE

Nejčastěji využijí přenosné aplikace lidé, kteří přecházejí mezi více počítači. Vše potřebné si nainstalují na USB flash disk nebo na externí pevný disk a pak jim může být lhostejné, na kterém počítači pracují. Vždy mají svoje aplikace i s nastavením k dispozici. Pozor, pod slovem „nastavení“ se mohou v tomto případě ukrývat i důležitá data! Například e-mailů v poštovním klientu, událostí a schůzek v kalendáři a podobně.

Tento přístup má jeden příjemný druhotný efekt. Pokud počítač „zkolabuje“, uživatel nemusí nic zachraňovat

ani zdlouhavě nastavovat. Prostě jen připojí médium s portable programy k jinému počítači (resp. ke stejnému, narychlo přeinstalovanému počítači). Tuto výhodu člověk sice nevyužije často, o to víc ale v krizové situaci potěší.

Další výhodou je, že přenosné aplikace můžete využít i na počítači, na němž nemůžete nic instalovat. Stačí mít možnost připojit paměťové médium. Stejně tak můžete použít přenosnou aplikaci na počítači, na němž instalovat můžete, ale nechcete. Například když potřebujete něco předvést kolegovi či kamarádovi.

PŘENOSNÉ APLIKACE A BEZPEČNOST

Velkou devízou přenosných aplikací jsou i mnohé bezpečnostní výhody. Například když používáte svůj přenosný prohlížeč na cizích nebo veřejných (v knihovnách, internetových kavárnách) počítačích, chráníte zároveň i své soukromí. Všechny zadané adresy, záložky, historii formulářů a další údaje si totiž odnesete společně s portable prohlížečem. Na počítači nezůstane nic. Díky tomu můžete využít třeba i šikovnou možnost ukládat hes-

▼ Díky Mirandě IM Portable si můžete povídat se svými přáteli i z počítače, na němž nelze nainstalovat oficiální ICQ klient.

la k webovým účtům. I když sdílíte počítač s více lidmi, stačí odpojit médium s přenosnou aplikací, a hesla jsou v bezpečí. Jinými slovy, důvěrné údaje uložené v programech máte neu-

◀ Stále něco zapomínáte? Přenosný kalendář vám pomůže.

Nikdo nemá možnost získat z vašeho počítače citlivé informace.

stále u sebe a pod kontrolou. Nikdo tedy nemá možnost získat z vašeho počítače nějaké citlivé informace. (Společně s přenosnými aplikacemi můžete na médium přenášet i důvěrné soubory.)

Některé programy jsou přenosné samy o sobě. Pokud totiž aplikace nepotřebuje zvláštní konfiguraci systému a neukládá své nastavení do systémových složek, je její instalace prakticky zbytečná (obvykle se jen vytvoří zástupci programu). Stačí i prosté zkopírování na paměťové médium. „Běžná“ verze takové aplikace je tedy zároveň i verzí přenosnou.

Pokud autor nabízí aplikaci v podobě archivu (zpravidla ve formátu ZIP) – jeho obsah stačí zkopírovat na disk a program pak spustit –, jedná se právě o program s možností jej přenášet, i když tato možnost není uvedena. V některých případech nabízí autor obě verze, tedy verzi s instalátorem i verzi v archivu. Je-li tomu tak, pak lze verzi s instalátorem úspěšně nainstalovat na přenosné paměťové médium.

ZAJÍMAVÉ PŘENOSNÉ APLIKACE

Firefox Portable – internetový prohlížeč
http://download.chip.eu/cz/Firefox-Portable_119855.html

Opera@USB – internetový prohlížeč a e-mailový klient
http://download.chip.eu/cz/Opera_USB_156336.html

Thunderbird Portable – e-mailový klient a adresář
http://download.chip.eu/cz/Thunderbird-Portable_119875.html

Miranda IM Portable – multiprotokolový IM klient (tzv. kecálek)
http://download.chip.eu/cz/Miranda-IM-Portable_161636.html

Pidgin Portable – multiprotokolový IM klient (tzv. kecálek)
http://download.chip.eu/cz/Pidgin-Portable_161656.html

FileZilla Portable – FTP klient
http://download.chip.eu/cz/FileZilla-Portable_161596.html

OpenOffice.org Portable – balík kancelářských programů
http://download.chip.eu/cz/OpenOffice.org-Portable_136572.html

AbiWord Portable – textový editor formátů DOC a RTF
http://download.chip.eu/cz/AbiWord-Portable_173216.html

SunBird Portable – osobní manažer (kalendář, připomínáč)
http://download.chip.eu/cz/Sunbird-Portable_168576.html

Rainlendar Lite – osobní manažer (kalendář, připomínáč)
http://download.chip.eu/cz/Rainlendar-Lite_108215.html

Sumatra PDF Portable – jednoduchý prohlížeč souborů PDF
http://download.chip.eu/cz/Sumatra-PDF-Portable_1614470.html

GIMP Portable – pokročilý grafický editor
http://download.chip.eu/cz/GIMP-Portable_691293.html

Audacity Portable – editor zvukových záznamů
http://download.chip.eu/cz/Audacity-Portable_166696.html

VLC Media Player Portable – přehrávač multimédií s vlastními kodeky
http://download.chip.eu/cz/VLC-Media-Player-Portable_154236.html

7-Zip Portable – archivační program, správce souborů
http://download.chip.eu/cz/7-Zip-Portable_161676.html

Eraser Portable – „skartovačka“ dat (neobnovitelné mazání souborů)
http://download.chip.eu/cz/Eraser-Portable_1645597.html

InfraRecorder Portable – program na vypalování CD/DVD.
http://download.chip.eu/cz/InfraRecorder-Portable_3230756.html

DeepBurner Portable Edition – program na vypalování CD/DVD
http://download.chip.eu/cz/DeepBurner-Portable-Edition_133112.html

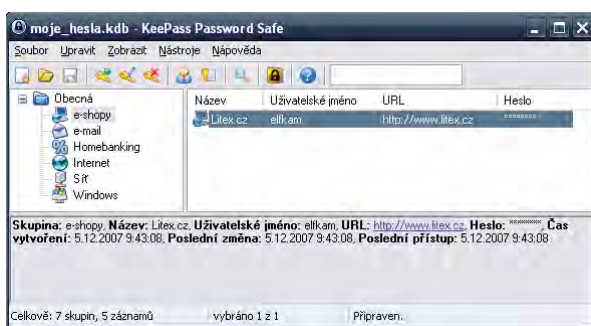
KeePass Portable – správce hesel (bezpečně uloží hesla)
http://download.chip.eu/cz/KeePass-Portable_1108250.html

Sudoku Portable – populární logická hra
http://download.chip.eu/cz/Sudoku-Portable_164676.html

Mines-Perfect Portable – populární logická hra (miny)
http://download.chip.eu/cz/Mines-Perfect-Portable_3230214.html

NEVÝHODY PŘENOSNÝCH APLIKACÍ

Jak jsme již naznačili dříve, z technického hlediska nejsou s přenosnými aplikacemi žádné problémy. Stačí je nainstalovat na médium s možností okamžitého zápisu (to vyluču-

◀ Desítky hesel k různým službám si pamatovat nemusíte. Stačí znát heslo ke správci hesel nazvanému KeePass Portable.

je jen CD a DVD), a můžete je spustit ve všech počítačích s podporovaným operačním systémem a s možností toto médium připojit. Dokonce není problém, když na počítači, na němž chcete spustit portable verzi nějakého programu, je již jeho verze „normální“. V některých případech pouze nelze spustit obě najednou. Ale dva stejné programy budete chtít použít jen stěží.

Jedinou vážnou nevýhodou přenosných aplikací tedy zůstává zvýšená pravděpodobnost, že o ně v důsledku ztráty nebo odcizení paměťového média přijdete. Kromě opatrnosti

se můžete tomuto problému snadno bránit i zálohováním. Zálohovat lze na pevný disk počítače, ale třeba i na druhé paměťové médium, které poté můžete klidně i uzamknout do trezoru. A pokud se bojíte, že by obsah případného ztraceného/odcizeného paměťového média mohl někdo zneužít, není nic snazšího než data na něm uložená zašifrovat. K tomu se ideálně hodí moderní USB flash disky; ty mají dostatečnou kapacitu (běžně až 16 GB) a podporu pro šifrování mají již vestavěnu. Nebudete tedy ani potřebovat žádný další software. ■ aha

▲ Oblíbený prohlížeč Firefox můžete nosit i na svém USB disku. Výhodou je, že nepotřebuje moc místa – maximálně několik desítek MB.

Windows XP opět v plné síle

Přestože Windows XP budila při příchodu na trh dost rozporné reakce, dnes jde o nejrozšířenější operační systém a řada uživatelů se s ním nehodlá jen tak rozloučit. Není divu. Systém se za sedm let existence podařilo dostatečně vyladit, hardwarové nároky jsou z dnešního pohledu dost nízké a podpora ze strany výrobců hardwaru i softwaru je vynikající.

Pokud neplánujete v nejbližší době přechod na Windows Vista, poradíme vám, jak Windows XP udržet při síle a jak doplnit nové funkce, které jsou jinak známé hlavně z Windows Vista.

TŘETÍ SERVISNÍ BALÍČEK PRO WINDOWS XP

Microsoft v květnu vydal třetí servisní balíček (SP3) pro Windows XP. Servisní balíček (anglicky *Service Pack*, odtud zkratka *SP*) je soubor nejrozličnějších záplat a oprav, řešících bezpečnostní zranitelnost systému a vylepšujících jeho chod a některé funkce.

Zatímco SP2 z roku 2004 přinesl řadu nových funkcí, SP3 se skutečně zaměřuje zejména na servisní úpravy. Objevují se sice i některé nové prvky, ale ty pro domácí uživatele nemají valný význam. Přesto se SP3 vyplácí nainstalovat, zejména pokud počítač pravidelně neaktualizujete. SP3 totiž obsahuje všechny dříve vydané opravy.

SP3 pro Windows XP naleznete na našem DVD. Instalace je jednoduchá,

Windows Vista jsou sice na trhu již déle než rok, ale většina uživatelů stále preferuje Windows XP. Microsoft se sice snaží Windows XP poslat do důchodu co nejdříve a uživatele přimět k přechodu na Windows Vista, ale „ikspéčka“ ještě neřekla své poslední slovo.

vše důležité udělá instalační program za vás. Samozřejmě komunikuje v češtině. Ale pozor, na některých počítačích může SP3 za jistých okolností působit problémy. Jde o některé počítače s procesory AMD, o značkové počítače Hewlett-Packard a o počítače s programem Norton 360. Pokud váš počítač patří do některé ze zmíněných „rizikových“ skupin, před instalací SP3 rozhodně nepodceňujte zálohování důležitých dat.

Servisní balíček s pořadovým číslem tři je zřejmě již poslední, který Microsoft pro Windows XP uvolnil. Záplaty na bezpečnostní zranitelnost však bude vydávat dál, a to až do dubna roku 2014, takže se nemusíte bát, že by vás Microsoft nechal napospas virům a hackerům.

FUNKCE Z WINDOWS VISTA PŘÍMO OD MICROSOFTU

Vedle oprav Microsoft dnes pro uživatele Windows XP nabízí i několik programů známých ze základní výbavy Windows Vista. Jde například o webový prohlížeč **Internet Explorer 7**. Ten je oproti předchozí verzi výrazně bezpečnější, a navíc přináší prvky známé z moderních prohlížečů, jako jsou Firefox a Opera. Řeč je samozřejmě o prohlížení stránek v panelech, ochraně před podvodnými weby nebo o RSS čtečce.

Z výbavy Windows XP pravděpodobně znáte e-mailového klienta Outlook Express 6. To je „dědeček“, který nesplňuje požadavky uživatelů a který je (zejména kvůli chybějícímu filtru nevyžádaných e-mailů) už téměř nepoužitelný. Microsoft proto připravil nového e-mailového klienta **Windows Live Mail**, který vedle filtrování spamu a ochrany před phishingem nabízí nově RSS čtečku propojenou právě s Internet Explorerem 7.

Dalším programem z rodiny Windows Live, kterou jsme vám

blíže představovali v PPK 1/2008, je **Windows Live Fotogalerie**. Jde o vylepšenou verzi programu Windows Fotogalerie z Windows Vista, určeného pro správu, prohlížení, základní úpravy a sdílení fotografií, resp. obrázků obecně.

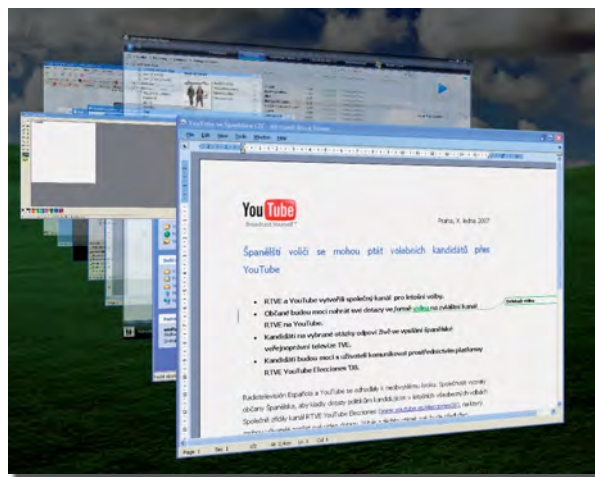
Jednou z těch chválených funkcí ve Windows Vista je rychlé vyhledávání souborů a prohledávání disku. Ale ani uživatelé Windows XP nemusi zůstat u vyhledávání pomalého a nepřesného. Microsoft totiž vydal šikovný nástroj **Windows Desktop Search**, který funguje na podobném principu jako nové hledání ve Windows Vista a nahrazuje dosavadní vyhledávání ve Windows XP. Jeho výhodou je především vyšší rychlost a také vyšší přesnost. Výsledky vyhledávání jsou nezávislé na velikosti disku poskytovány téměř okamžitě. Samozřejmostí jsou náhledy na nalezené soubory, aniž byste museli otvírat třeba prohlížeč obrázků nebo textový editor.

Do Windows XP můžete také doinstalovat nejnovější verzi programu Windows Media Player a stále relativně nový program Windows Defender. Oba jsou jinak základní součástí Windows Vista.

▲ Postranní panel může obsahovat mnoho užitečných miniaplikací.

▼ Prostorové přepínání oken jako ve Windows Vista – pouze bez velkých hardwarových nároků.

▲ I Windows XP mohou mít elegantní vzhled.

Jedenáctá verze **Windows Media Playeru** je po několika nepříliš povedených pokusech Microsoftu příjemným překvapením. Uživatelské rozhraní je intuitivní a vůbec celý program už není tak neohrabaný jako dříve. Přítomny jsou téměř všechny funkce, které lze od multimediálního programu vyžadovat. Přehraje filmy na DVD i hudbu v MP3 (a samozřejmě všechny rozšířenější formáty audia a videa), poslouží při sledování internetového televizního vysílání (např. České televize), šikovná je i knihovna multimediálních souborů, ve které si můžete snadno seřadit svou hudbu spolu s filmy. Obsah knihovny lze samozřejmě prohledávat, takže není problém najít konkrétní skladbu podle jejího jména, jména alba či interpreta.

Výše zmíněný **Windows Defender** je velmi dobrý program pro boj se spywarem a dalšími obtížnými programy, takže je praktickým doplňkem klasického antivirového programu. Ochraňuje počítač v reálném čase díky rezidentnímu štítu s nastavitelnou důkladností ochrany. Kdykoliv lze ale spustit test pro hledání spywaru, a to rychlý základní, delší důkladný nebo zaměřený jen na obsah zvolených složek. Vedle ručního spuštění testu lze využít i naplánování pravidelných testů.

ŠIKOVNÉ PROGRAMY OD KONKURENCE

Vylepšit schopnosti Windows XP však dokážou i programy od jiných společností, než je Microsoft, a často to dělájí i lépe. Například místo webového prohlížeče Internet Explorer 7 a e-mailového klienta Windows Live Mail si můžete nainstalovat ještě lepší **Firefox** a **Thunderbird**.

Kvalitní vyhledávání souborů na pevném disku nabízí vedle Microsoftu také Google ve svém balíčku **Google Desktop**, jehož součástí je i postranní panel určený na plochu. (Ten jen velmi podobný postrannímu panelu z Windows Vista.) Také na něj můžete přidávat různé miniaplikace alias

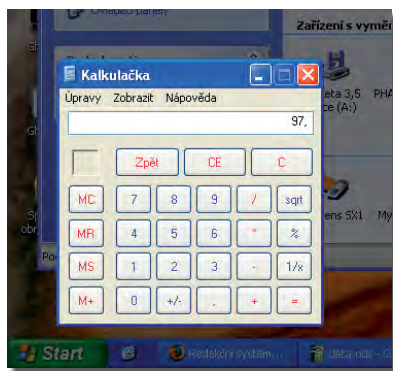
gadgets. Pokud však chcete samostatný postranní panel, určitě vyzkoušejte velmi dobré programy **Desktop Sidebar** či **Yahoo Widget Engine**.

Šikovným rozšířením pracovní plochy jsou panely **RocketDock** a **ObjectDock**. Pro ty ani ve Windows Vista neexistuje alternativa. Jejich tvůrci se totiž inspirovali u konkurenčního operačního systému Mac OS X. Pomocí těchto panelů můžete rychle spouštět důležité programy, oblíbené hry, otvírat často potřebné složky a soubory nebo navštěvovat oblíbené webové stránky.

Pokud pracujete s větším množstvím otevřených oken, určitě se vám hodí některý z řady nástrojů pro snadné přepínání mezi nimi. Ve Windows XP k tomu sice slouží klávesová zkratka Alt+Tab, ovšem jí vyvolávané menu není žádným zázrakem uživatelské přívětivosti. Programek **TaskSwitchXP** toto menu nahrazu-

Šikovným rozšířením jsou panely RocketDock a ObjectDock. Jejich funkci nenajdete ani ve Windows Vista.

je podstatně praktičtější obrazovkou s náhledy na jednotlivá otevřená okna. To program **WinFlip** rovnou

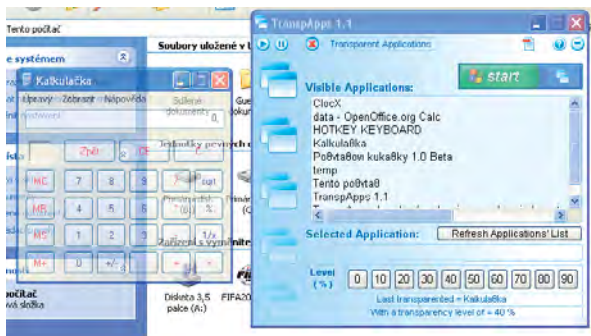

přidává 3D přepínání mezi okny ve stylu Windows Vista, ale s podstatně nižšími hardwarovými nároky. Vhod vám může přijít i utilita **Visual Task Tips**, díky které se po najetí na tlačítka na hlavním panelu zobrazují plovoucí náhledy oken, těmito tlačítky zastoupených.

Když už jsme u vylepšování uživatelského rozhraní, určitě musíme zmínit virtuální plochy. Funkce, která je uživateli Linuxu notoricky známá, se v žádných Windows doposud neobjevila, a je to velká škoda. Ještěže tu je třeba praktický program **Knocks Virtual Desktops**. Díky němu můžete například na jedné vir-

tuální ploše pracovat s digitálními fotografiemi nebo domácím videem a na druhé připravovat materiály do práce či do školy, jako kdybyste měli dva nebo více monitorů. Jednotlivé běžící programy se vám nebudou plést, a když budete chtít přejít od jedné činnosti k druhé, ale nebudete chtít některé programy zavírat a jiné spouštět, stačí jen přepnout na jinou virtuální obrazovku, resp. plo-

▼ Je libo průhledná okna?

chu. Takových ploch můžete mít díky programu **Knocks Virtual Desktops**, kolik chcete. U každé plochy je možno nastavit vlastní pozadí. Otevřená okna lze mezi virtuálními plochami přesouvat. Mezi obrazovkami můžete přepínat buď myší, nebo pomocí klávesových zkratk.

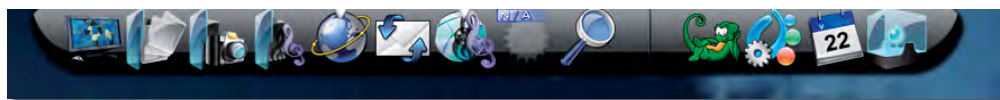
WINDOWS XP DO STARÉHO ŽELEZA NEPATŘÍ

Jak vidíte, do Windows XP lze doplnit funkce, které nemají ani Windows Vista. Pokud vám Windows XP vyhovují, není důvod spěchat s jejich výměnou za novější verzi. Existují však funkce, které Windows XP nabídnout nemohou. Na omezení by mohli v blízké budoucnosti narazit zejména nároční hráči počítačových her.

Běžná Windows XP na rozdíl od 64bitových edicí Windows Vista podporují maximálně 4 GB operační paměti a DirectX 10 je i přes protesty na všech frontách jenom součástí systému Windows Vista. I tak ale Windows XP mají stále co nabídnout, lze do nich doplnit řadu nových šikovných funkcí a rozhodně nepatří do starého železa.

■ Jiří Macich ml., jiri@macich.net

▼ Funkci podobnou panelu ObjectDock byste i ve Windows Vista hledali marně.

MS Excel 2003

www.microsoft.com/cze

- Jak tisknout na každý list názvy sloupců.
- Jak tisknout jen část dat.
- Jak upravit měřítko tištěné tabulky.
- Jak zadat největší počet potištěných listů.

Tisk velkých tabulek

Při práci s rozsáhlými tabulkami možná používáte ukotvení příček. To znamená, že neustále vidíte záhlaví jednotlivých sloupců (případně řádků), abyste údaje mohli správně doplňovat a abyste je omylem nezapsali do jiné buňky.

Po vytištění veliké tabulky byste možná uvítali to, aby se na každé nové stránce nejprve vytisklo záhlaví tabulky a teprve potom vlastní data. Bylo by to přehledné a při prohlížení byste se nemuseli vracet k záhlaví na první stránce.

1 Jak nastavit tisk názvů sloupců (záhlaví tabulky) na všech stránkách?

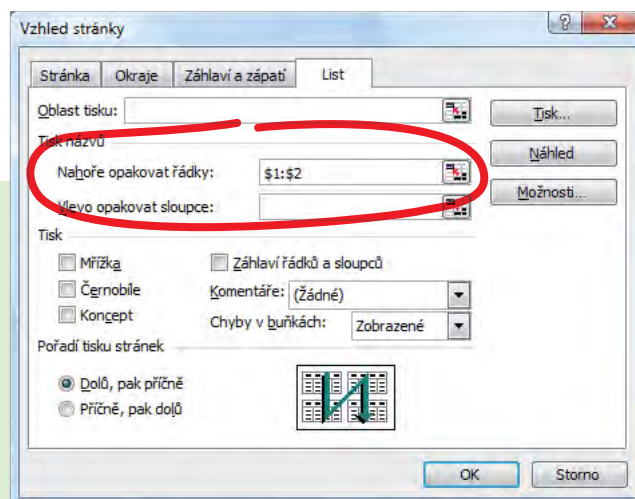
Klikněte v nabídce **Soubor** na příkaz **Vzhled stránky**. Zobrazí se dialogové okno a v něm přejděte na kartu **List**.

Podívejte se, kde se nachází část **Tisk názvů**. Všimněte si, že obsahuje dvě políčka, a to **Nahore opakovat řádky** a **Vlevo opakovat sloupce**.

V prvním z nich označte jeden nebo více řádků (stačí podržet levé tlačítko myši a na listu přejet myší přes libovolnou buňku daného řádku nebo řádků). Tím určíte, že tyto řádky se mají během tisku opakovat. To znamená, že nejprve se na nové stránce vytisknou tyto řádky (názvy sloupců tabulky) a teprve potom data.

Pokud zadáte podobně nějaké sloupce do políčka **Vlevo opakovat sloupce**, pak by se tyto sloupce tiskly na nových stránkách tehdy, když má soubor více stránek na šířku (vedle sebe).

Poznámka: Políčka **Tisk názvů** nejsou přístupná, pokud dialogové okno **Vzhled stránky** otevřete v náhledu.

2 Jak vytisknout pouze část dat z velké tabulky?

Zde se nabízí několik možností.

Obecně ve všech verzích MS Excelu vždy funguje tisk prostřednictvím dialogového okna **Vzhled stránky**. Pokud v tomto okně, stejně jako v předchozím případě, přepnete na kartu **List**, uvidíte hned nahoře políčko **Oblast tisku**.

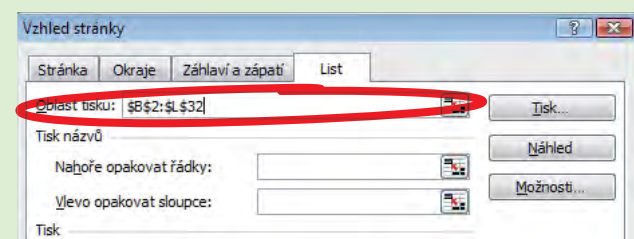
Pokud kurzor umístíte do políčka **Oblast tisku**, můžete tahem myši vyznačit oblast určenou pro tisk. Nevyznačujte však nesouvislé oblasti, protože každá nesouvislá část by se pak tiskla na samostatný list papíru.

Pokud budete chtít oblast stránky pro tisk zrušit či změnit, stačí toto dialogové okno znovu otevřít a uvedené adresy oblasti vymazat, nebo pouze opravit.

Poznámka: Políčko **Oblast tisku** není přístupné, pokud dialogové okno **Vzhled stránky** otevřete kliknutím na tlačítko v okně **Náhled tisku**.

Oblast stránky pro tisk můžete nastavit také tak, že nejprve na listu označíte určitou oblast a potom v nabídce **Soubor** kliknete na příkaz **Oblast tisku** a poté na příkaz **Nastavit oblast tisku**.

Podobně oblast tisku i zrušíte. Stačí v nabídce **Soubor** kliknout na příkaz **Oblast tisku** a poté na položku **Vymazat oblast tisku**.

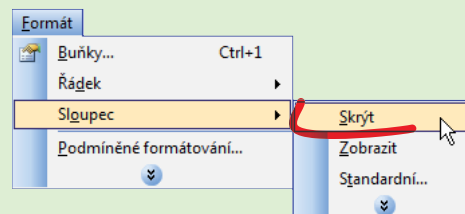
3 Jak nevytisknout pomocné řádky či sloupce

Ve sloupcích či řádcích tabulky někdy mohou být různé pomocné výpočty nebo informace, které nechcete tisknout. V takovém případě nestačí vyznačit nesouvislé oblasti pro tisk, protože jednotlivé části by se vytiskly na samostatný list papíru.

Nejllepší je dané sloupce (řádky) označit a v nabídce **Formát** kliknout na příkaz **Sloupec** (nebo **Řádek**) a potom na příkaz **Skrýt**.

Takto se označené sloupce (řádky) skryjí a MS Excel je zahrne do tiskové oblasti. Celá tabulka se však vytiskne jako souvislá oblast. Data se vytisknou, aniž se pomocné sloupce musí odstraňovat.

Poznámka: Skryté sloupce (řádky) se zobrazí po výběru příkazů **Sloupec (Řádek)** a **Zobrazit** z nabídky **Formát**.

ZÁHLAVÍ TABULKY A ZÁHLAVÍ STRÁNKY

Záhlaví tabulky je ten řádek (nebo řádky) tabulky, ve kterém jsou zapsány názvy jednotlivých sloupců (např. **Cena**, **Rok výroby**, **Počet kusů** atd.).

Záhlaví řádků a sloupců je takové označení řádků a sloupců, které používá Excel. Pro sloupce to jsou písmena **A**, **B**, **C**, **D**, ... na horním okraji tabulky a pro řádky to jsou čísla **1**, **2**, **3**, ... na levém okraji tabulky.

Záhlaví a zápatí stránky je text, který je vytištěn na horním nebo dolním okraji každého listu papíru. Záhlaví stránky je vidět pouze při náhledu tisku nebo na výtisku tabulky.

4 Jak zmenšit počet stránek pro tisk?

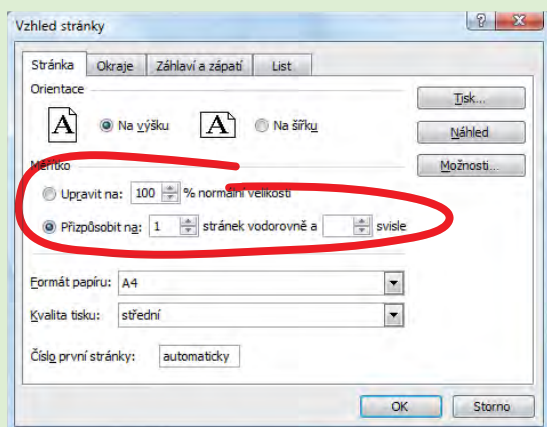
Už se vám někdy stalo, že tabulka byla širší a kousek tabulky se tiskl až na další stránku? Postačí, když tabulku pouze procentově zmenšíte – tabulka se pak vytiskne na šířku na jednu stránku.

V nabídce **Soubor** klikněte na položku **Vzhled stránky** a přejděte na kartu **Stránka**. Zde si všimněte části s názvem **Měřítko**.

První volbou **Upravit na:** lze velikost pro tisk přímo nastavit v procentech. Je jedno, zda se bude jednat o zvětšení, či o zmenšení.

Zajímavá je však i druhá volba, a to **Přizpůsobit na:**. MS Excel totiž sám podle počtu stránek, které byly zadány pro tisk ve směru vodorovném či svislém, navrhne nejvhodnější procento pro zmenšení.

Poznámka: Pokud nevíte například to, na kolik stránek se má tabulka vytisknout ve směru vodorovném, ponechtejte políčko prázdné. MS Excel se pak bude řídit pouze podle počtu stránek zadaných na šířku.

7 Jak vytvořit záhlaví a zápatí stránky

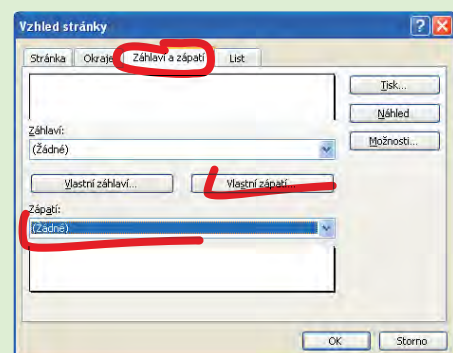
Chcete-li, aby se v horní nebo dolní části každé vytiskné stránky opakoval stejný text (například název sešitu, datum tisku apod.), je třeba vytvořit záhlaví nebo zápatí stránky.

Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Vzhled stránky** a v dialogovém okně klikněte na záložku **Záhlaví a zápatí**.

Horní část této karty je určena pro tvorbu záhlaví a spodní část pro tvorbu zápatí – postup je stejný, popíšeme postup pro zápatí.

Excel nabízí několik předem připravených zápatí: Kliknutím rozbalte seznam **Zápatí** a prohlédněte si, co nabízí. Pokud si z nabídky vyberete, na vybrané zápatí klikněte a okno uzavřete kliknutím na tlačítko **OK**. Chcete-li zápatí vytvořit sami, klikněte na tlačítko **Vlastní zápatí**, a zobrazí se okno pro editaci zápatí. Zápatí je rozděleno na tři části: levou, prostřední a pravou. Do jednotlivých částí запиšte texty, které chcete v zápatí mít (není nutné vyplnit všechny tři části), a dialogové okno zavřete kliknutím na tlačítko **OK**.

Okno také nabízí tlačítko pro formátování textu (první zleva) a tlačítka pro vložení polí (číslo stránky a jejich celkový počet, datum a čas atd.). ■ Marie Franců

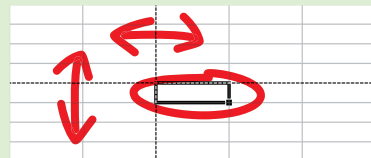

5 Jak zalomit stránky určené pro tisk?

Při prvním použití příkazu **Náhled** se na listu zobrazí kolmé čárkované čáry, které ukazují takzvané stránkové zlomy. Jestliže jste do zalamování nijak nezasažovali a tyto čáry se objevily automaticky, jedná se o měkké zalomení stránek. Při jakémkoliv změně šířky sloupců či výšky řádků se tyto čáry posunou a takto to bude na vytištěných stránkách vypadat ve skutečnosti.

Pokud ale potřebujete ovlivnit to, kde má určitá stránka při tisku začínat či končit, můžete použít takzvané tvrdé zalamování stránek. Aktivujte tu buňku, kterou má následující stránka začínat, a potom z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Konec stránky**.

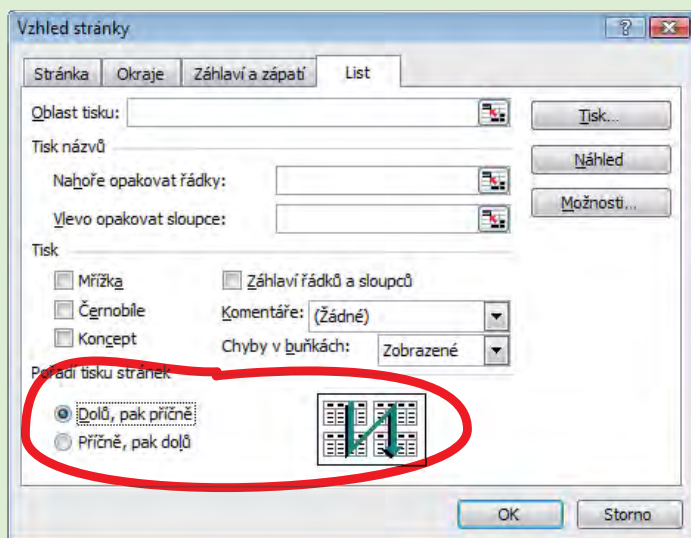
*Poznámka: Vlastní zlomy stránek se odstraní též v nabídce **Vložit** – zde se objeví příkaz **Odstranit konec stránky**, ale platí jen pro tu buňku, která byla označena v okamžiku ukládání konce stránky.*

6 Jak je to s pořadím číslování u velkých tabulek?

Jestliže pracujete s dlouhými tabulkami, které však při tisku vyjdou na šířku jedné stránky, pak se vás toto nastavení vůbec nemusí týkat. Pokud jsou však tabulky velké na šířku i na délku, je třeba určit, zda má MS Excel číslovat stránky nejprve směrem vodorovným a pak svislým, nebo nejprve směrem svislým a teprve potom vodorovným.

V záhlaví listu zadáte pole pro číslování, kde ale zadat směr číslování? V nabídce **Soubor** klikněte na příkaz **Vzhled stránky** a v zobrazeném dialogovém okně přejděte na kartu **List**. V dolní části je část s názvem **Pořadí tisku stránek**. Kliknutím na volbu **Dolů, pak příčně**, nebo na volbu **Příčně, pak dolů** zvolte směr číslování stránek. Ve skutečnosti to není jen směr číslování, ale i pořadí tisku stránek.

JAK SI PROHLÉDNOUT STRÁNKU PŘED TISKEM

Chcete-li se podívat, jak se tabulka nebo její část vytiskne, použijte náhled tisku.

Nastavte všechny požadované hodnoty (záhlaví, tisk názvů sloupců, měřítko tisku apod.) a poté z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Náhled** (pozor, nezaměňujte s příkazem **Náhled webové stránky**). Na obrazovce se objeví okno, ve kterém je zobrazena první vytištěná stránka. V horní části okna je panel s tlačítky. Je-li tisk rozložen na více stránek, můžete je postupně zobrazit pomocí tlačítek **Další** a **Předchozí**. Prohlížení náhledu ukončíte kliknutím na tlačítko **Zavřít** na panelu (pozor, kliknete-li na tlačítko **Zavřít** v titulkovém pruhu okna, ukončí se práce s tabulkovým procesorem).

Chytře na jazyky

Ceny pro pět výherců věnovala společnost LangSoft. Můžete získat programy PC Translator 2007 (GB + D), PC Translator 2007 (GB), PC Translator 2007 (D), Language Teacher Komplet 2007 L2 (GB + D + F + SP + IT + RU) nebo Language Teacher 2007 (GB).

Firma LangSoft, s. r. o., vyrábí elektronické slovníky a překladače PC Translator a programy Language Teacher pro výuku cizích jazyků.

Kontakt: LangSoft, s. r. o.,
Mezi Újezdy 225, 687 52 Korytná,
tel. 572 693 155, 572 693 578, fax: 572 694 004.
www.langsoft.cz

Objednávky i veškeré dotazy ohledně cen nabízených produktů zasílejte na e-mailovou adresu info@langsoft.cz nebo obchod@langsoft.cz.

Kolik jazykových verzí výukového programu Language Teacher firma LangSoft nabízí?

a) dvě, b) šest, c) devět.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete **do 30. června 2008** na korespondenčním lístku označeném heslem **LangSoft** na adresu Burda Communications, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu krizovka12@ppk.cz. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!

Můžete také zaslat na tel. číslo **903 3303 SMS** v následujícím tvaru: **SOUTEZ PPK12 X TAJENKA Jmeno Prijmeni Ulice Mesto PSC**. Místo X uveďte písmeno správné odpovědi (a, b nebo c) a místo slova TAJENKA napište tajenku křížovky. SMS může obsahovat max. 160 znaků, a to bez diakritiky. Cena SMS je 3 Kč včetně DPH. Službu SMS technicky zabezpečuje společnost Airtoy, a. s. Jména výherců uveřejníme v PPK č. 15/2008.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zaslání nabídky obchodu nebo služeb.

POMŮCKY: ISOLA, LYON, RL, TOSA	KANADSKÝ ZPĚVÁK	2. DÍL TAJENKY	HLIDÁNÍ	MPZ LIBANONU	TĚLO (ANAT.)	JMÉNO LENDLA	ÚSILÍ	ZKRATKA PRAŽSKÉ UNIVERZITY	SÍDLO VE FRANCII	GONIO- METRICKÁ FUNKCE	3. DÍL TAJENKY	TUČNO- LÍSTÁ ROSTLINA
INICIÁLY SKLAD, VIVALDIHO		ITALSKÝ STAVITEL CINNÝ V PRAZE				NÁRAZY KRVE SÍČI VLÁKNO					TUMÁS	
PÍSMENO ŘECKÉ ABECEDY		1. DÍL TAJENKY STRAŠIT									CHEM, ZN, HLINIKU BÝV, ZKR, OBCH, DOMU	
UCTIVÁNÍ				ANGLICKÝ "POŠTA"				NA ONO MÍSTO				
PLOŠNÁ MIRA (SLOV.)				LATINSKÝ "PŘED"				ČÁST PRAHY 4				
SMYČKY ROZKOŠ									STARÁ FRANC. MINCE			SÍDLO VE FRANCII
STRÁŇ									AFRICKÝ SAVEC PŘÍBUZNÝ ŽIRAFĚ	RÍMSKÝ 6 RAJSKÉ JABLIČKO		
ROKY									DROP (ZOOL.)			
A PODOBNÉ (ZKR.)				OBÝVATELKA SVĚTADILU	PENĚŽNÍ ÚSTAV				KRUH			
ZBÁBĚLEC									AMISŮV PŘÍTEL			
ZÁLIV V JAPONSKU									JUVIOVÉ OŘECHY			
DŽIN MOHAMEDŮV DRUH				BRIDŽOVÝ VÝRAZ	OSUDOVÉ ZNAMENÍ	NETKANÁ LÁTKA	AUTOMOBIL	BÝV, JUGOSL. STÁTNÍK PEVNÝ SPOJ				ASIJSKÝ ZAVLA- ŽOVACÍ PŘÍKOP
ŘEKA V TURECKU					OPASKY (NÁREČNÉ)				NAŠE POL. STRANA	PARDOVA HORA		
JIHO- AFRICKÁ PROVINCE					4. DÍL TAJENKY PŘEDLOŽKA						EVROPAN ŘEKA V RUSKU	
ZKR. AUTO- MOTOKLUBU				POSVÁTNÍ PERSKÉ KNIHY					ŠACHTY			
SPZ SVITAV				KARATEL					AMERIČAN (HANLIVÉ)			

LangSoft
Translation & Educational
Technologies

Tajenka křížovky z PPK 9/2008 zní: Buďte v pohodě. Máte Norton.

Správná odpověď na soutěžní otázku: Útoky, které se za pomoci podvodných e-mailů snaží vylákat přihlašovací údaje od uživatelů internetbankingu, se nazývají phishing (odpověď c).

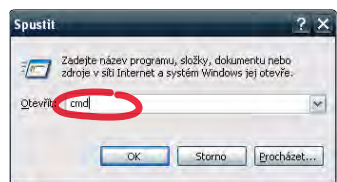
Bezpečnostní programy od společnosti Symantec dostanou tyto výherci: Balík Norton 360 2.0 M. Jurčo z Písku, M. Gonosová ze Žandova u České Lípy a D. Sklenářová ze Zděchova, balík Norton Internet Security 2008 J. Vojtěch z Náchoda, F. Maštera z Prahy, R. Kupka z Rakovníka, L. Meszáros z Tábora a A. Bánovský z Bílovic a program Norton AntiVirus 2008 J. Drahosh z Brna, J. Malý ze Zbečna, M. Pokorný z Plzně, K. Formánková z Libčevsi a E. Petrovská z Uničova. Blahopřejeme!

redakce@ppk.cz

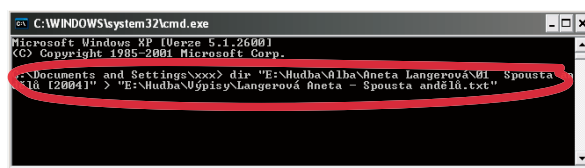
Hledám jednoduchý (pokud možno zdarma dostupný) program, který by byl schopen exportovat obsah adresáře do textového souboru. Mám hudbu v MP3 (adresáře podle názvů alb) a potřeboval bych seznam v textové podobě.

Vypsát obsah adresáře do souboru umí operační systém sám. V nabídce **Start** zvolte možnost **Spustit**, do otevřeného okna zadejte příkaz **cmd** a stiskněte klávesu **Enter** (nebo klikněte na tlačítko **OK**; obr. 1). Do otevřeného okna pak stačí zapsat příkaz ve formátu **dir „(složka k vypsání)“ > „(cílový soubor).txt“**. Například chcete-li vypsát obsah adresáře **C:\Hudba**

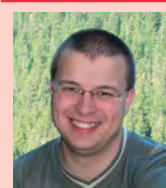
▲ Obr. 1

Kabát\Suma Sumárum do souboru **Kabát - Suma Sumárum.txt**, bude příkaz vypadat následovně: **dir „C:\Hudba\Kabát\Suma Sumárum“ > „C:\Kabát - Suma Sumárum.txt“**. (Výstupní soubor bude uložen do kořenového

adresáře **C:**. Můžete ale určit i jiné umístění – viz obr. 2.) Příkaz potvrďte klávesou **Enter**. Pokud se neobjeví nějaké chybové hlášení, soubor s výpisem obsahu adresáře se vytvoří (obr. 3).

Pokud by ve výpisu byla „pokažená čeština“ (tj. české znaky by nebyly vypsány korektně), uzavřete okno s příkazovým řádkem (kliknutím na křížek v horním rohu nebo zapsá-

Za redakci odpovídal Aleš Havlas.

▼ Obr. 2

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad S PPK na internet. Tento pořad můžete sledovat na kanálu UPC Express v síti kabelové televize UPC.

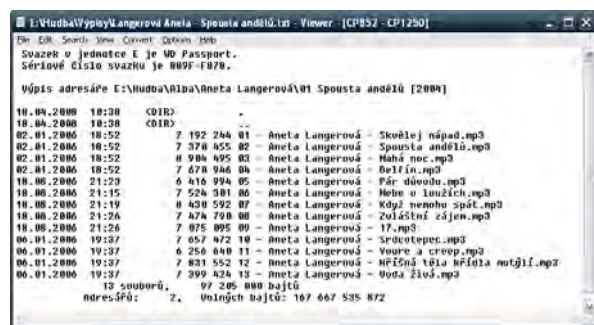
Pořad je vysílán každý den čtyřikrát, a to v 7.15, 9.45, 15.45 a 23.15 hodin.

ním příkazu **exit** a stisknutím klávesy **Enter**) a otevřete jej znovu. Ale místo příkazu **cmd** použijte k jeho otevření příkaz **cmd /u**.

Pokud byste trval na použití nějakého programu, můžete zkusit aplikaci **Dir2Text** – viz http://www.brother-software.com/download_link_report.asp?software=11429. Její ovládání má však určitá specifika. V některém z následujících PPK její ovládání popíšeme.

▼ Obr. 3

inzerce

Starší čísla časopisu **Počítače pro každého** je možné do vyprodání zásob objednávat na dobírku, a to na e-mailové adrese dobirky@ppk.cz.

Chci si na notebook s Windows XP nainstalovat Internet Explorer 7, a to pomocí souboru z PPK DVD 6/2008. Začátek procesu proběhne normálně, náhle se však zobrazí hlášení, že „instalace nepodporuje aktuální jazyk operačního systému“, a nelze pokračovat. Mám přitom všude nastavenou češtinu, včetně nabídek a dialogových oken. Češtinu navíc používám od začátku. Ojedinele však systém přece jen zobrazí něco málo – a znenadání i v angličtině. V čem je problém a jak jej mohu vyřešit?

Problém spočívá v tom, že Microsoft má lidově řečeno „hokej“ v označování jazykových verzí. V případě Windows XP existují dvě české jazykové verze – jedna je označena jako „česká“, druhá je označena jako „anglická s českou lokalizací“. Pro uživatele v tom není žádný rozdíl, obě bez problémů fungují a komunikují česky. Ale komplikace nastávají při instalaci lokalizovaného softwaru od společnosti Microsoft, a to zejména u Internet Exploreru 7. Lokalizované balíčky se totiž (logicky správně) odmítají nainstalovat do systému v jiné jazykové verzi. Tento odmítavý postoj bohužel zaujme český instalační balíček i v případě, že se jej pokoušíte nainstalovat do českého systému, který je ale označen jako „anglický s českou lokalizací“.

Tolik k příčině a teď k řešení: Pokud chcete používat Internet Explorer 7, musíte jej nainstalovat v anglické verzi a poté lokalizovat. Anglický Internet Explorer 7 stáhnete na adrese <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?familyid=9AE91EBE-3385-447C-8A30-081805B2F90B&displaylang=en>, lokalizační balíček (je označován jako **Internet Explorer 7 MUI Pack**) stáhnete na adrese <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?familyid=BF56C11A-1713-43E0-BDF4-4B5737474AE4&displaylang=en>.

Přesnější postup instalace bohužel popsat nemohu, neboť nemám k dispozici počítač, na kterém bych postup mohl vyzkoušet. Vzhledem k tradiční jednoduchosti instalací od Microsoftu se však domnívám, že postačí několikrát kliknout na tlačítko **Next** a při instalaci MUI Packu v jednom okně vybrat správný jazyk, tedy češtinu.

Mám rychlost připojení k internetu 1 Mb/s, ale když stahuji, je to asi jen 30 kb/s. Nevíte, čím to může být? (Rychlost z důvodu přesazení limitů omezenou nemám.)

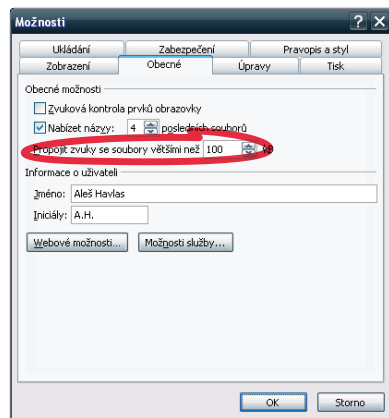
Musíte si uvědomit, že data z internetu proudí přes mnoho různých počítačů a kabelů (bezdrátových spojení) a rychlost celého propojení je dána rychlostí nejpomalejšího místa. Je to něco podobného jako například na dálnici s omezením – přepravní kapacita takového úseku dálnice je dána tím, kolik aut částečnou uzavírkou projede (třebaže před ní a za ní může jet aut mnohem více – a mnohem rychleji). Podobně pokud máte rychlé připojení k internetu, neznamená to, že budete stahovat data maximální rychlostí tohoto připojení. V dnešní době, kdy jsou již poměrně běžná širokopásmová připojení, jejichž rychlosti počítáme na megabity za sekundu (Mb/s), se čím dál častěji setkáváte s tím, že připojení uživatele k internetu je rychlejší než přenos dat „uvnitř internetu“. (Ne že by internetové spoje byly tak pomalé, ale používá je obrovské množství lidí a mezi ně se kapacita dělí.) Samozřejmě že nemáte možnost tento problém vyřešit. Můžete maximálně zkusit stahovat data z jiného serveru – existuje šance, že naleznete server, s nímž budete komunikovat rychleji. (Přestože internet je celosvětový, je v tomto směru výhodou geografická blízkost. Například přenos v rámci České republiky bude pravděpodobně rychlejší než přenos z USA k nám. To proto, že české linky nejsou zdaleka tak vytížené.)

Jak mám z Windows XP dokonale odinstalovat Internet Explorer?

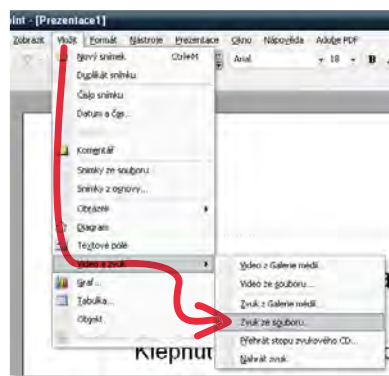
Internet Explorer z operačních systémů Windows dokonale odstranit nelze. Tedy alespoň ne tak, aby systém zůstal plnohodnotně funkční. Jeho součástí se totiž používají i pro procházení disků, zobrazování systémových dialogových oken a podobně. Ne náhodou se průzkumník v originále jmenuje „Explorer“.

Jak mám vložit do prezentace v PowerPointu zvukový soubor tak, aby se vytvořil jediný .ppt (respektive .pps) soubor, v němž by byl „zakomponován“ i soubor zvukový? Potřeboval bych prezentaci přenášet jako celek mezi několika počítači a nezachovávat původní rozložení adresářů. Na internetu je takových souborů hodně.

PowerPoint přidává zvukový záznam jako součást prezentace v případě, že velikost souboru se zvukovou stopou je pod určitou hranici. Je-li zvukový soubor větší, pak jej PowerPoint ponechá jako samostatný. Hranici velikosti zvukového souboru je možné nastavit takto: Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Možnosti**. V dialogovém okně **Možnosti** přejděte na kartu **Obecné** a v poli **Propojit zvuky se soubory většími než** nastavte potřebnou velikost (**obr. 4**).

▲ Obr. 4

▼ Obr. 5

Nejvyšší hodnota, kterou lze nastavit, je 50 MB, tedy 50 000 kB.

Zvukovou nahrávku vložíte do prezentace tak, že z nabídky **Vložit** vyberete příkazy **Video a zvuk** a **Zvuk ze souboru** (**obr. 5**). V dialogovém okně příslušný soubor vyhledejte a do prezentace jej vložte. ■ mzi

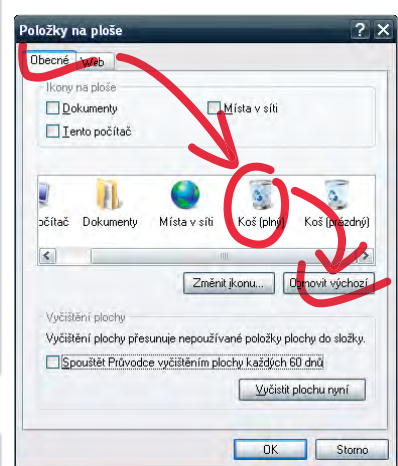
Z neznámého důvodu se mi změnila ikona Koš. Když je koš prázdný, ikona ukazuje koš plný a opačně. Jak je to možné změnit?

Klikněte pravým tlačítkem na pracovní plochu a z otevřeného menu vyberte možnost **Vlastnosti**. Dále přepněte na kartu **Plocha** a klikněte na tlačítko **Vlastní nastavení plochy** (**obr. 6**). V otevřeném okně uprostřed

▲ Obr. 6

▼ Obr. 7

karty **Obecné** uvidíte několik základních ikon, včetně dvou **košů** (plného a prázdného – **obr. 7**). Původní vzhled koše vrátíte tak, že ikonu označíte kliknutím a potom kliknete na tlačítko **Obnovit výchozí** (musíte to provést postupně u obou košů). Případně můžete po kliknutí na tlačítko **Změnit ikonu** přiřadit koši ikonu vlastní (nejen koši, ale třeba i složce **Dokumenty**, ale to by už byl jiný dotaz...)

PPK CD 13/2008

Na příštím cedéčku vám přineseme další lahůdku, a to plnou verzi digitální mapy a plánovače „SmartMaps Guide – Středojižní Evropa“. Tato verze vám umožní si cestu na dovolenou detailně sestavit v klidu domova a cestovat podle připraveného itineráře, nebo si s sebou vzít notebook a cestu plánovat průběžně. Dále pro vás chystáme rubriku „Je počítač fit?“ a na CD nebudou chybět ani pravidelné rubriky Novinky, Servis a Zajímavosti.

JAK NA ŠPATNĚ ZAOŠTŘENÉ OBRÁZKY

Dobrá fotografie by měla být ostrá. Může se stát, že při fotografování nebo při dalších úpravách (například při výrazné změně rozměru) dojde k rozostření. Ukážeme vám, jak snímek dodatečně doostřit, a přidáme další tipy na vylepšení fotografie.

NEBOJTE SE POŘÁDNÉ MYŠI!

Myš je jednou z nejpoužívanějších periférií počítače, přesto si mnoho uživatelů ničí ruce i nervy velmi nekvalitními výrobky. V příštím čísle vám představíme několik zajímavých „hlodavců“ z různých cenových kategorií a samozřejmě přidáme rady, podle čeho myši vybírat.

LEHKÉ NOTEBOOKY počítač pro každého

Pro uživatele, kteří se bez počítače neobejdou ani při cestách mimo domov a kancelář, jsou ideální volbou lehké notebooky. V příštím vydání PPK vyjde srovnávací test přenosných počítačů s hmotností do 2 kg a s cenou do 25 000 Kč.

počítač

Toto číslo vyšlo 9. 6. 2008

ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931

Vydává: Burda Communications s. r. o.

Tel.: 225 018 566

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Publisher: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler (ihe)

Redakce (redakce@ppk.cz):

Aleš Havlas (aha), Jan Jírovec (vrba),
Marek Kuřina (mak), Martin Semrád (mse),
Miroslav Ziegler (mzi)

Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková

Foto: Martin Tryščík

Jazyková úprava: Richard Straberger

Externí spolupracovníci:

Marie Franců, Martin Kadlec, Jiří Lapáček, Jiří Macich,
Milan Pola, Martin Taneček, Martin Ziegler

Osvit a tisk: TISKÁRNA REPROPRINT, s. r. o.

Předplatné: SEND Předplatné, spol. s r. o.,

P. O. Box 141, 140 21 Praha 4

tel.: 225 985 225 (prac. doba 8–18 hod.)

fax: 225 341 425

e-mail: ppk@send.cz

Předplatné na Slovensku:

Magnet-Press Slovakia, s. r. o.,

Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5

tel.: +421 267 201 931

fax: +421 267 201 910

e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrasso, a. s.,

oddelenie inej formy predaja,

Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

tel.: +421 244 458 816

fax: +421 244 458 819

e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková

tel.: 225 018 762

fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:

ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1

V prodeji sítě rozšiřuje:

V České republice: Mediaprint & Kapa Pressegrasso, s. r. o.

Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Burda Communications s. r. o., Praha

Thámová 221/7, 186 00 Praha 8

IČO 45280681

Vydavatelství Burda Communications s. r. o.

vydává časopisy Chip, Level, Mediashop,

Počítač pro každého.

Sídliště na adrese: Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,

recepce A, 5. patro.

Za původnost a obsahovou správnost příspěvku ručí autor. Právní režim autorských děl nabídnutých redakci se řídí zejména autorským zákonem č. 121/2000 Sb. a dalšími českými právními normami. Rukopisy redakce nevrací. V případě přijetí díla k uveřejnění redakce autora o této skutečnosti uvědomí. Tím nabývá vydavatel práva k šíření přijatého díla časopiseckou formou včetně možnosti zveřejnění na WWW stránkách časopisu, vydání na CD-ROM nebo jiným způsobem v elektronické podobě. Autorská odměna bude poskytnuta jednorázově do pěti týdnů po prvním uveřejnění příspěvku ve výši určené interním sazebníkem a zahrne i odměnu za případné vydání díla v elektronické podobě. Všechna práva k uveřejněným dílům jsou vyhrazena. Přetisk, přepracování, překlad do jiného jazyka a jiné užití díla nebo jeho části, jakož i zařazení díla do jiného díla (souborného, spojení s dílem jiným, zařazení do jakékoliv formy elektronické publikace ap.) bez souhlasu vydavatele jsou zakázány. Autorské právo k časopisu a navazujícím elektronickým publikacím vykonává vydavatel.

SEZNAM INZERCE

Abacus Electric, České Budějovice	21
Adobe Systems, Praha	4. obálka
AVG Technologies CZ, Brno	11
BenQ Austria, Vídeň	10
BURDA Praha, Praha	43
Creative Bazaar, Praha	39
Eset software, Praha	15
FAST ČR, Říčany u Prahy	3. obálka
GARMIN (Europe), Romsey	5
GOPAS, Praha	41
HEWLETT-PACKARD, Praha	7
IMPACT COMPUTERS, Praha	9
Lexmark, Praha	12
Mio Technology corp., Tchaj-pej	6
Top-Pojištění.cz, Praha	2. obálka, 8
Transcend, Tchaj-pej	19
Unicorn College, Praha	17
Vodafone Czech Republic, Praha	13